

ผู้เสฟ ผู้สร้าง

รายงานผลสำรวจ
ผู้เสฟ - ผู้สร้าง
ปี 2563

สารบัญ

ผู้เสพ-ผู้สร้างคืออะไร	1
สำรวจยังไง?	2
ข้อมูลพวกนี้แปลว่าอะไร?	4
ผู้เสพ	
อายุ	6
เพศวิถี	7
สถานะสมรส	8
บุตร	9
จำนวนบุตร	10
ภูมิภาคที่มองว่าเป็นบ้าน	11
รหัสไปรษณีย์ที่อยู่ปัจจุบัน	13
การศึกษา	15
ลักษณะอาชีพ	16
สายงาน	17
รายได้	20
จำนวนละครที่ชมต่อปี	28
ทราบข่าวละครจากไหน	29
ช่วงราคาบัตรที่ยินดีจ่าย	30
เหตุผลที่ชมละคร	36
อุปสรรคในการมาชมละคร	37
เวลาที่สะดวกมาชมละคร	39
ละครแบบไหนที่ชอบ	40
ผู้สร้าง	
อายุ	42
เพศวิถี	43
สถานะสมรส	44
บุตร	45
ภูมิภาคที่มองว่าเป็นบ้าน	46
รหัสไปรษณีย์	47
การศึกษา	49
ประสบการณ์	50
ทำละครปีละกี่เรื่อง	52
ทำละครปีละกี่เดือน	53
สายงาน	55
ละครเวทีเป็นรายได้หลักหรือไม่	59
อาชีพอื่น	61
รายได้ต่อเดือน	64
รายได้ต่อเดือน - เฉพาะที่มาจากละครเวที	67

ผู้เสพ - ผู้สร้างคืออะไร?

ความไม่รู้เปรียบเสมือนการอยู่ในที่มืด การสำรวจและเผยแพร่ข้อมูลสาธารณะจะช่วยฉายแสงให้เราเข้าใจวงการละครเวทีไทยร่วมสมัยและเห็นทิศทางในการพัฒนามากขึ้น ที่ผ่านมา นักการละครและนักวิชาการหลายท่านพยายามจัดเก็บข้อมูลประวัติศาสตร์ของผู้ชม อันจะช่วยให้วางแผนบริหารจัดการได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น กระนั้นการจัดเก็บข้อมูลก็ยังไม่ต่อเนื่องและอยู่ในวงแคบ

“ผู้เสพ - ผู้สร้าง” อันเป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรมสำรวจละครไทยเป็นการสำรวจครั้งแรกในวงการละครเวทีไทยร่วมสมัยที่จัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลชุดใหญ่ของทั้งวงการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี

“ผู้เสพ - ผู้สร้าง” เริ่มต้นสำรวจในปีพ.ศ. 2563 เป็นปีแรก

ผู้อำนวยการ - รักศักดิ์ กังเส็ง

ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งไทยเรียเตอร์ฟาว์นเดชัน เราเจอปัญหาเลยว่าวงการละครเวทีบ้านเราไม่มีข้อมูลอะไรให้ตั้งต้นทำงานเลย เราไม่รู้ว่าคนดูเราเป็นใคร ศิลปินเราเป็นใคร ก็เลยมุ่งมั่นว่าจะต้องเริ่มเก็บข้อมูลพวกนี้และเผยแพร่ต่อสาธารณะให้เป็นประโยชน์แก่นักการละครทุกคนต่อไป

ผู้จัดการโปรแกรม - เพียงดาว จริยะพันธุ์

ข้อมูลคือทองคำ โปรแกรมนี้จึงเป็นอีกโปรแกรมที่สำคัญขาดไปไม่ได้ แบบสำรวจนี้มุ่งเป้าให้ได้ข้อมูลเชิงประชากรภาพกว้าง เมื่อเก็บอย่างต่อเนื่องจะช่วยให้เราวิเคราะห์แนวโน้มของวงการได้ นอกเหนือจากตัวผู้เสพ - ผู้สร้าง ที่เป็นแบบสำรวจหลักแล้ว ไทยเรียเตอร์ฟาว์นเดชันยังได้ร่วมมือกับพันธมิตรสำรวจในหัวข้ออื่นๆ ที่พันธมิตรสนใจอีกด้วย

สำรวจยังไง?

สำรวจ “ผู้เสพ” จากทั้งสิ้น 31 รอบการแสดงตลอดปี 2563

แบ่งตามช่วงเวลาที่สำรวจ ดังนี้

- ไตรมาสที่หนึ่ง 1 รอบ
- ไตรมาสที่สอง 0 รอบ (โควิด-19)
- ไตรมาสที่สาม 8 รอบ
- ไตรมาสที่สี่ 22 รอบ

แบ่งตามรอบการแสดง ดังนี้

- วันจันทร์ - พฤหัสบดี กลางวัน 0 รอบ
- วันศุกร์ - อาทิตย์ กลางวัน 10 รอบ
- วันจันทร์ - พฤหัสบดี กลางคืน 4 รอบ
- วันศุกร์ - อาทิตย์ กลางคืน 17 รอบ

แบ่งตามขนาดโรงละคร ดังนี้

- จุ๋น้อยกว่า 30 ที่นั่ง 12 รอบ
- จุ๋ 31 - 50 ที่นั่ง 6 รอบ
- จุ๋ 51 - 100 ที่นั่ง 11 รอบ
- จุ๋มากกว่า 100 ที่นั่ง 2 รอบ

สำรวจเฉพาะการแสดงที่ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา (การศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการแสดงได้)

มีผู้ตอบแบบสำรวจทั้งสิ้น 444 ท่าน ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) หน้าโรงละคร ค่า Confidence Level อยู่ที่ 95% และ Margin of Error อยู่ที่ 5%

สำรวจ “ผู้สร้าง” ทั้งสิ้น 215 ท่านจากทุกภาคทั่วไทย กระจายแบบสำรวจผ่านพันธมิตรละครไทย ค่า Confidence Level อยู่ที่ 95% และ Margin of Error อยู่ที่ 6.69%

สำรวจเฉพาะท่านที่ทำละครเวทีอย่างน้อยหนึ่งเรื่องในปี 2562 หรือ 2563
ได้แก่

- ศิลปินละครเวทีไทยร่วมสมัย (สายงานใดก็ได้)
- นักบริหารจัดการศิลปะละครเวที
- อาจารย์มหาวิทยาลัยที่สอนด้านศิลปะการแสดงร่วมสมัย
- ไม่รวมถึงนักวิจารณ์ละครเวทีและผู้ชมละครเวที

มูลนิธิละครไทยใช้นิยามของสำนักการวางผังและพัฒนาเมือง กรุงเทพมหานครในการกำหนดพื้นที่ปริมณฑล โดยยึดเอาเฉพาะเขตที่กิจกรรมของเมืองมีความต่อเนื่องกันกับกรุงเทพมหานครจนเสมือนเป็นจังหวัดเดียวกัน ดังนี้

- จังหวัดสมุทรปราการ เฉพาะอำเภอเมือง อำเภอพระประแดง และอำเภอบางพลี
- จังหวัดนนทบุรี เฉพาะอำเภอเมือง และอำเภอปากเกร็ด
- จังหวัดปทุมธานี เฉพาะอำเภอลำลูกกา อำเภอธัญบุรี และอำเภอกลองหลวง
- จังหวัดนครปฐม เฉพาะอำเภอสามปราชญ์
- จังหวัดสมุทรสาคร เฉพาะอำเภอเมือง

ข้อจำกัด

- เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและจัดเก็บข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ มูลนิธิละครไทยให้ผู้ตอบแบบสำรวจตอบผ่านเครื่องมือสื่อสารของตนเอง ประชากรบางกลุ่ม เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ อาจมีอุปสรรคในการร่วมตอบแบบสำรวจ
- ในปีแรกนี้ มูลนิธิละครไทยสำรวจ “ผู้เสพ” เฉพาะรอบการแสดงที่จัดในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเท่านั้น

มูลนิธิละครไทยได้รับความอนุเคราะห์จากสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในการออกแบบสำรวจเพื่อให้งานสำรวจเป็นไปตามระเบียบวิธีวิจัยอันเป็นที่ยอมรับและมีความน่าเชื่อถือ มูลนิธิละครไทยขอขอบพระคุณสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ข้อมูลพวกนี้แปลว่าอะไร?

ก่อนนำผลสำรวจไปอ้างอิงหรือวางแผนใด มูลนิธิละครไทยอยากให้ท่านตระหนักว่าผลสำรวจนี้เป็นเพียงชุดข้อมูลดิบเท่านั้น สิ่งสำคัญมากคือการตีความข้อมูล ตัวเลขเหล่านี้ย่อมาหมายความว่าต่างกันในบริบทที่แตกต่างกัน กรุณาใช้วิจารณญาณของท่านเองหรือปรึกษาผู้เชี่ยวชาญในการตีความข้อมูล

ข้อจำกัดความรับผิดชอบ

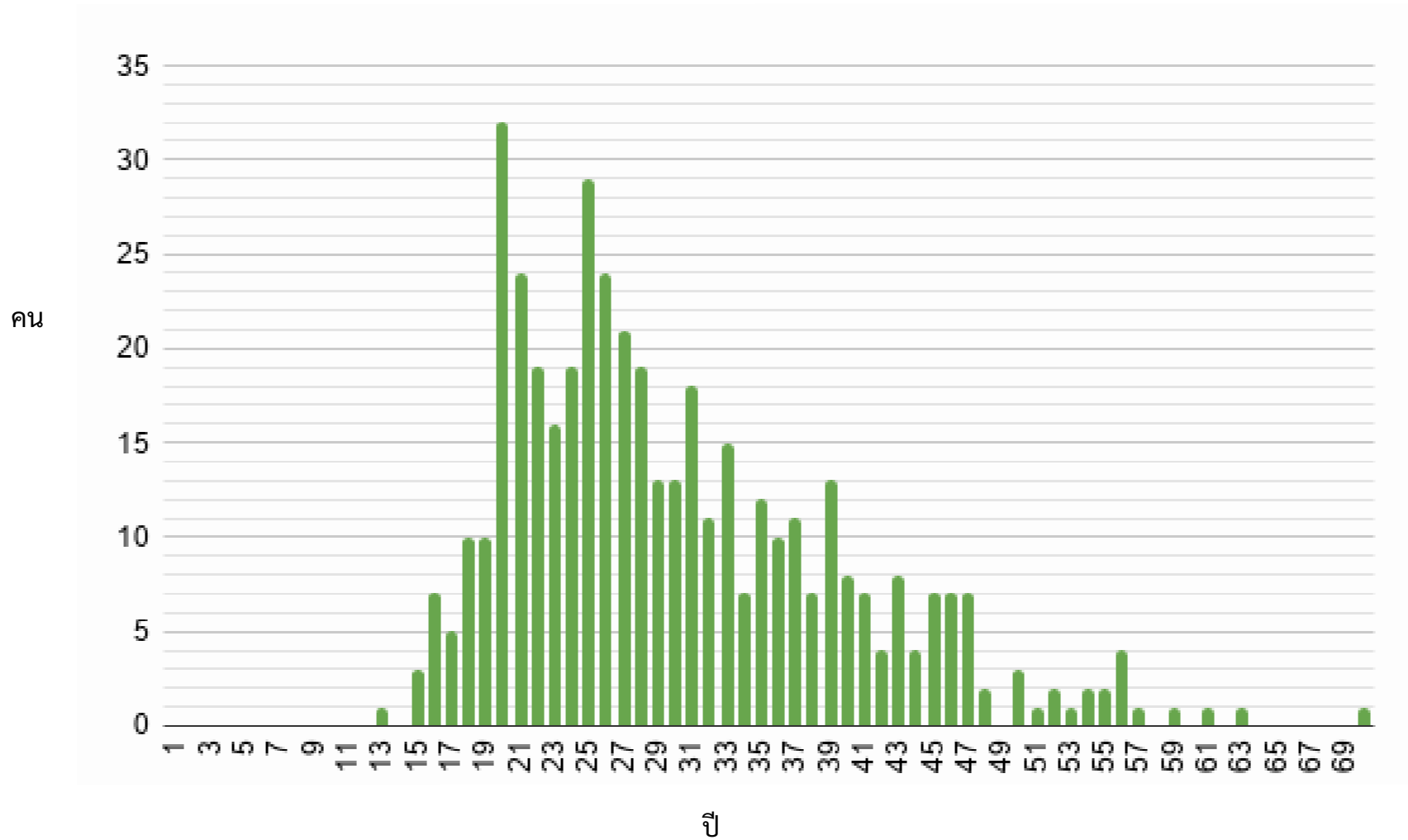
การให้ข้อมูลของมูลนิธิละครไทยแก่ท่านนั้นไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆ ซึ่งเป็นการให้ข้อมูลโดยตัวแทนหรืออาสาสมัครของมูลนิธิละครไทยที่ไม่ได้รับค่าตอบแทนหรือผลประโยชน์ใดๆ จากการให้ข้อมูลดังกล่าว และเป็นเพียงแต่แนวทางและคำแนะนำเท่านั้น

เมื่อท่านใช้ข้อมูลหรือคำแนะนำใดๆ จากมูลนิธิละครไทย ท่านได้ยอมรับในข้อกำหนดและเงื่อนไขว่าการกระทำหรือตัดสินใจใดๆ ของท่านไม่ว่าโดยอาศัยข้อมูลจากมูลนิธิละครไทยหรือไม่ก็ตาม เป็นความเสี่ยงและอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของท่านหรือองค์กรของท่านเองทั้งสิ้นทุกประการโดยรวม ตั้งแต่ไม่จำกัดเพียงค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น และท่านยอมรับว่ามูลนิธิละครไทยไม่มีส่วนต้องรับผิดชอบใดๆ ต่อท่านหรือบุคคลใดๆ ในความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมจากเหตุใดๆ รวมถึงแต่ไม่จำกัดเพียงเนื้อหาที่ไม่ถูกต้อง ผิดพลาด ไม่ครบถ้วน ไม่สมบูรณ์ ถูกกลบ หรือถูกแก้ไข

ผู้เสพ

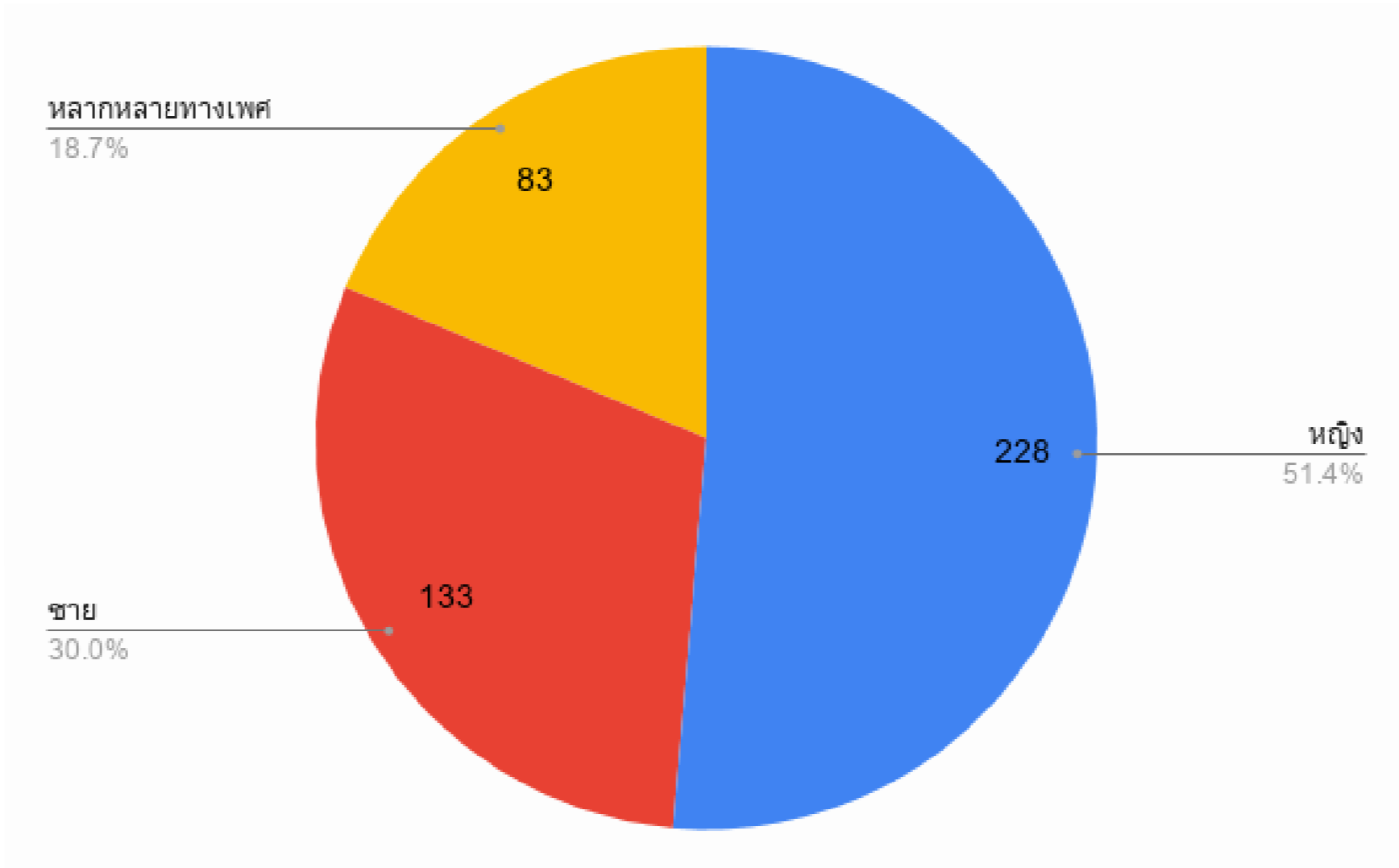
อายุ

- ค่าเฉลี่ย 30 ปี

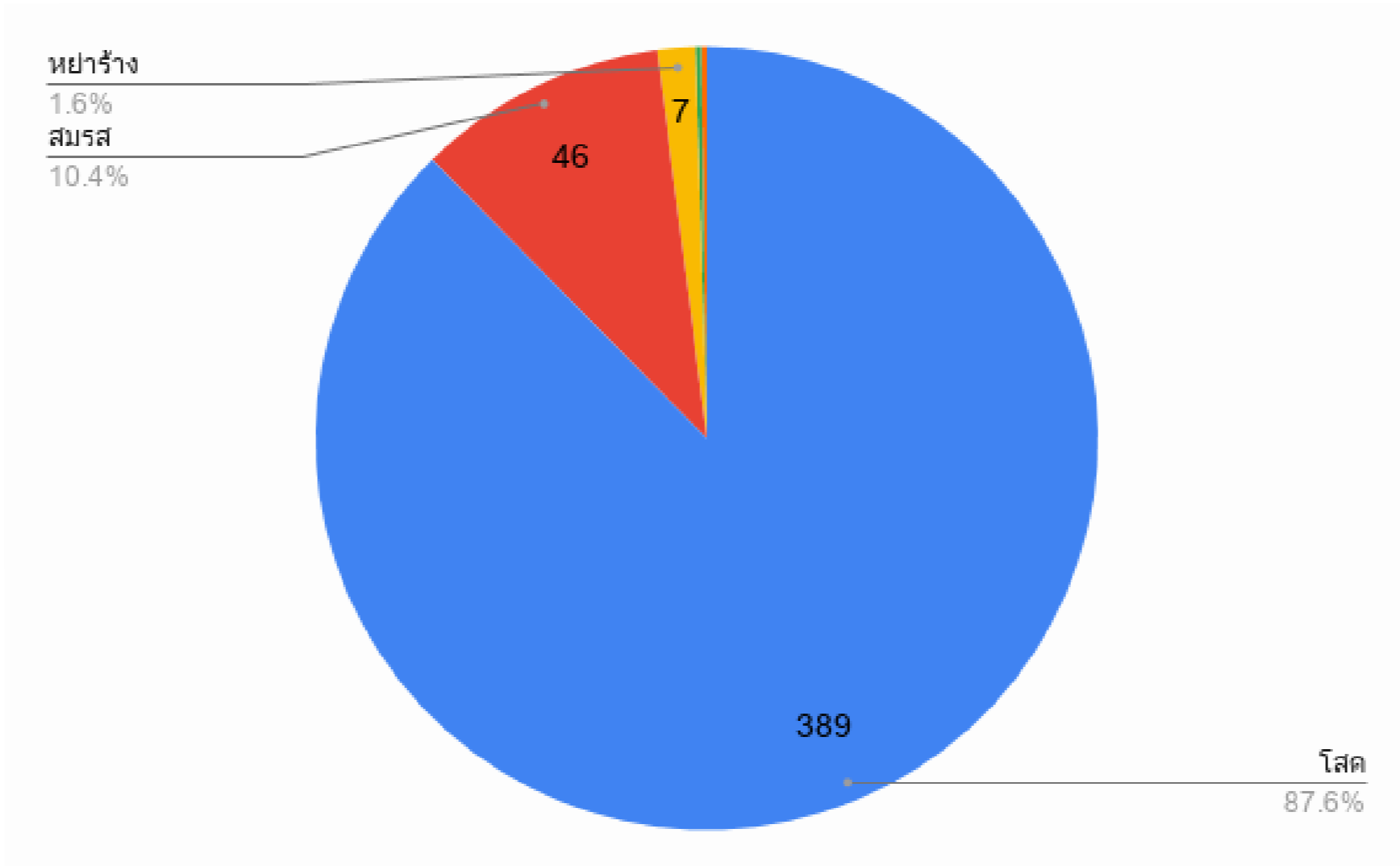
เพศวิถี

- องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทยรายงานว่ากลุ่มประชากรที่มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทยอยู่ที่ประมาณ 14%

สถานะสมรส

- Single Income, No Kids (SINK) คือ กลุ่มคนโสด มีรายได้ทางเดียว ไม่มีลูก
- Double Income, No Kids (DINK) คือ กลุ่มคนสมรส มีรายได้สองทาง ไม่มีลูก

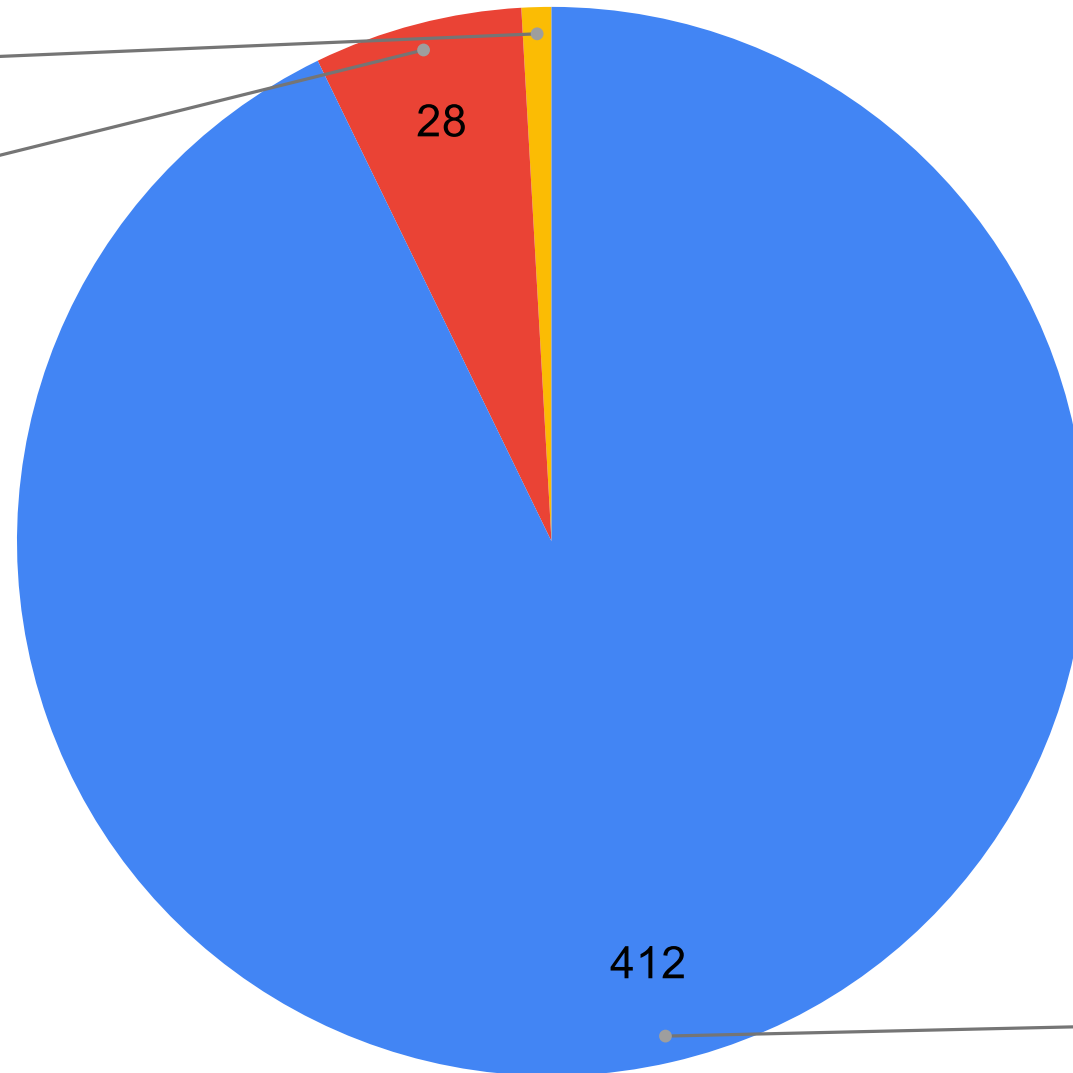
บุตร

มีบุตร (ไม่ระบุจำนวนบุตร)

0.9%

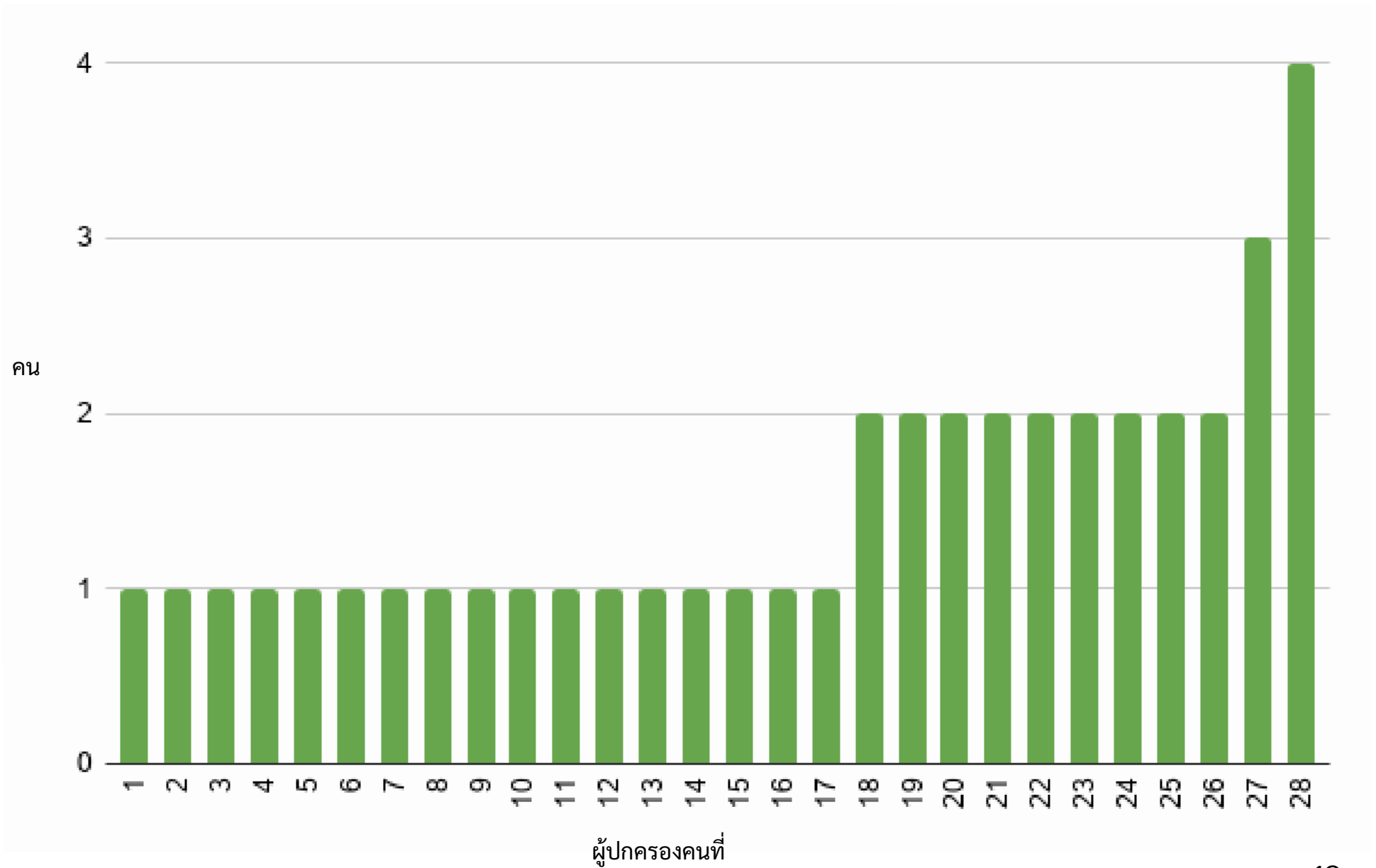
มีบุตร (ระบุจำนวนบุตร)

6.3%

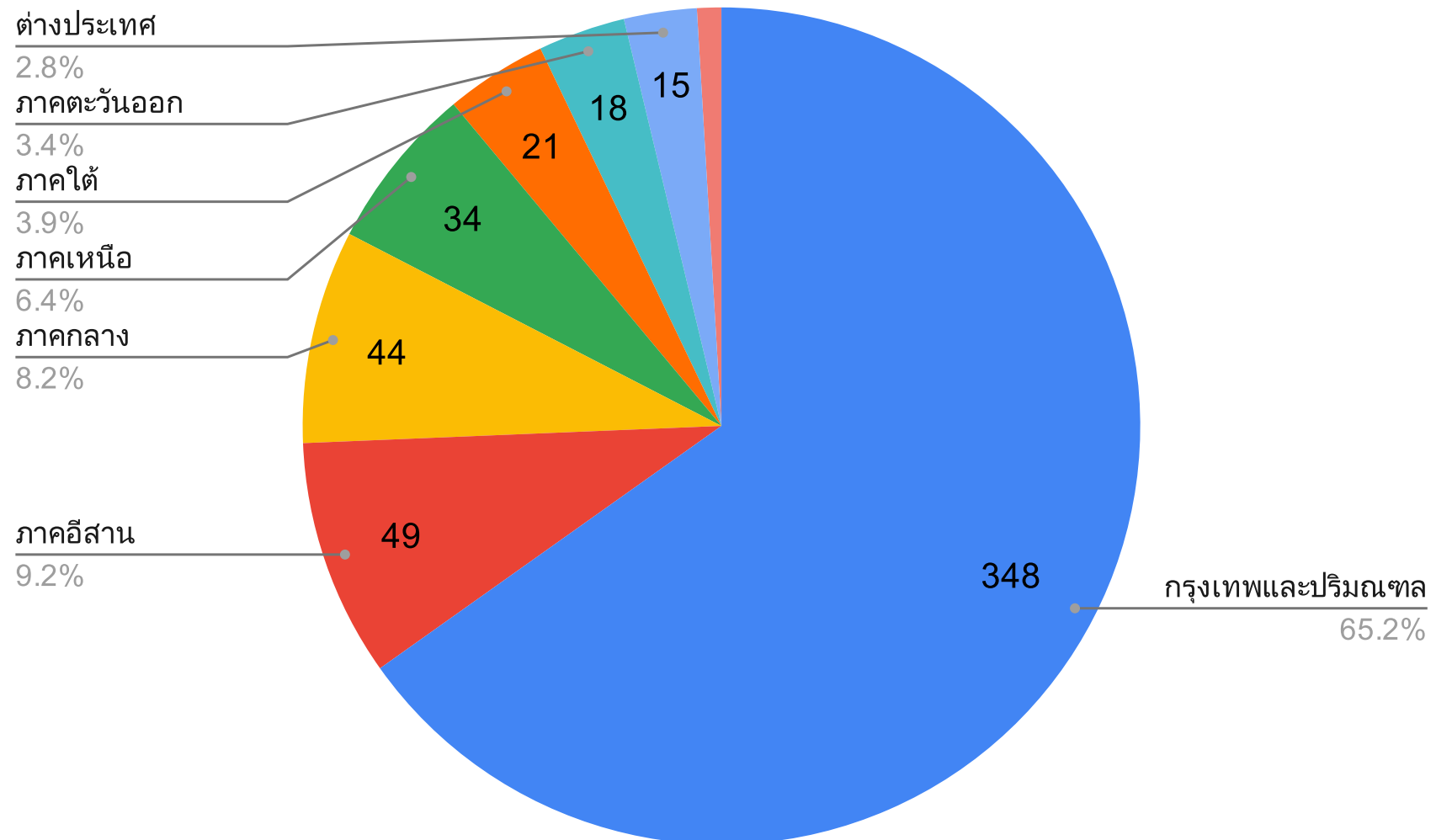
ไม่มีบุตร
92.8%

จำนวนบุตร

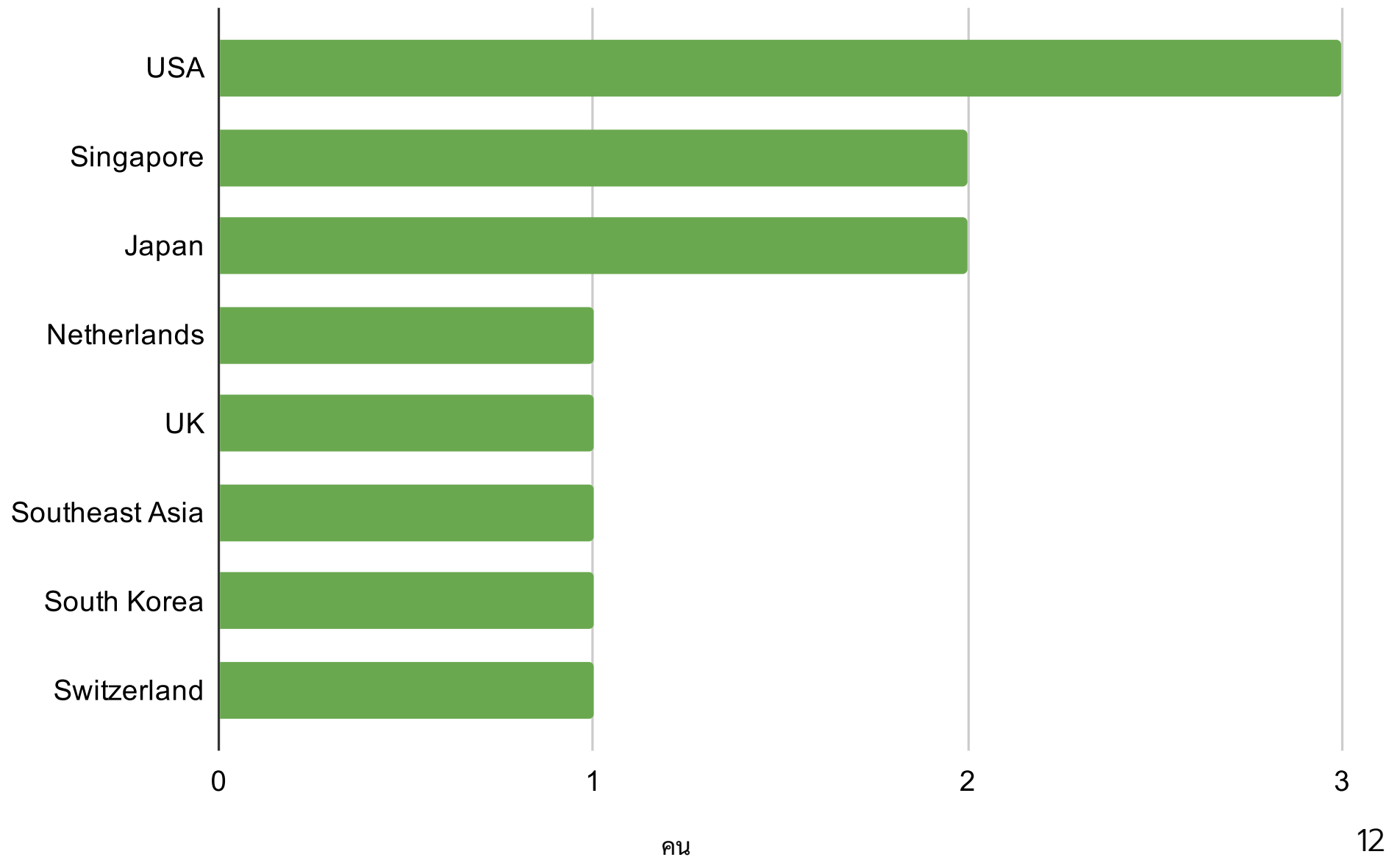
ภูมิภาคที่มองว่าเป็นบ้าน

- ผู้ตอบแบบสำรวจตอบได้มากกว่าคนละหนึ่งข้อ
- สำนักงานสถิติแห่งชาติระบุว่า มีผู้ย้ายถิ่นจากภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือเข้าสู่กรุงเทพมหานคร คิดเป็น 8.6% และ 8.1% ตามลำดับ (ข้อมูลล่าสุดปีพ.ศ. 2562)

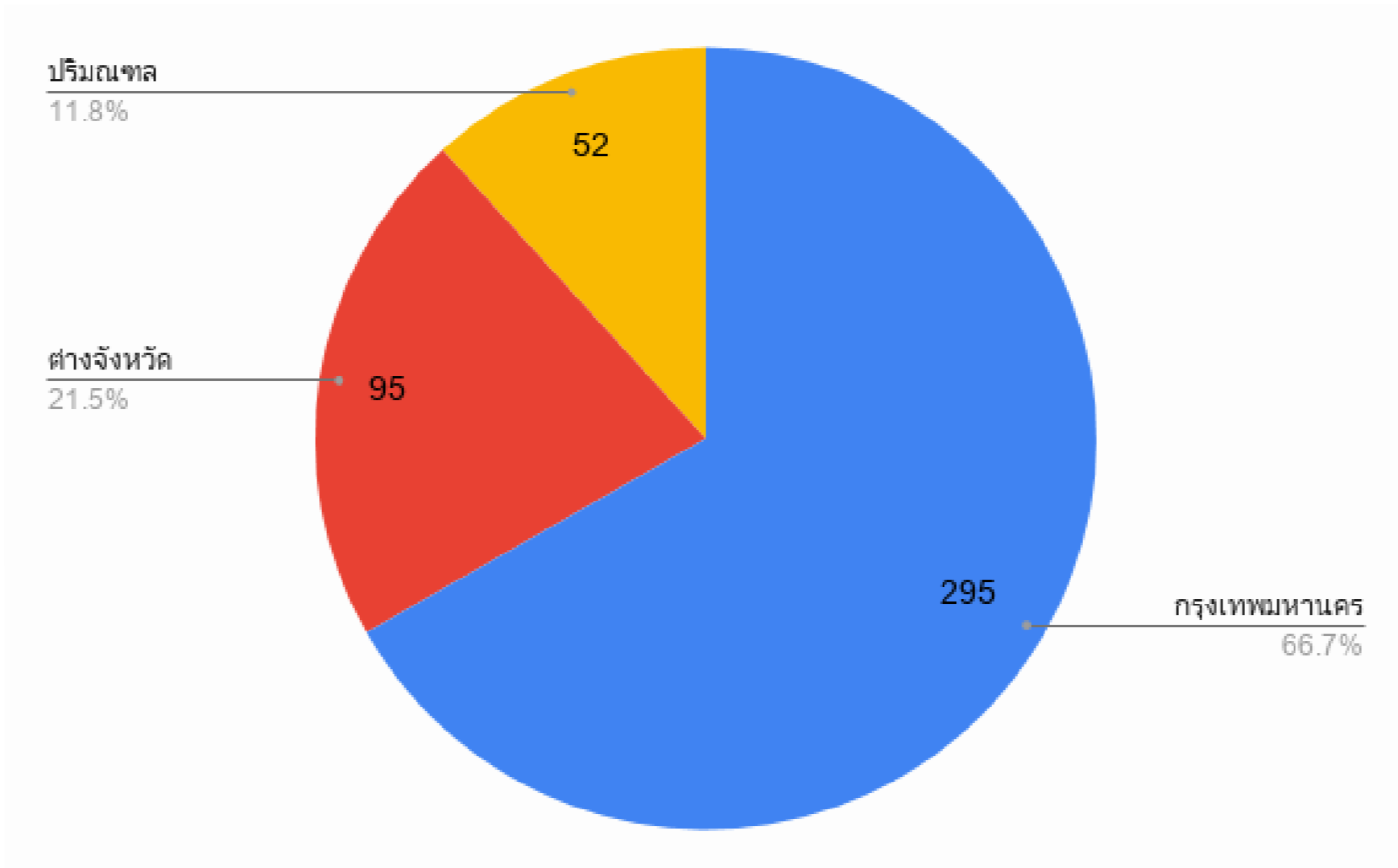
ภูมิภาคที่มองว่าเป็นบ้าน

- ต่างประเทศ

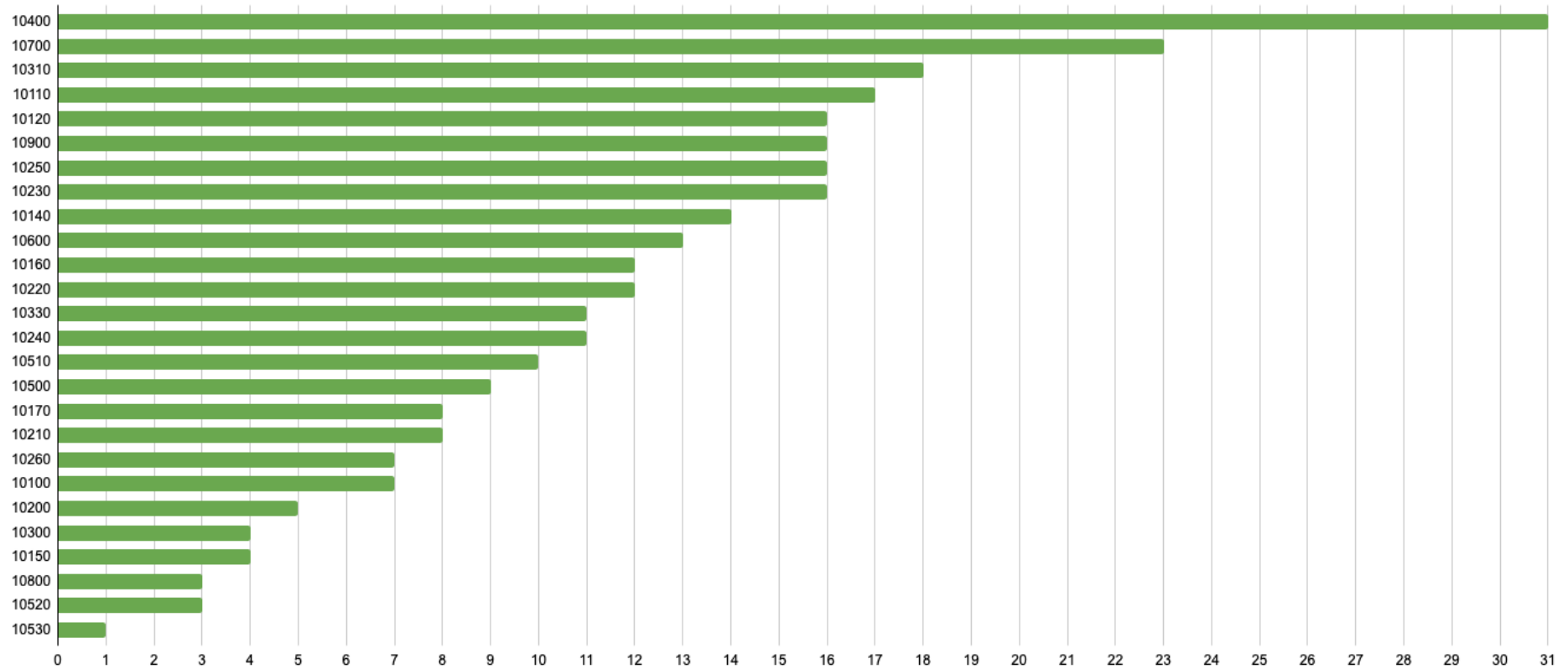
รหัสไปรษณีย์ที่อยู่ปัจจุบัน

- ทั่วประเทศ
 - มีผู้ชมจากต่างจังหวัดเข้ามาดูละครในกรุงเทพฯ เยอะกว่าจากปริมณฑล

รหัสไปรษณีย์ที่อยู่ปัจจุบัน

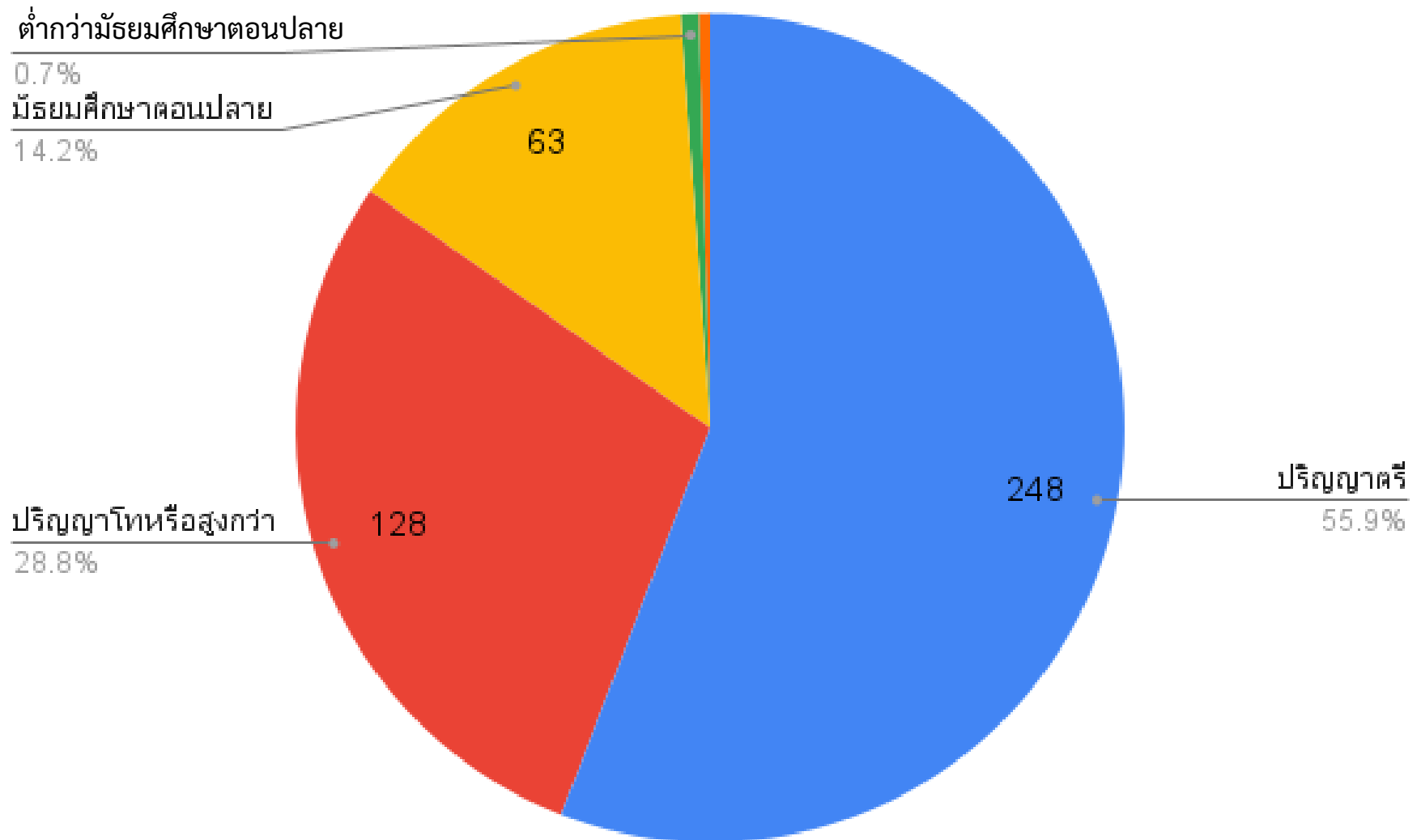
- เฉพาะกรุงเทพมหานคร
 - 6 อันดับแรก (41%) อยู่ตามแนวรถไฟฟ้ากับรถไฟใต้ดิน

คน

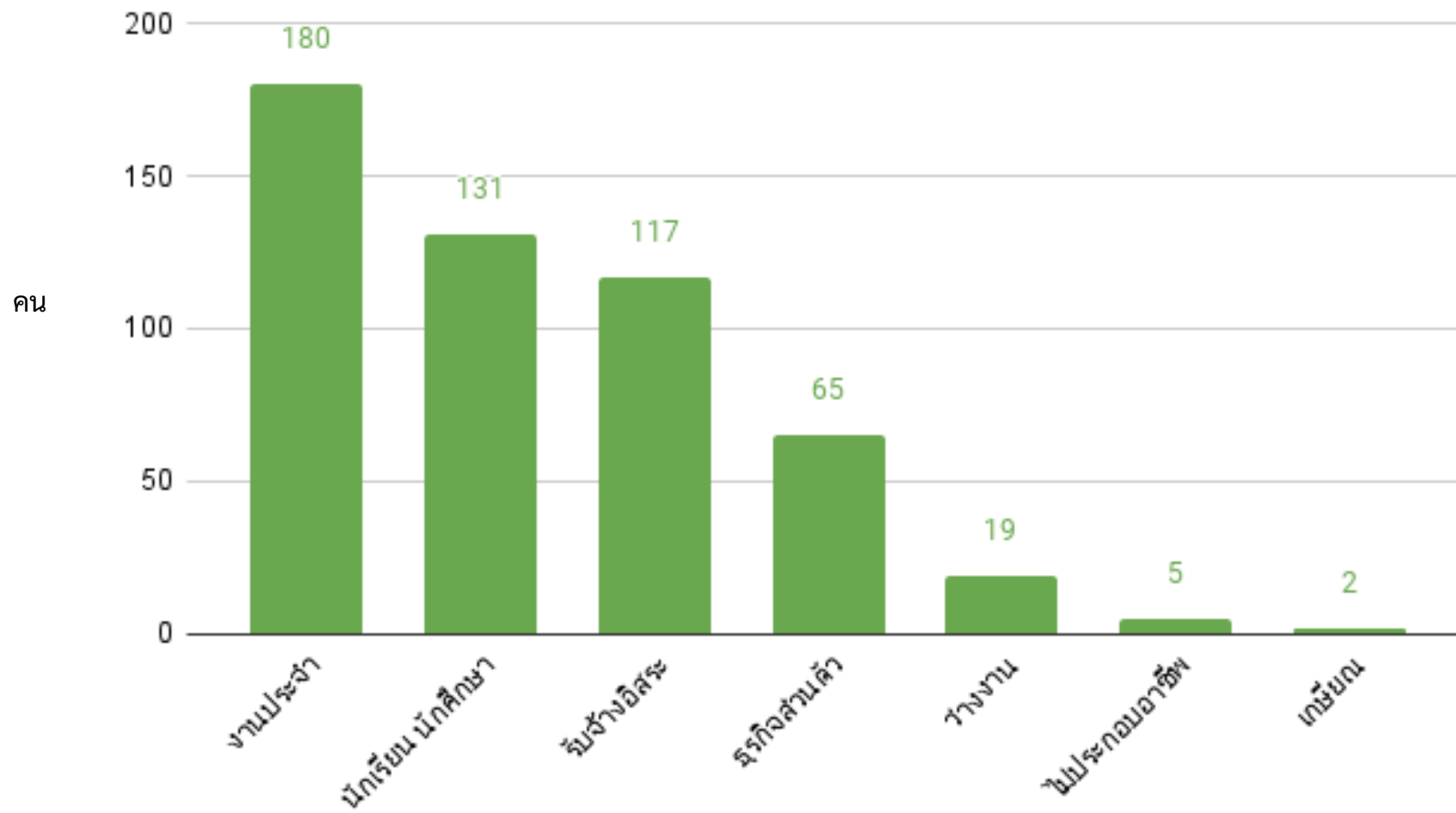
การศึกษา

- อาชีวศึกษา / ฝึกหัดครู 2 ท่าน

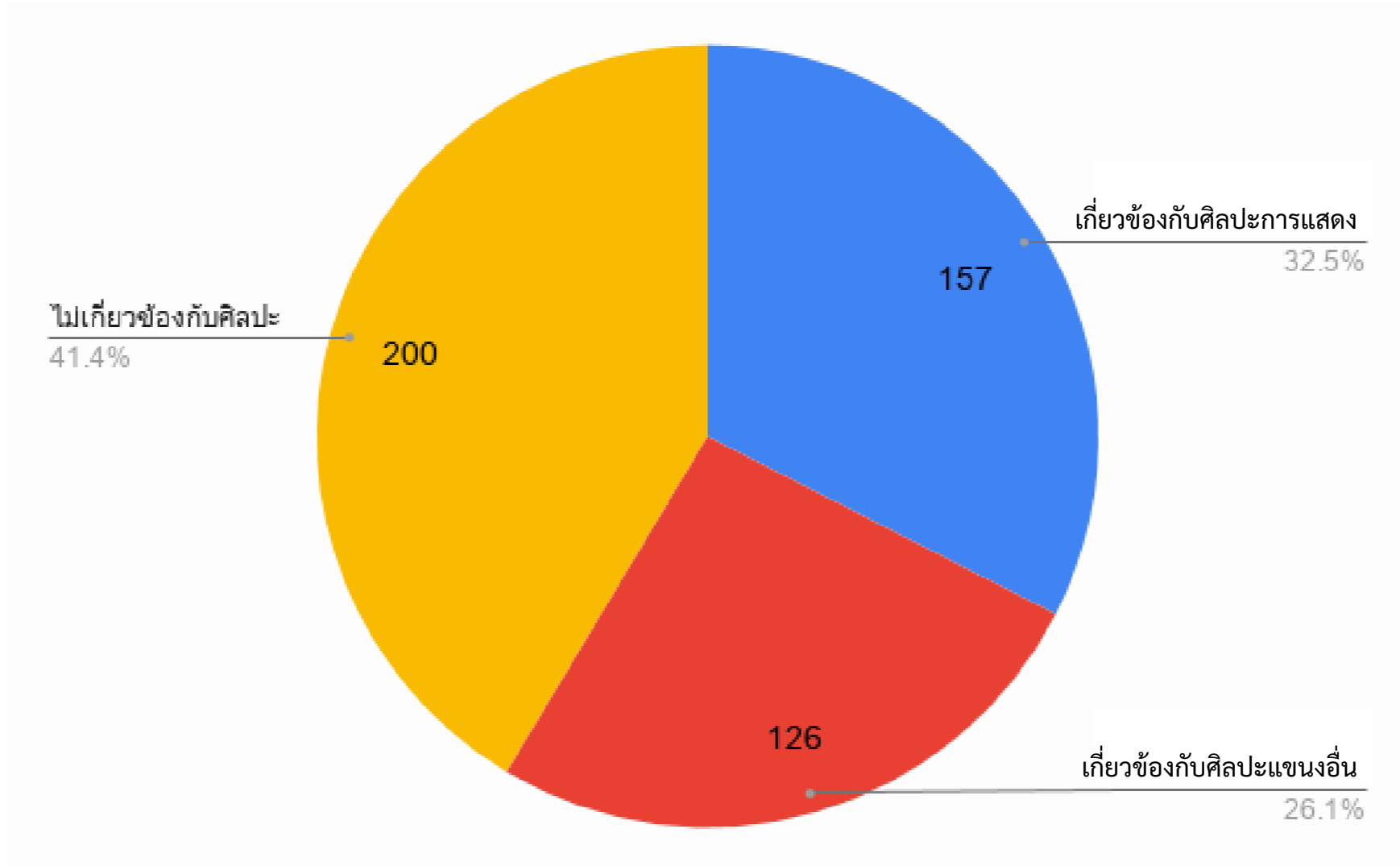
ลักษณะอาชีพ

- ผู้ตอบแบบสำรวจตอบได้มากกว่าคนละหนึ่งข้อ

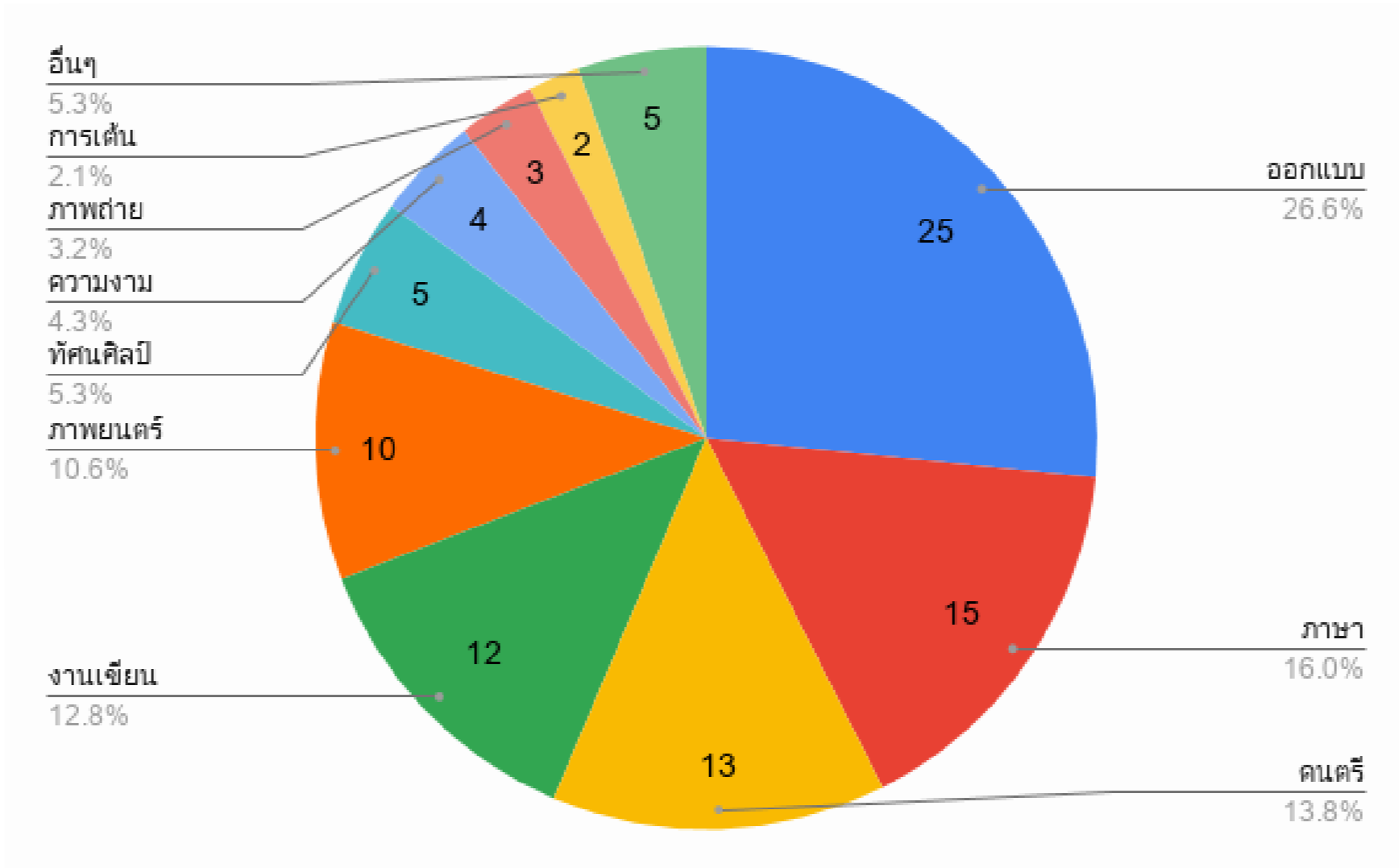
สายงาน

- ผู้ตอบแบบสำรวจตอบได้มากกว่าคนละหนึ่งข้อ

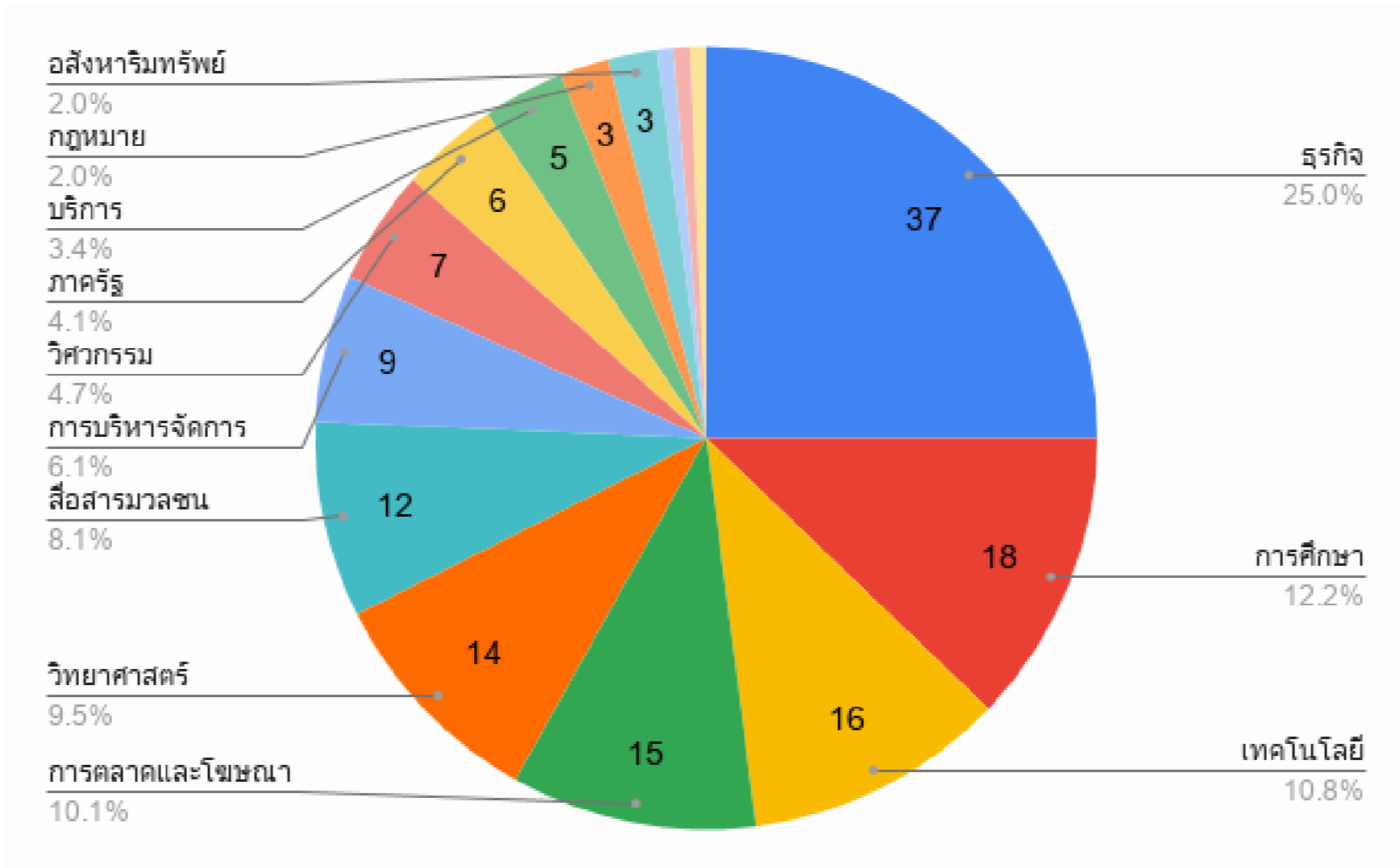
สายงาน

- เกี่ยวข้องกับศิลปะแขนงอื่น
 - ผลสำรวจแยกภาษากับงานเขียนออกจากกัน

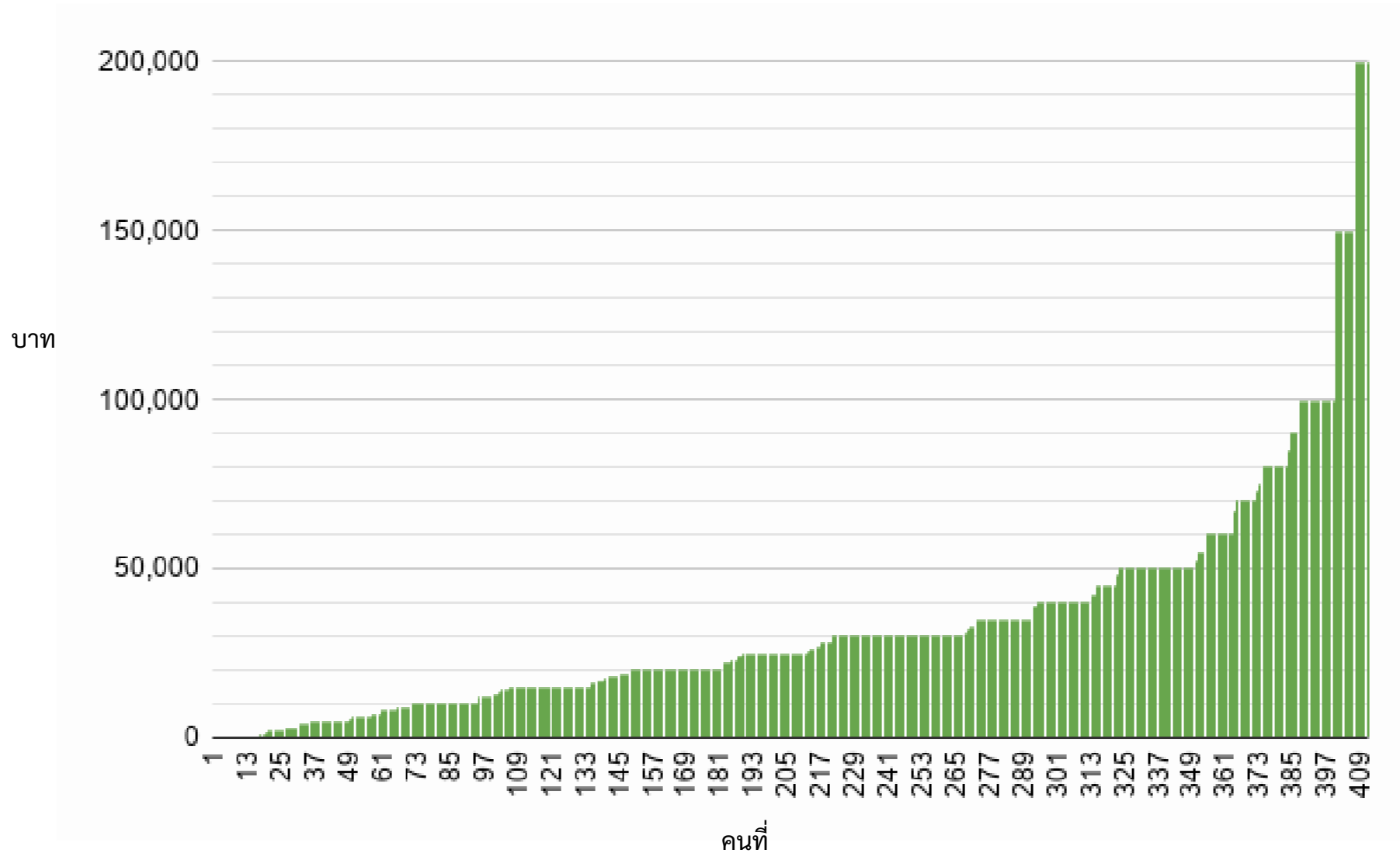

สายงาน

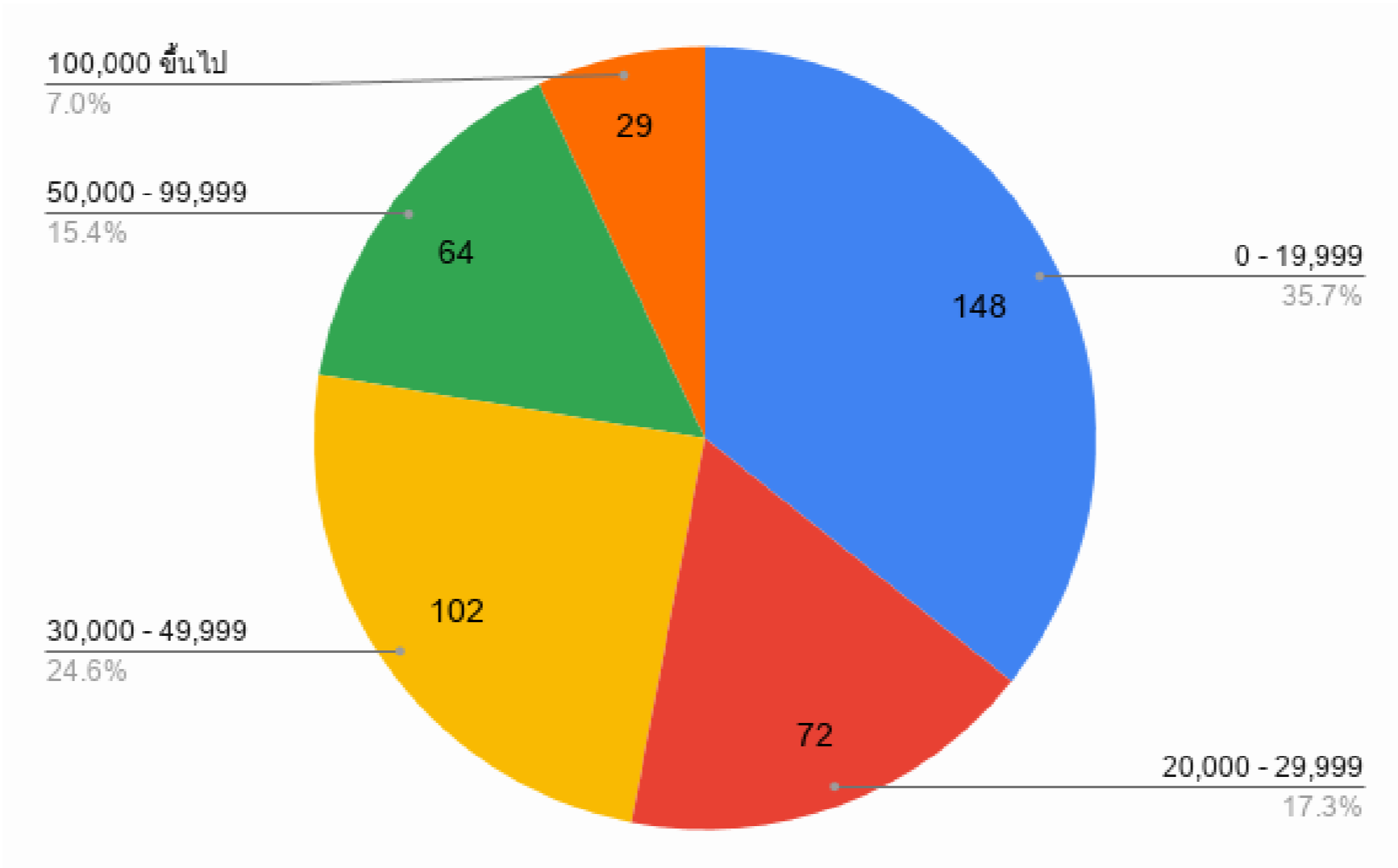
- ไม่เกี่ยวข้องกับศิลปะ
 - ผลสำรวจแยกธุรกิจกับการตลาดและโฆษณาออกจากกัน

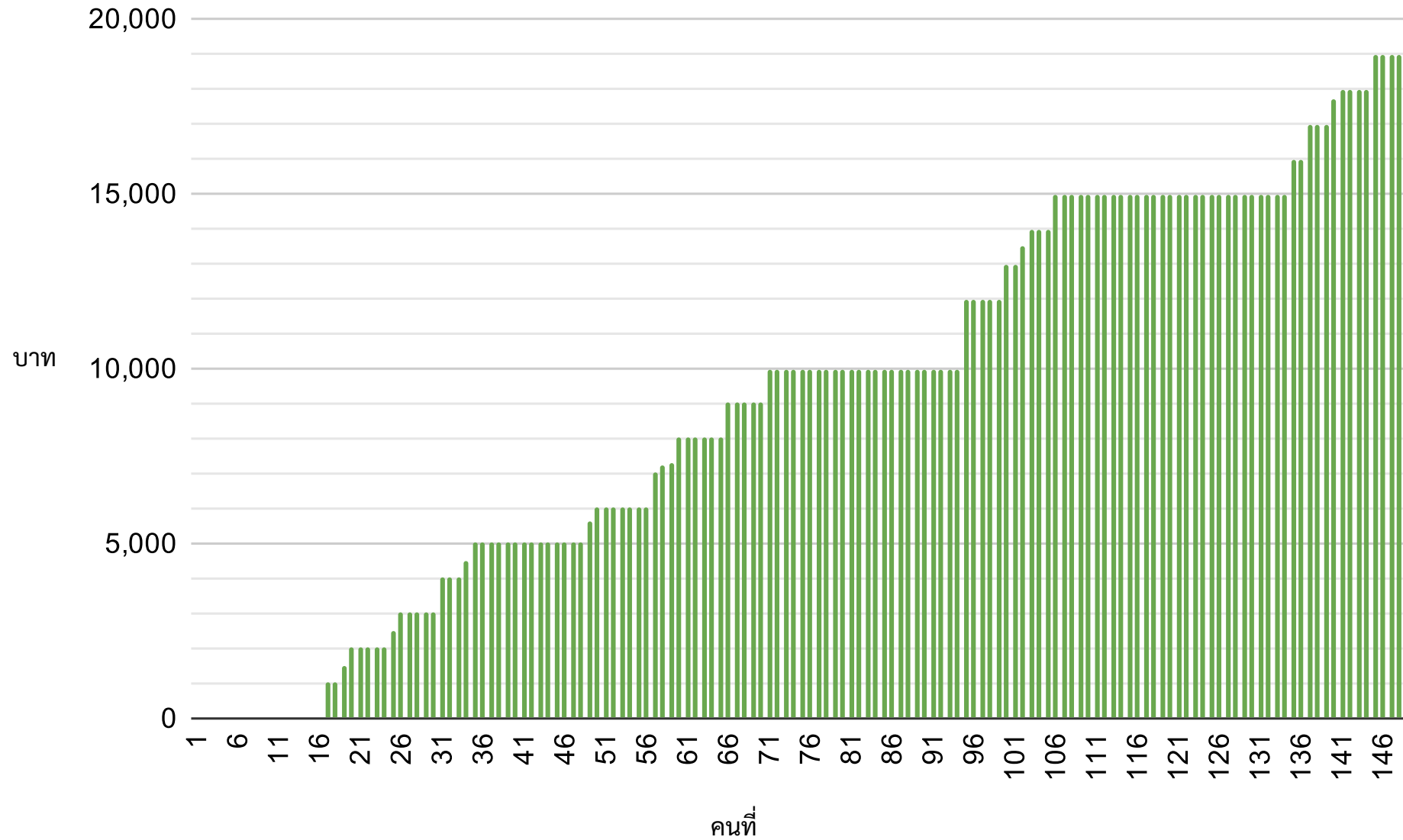
รายได้ต่อเดือนในภาพรวม

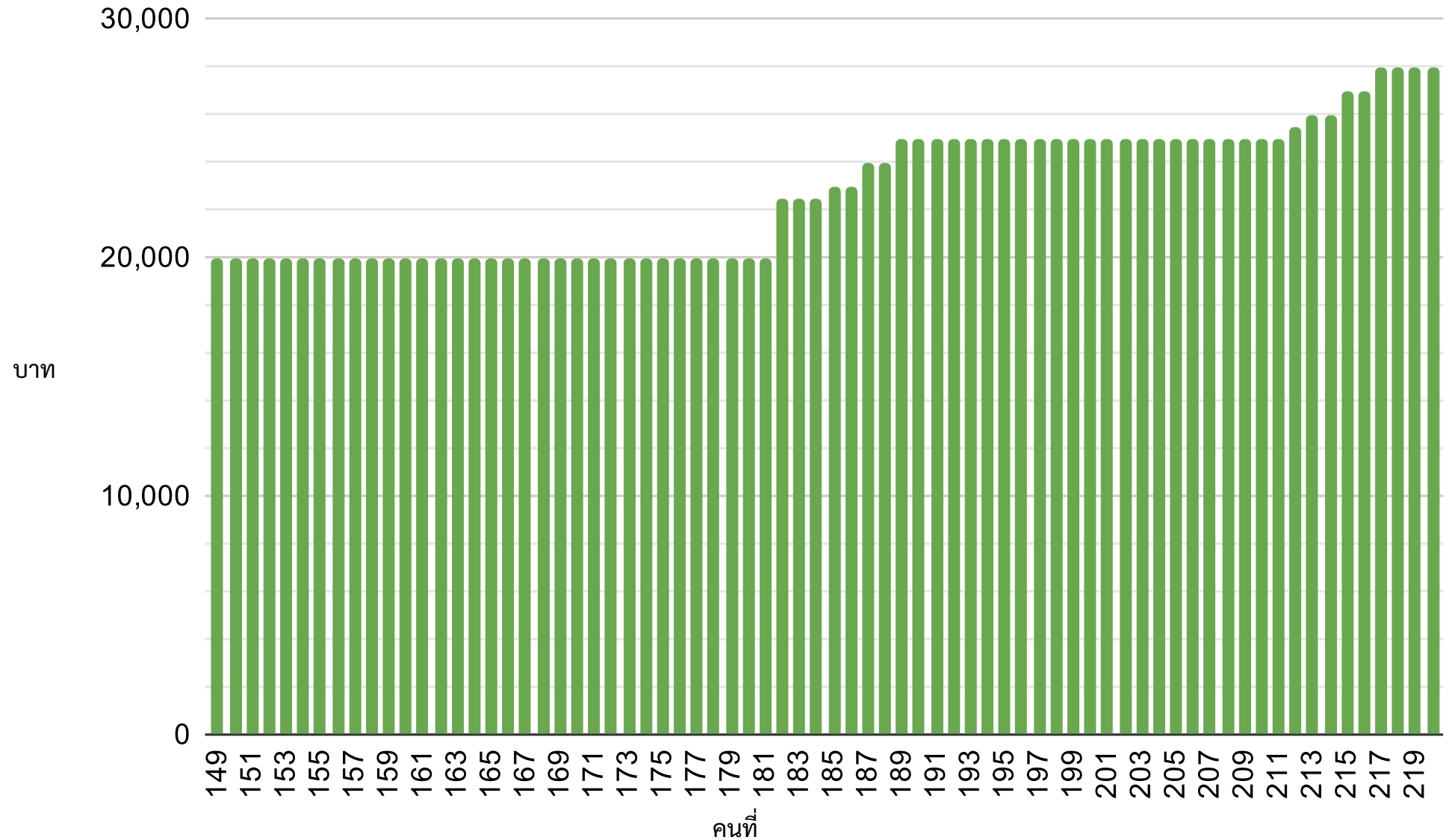
รายได้แบ่งตามช่วงชั้น

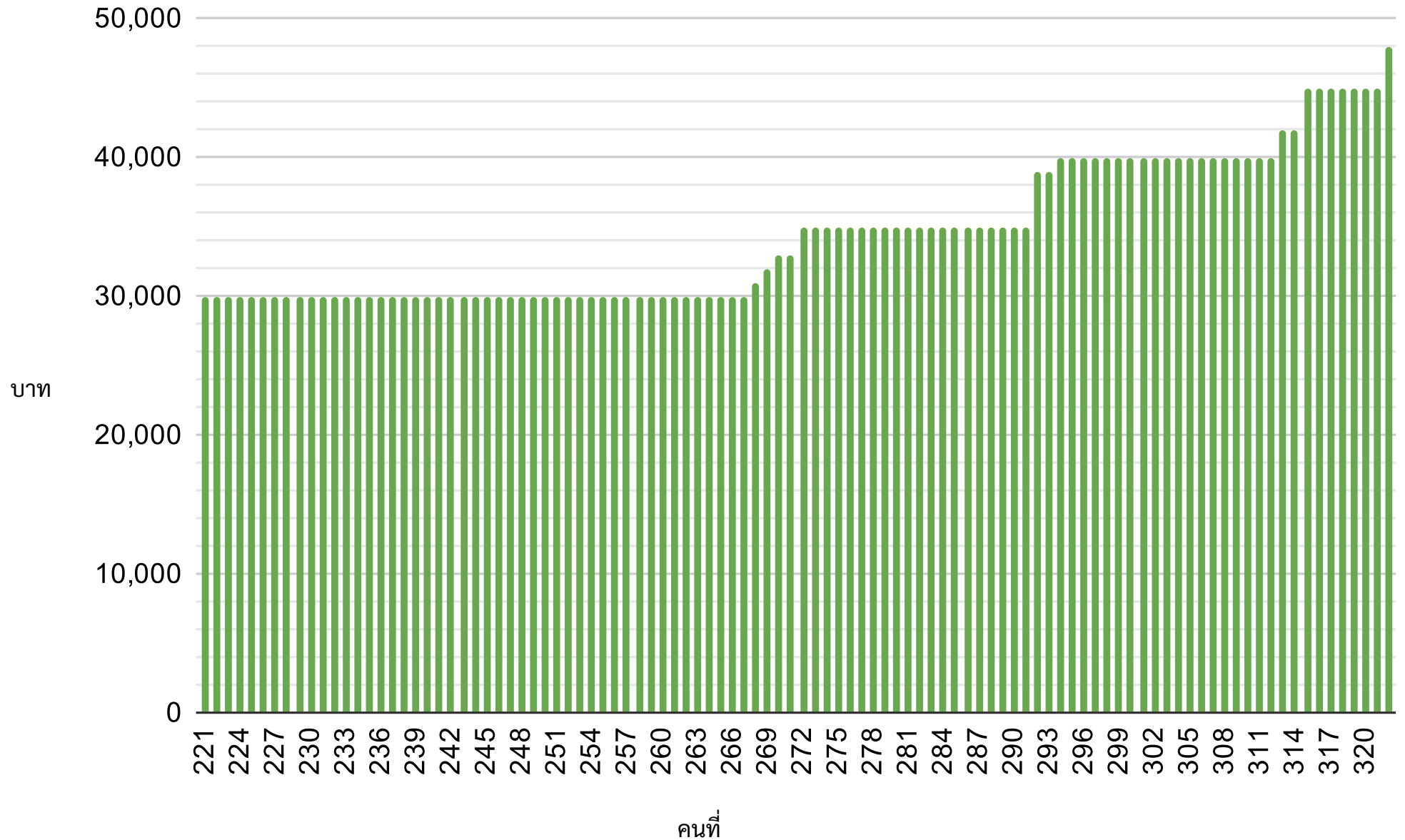
รายได้กลุ่ม 0 - 19,999 บาท

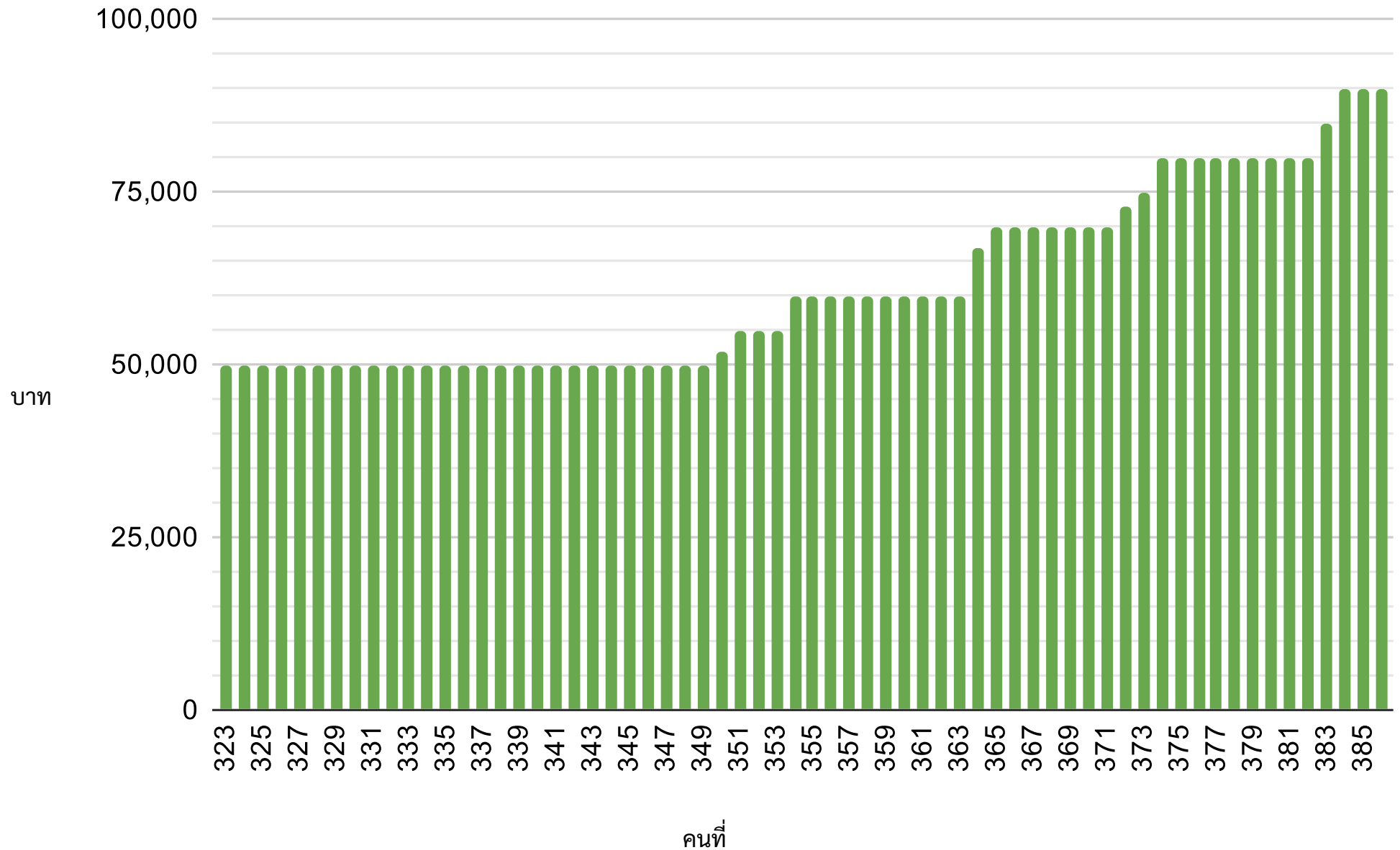
รายได้กลุ่ม 20,000 - 29,999 บาท

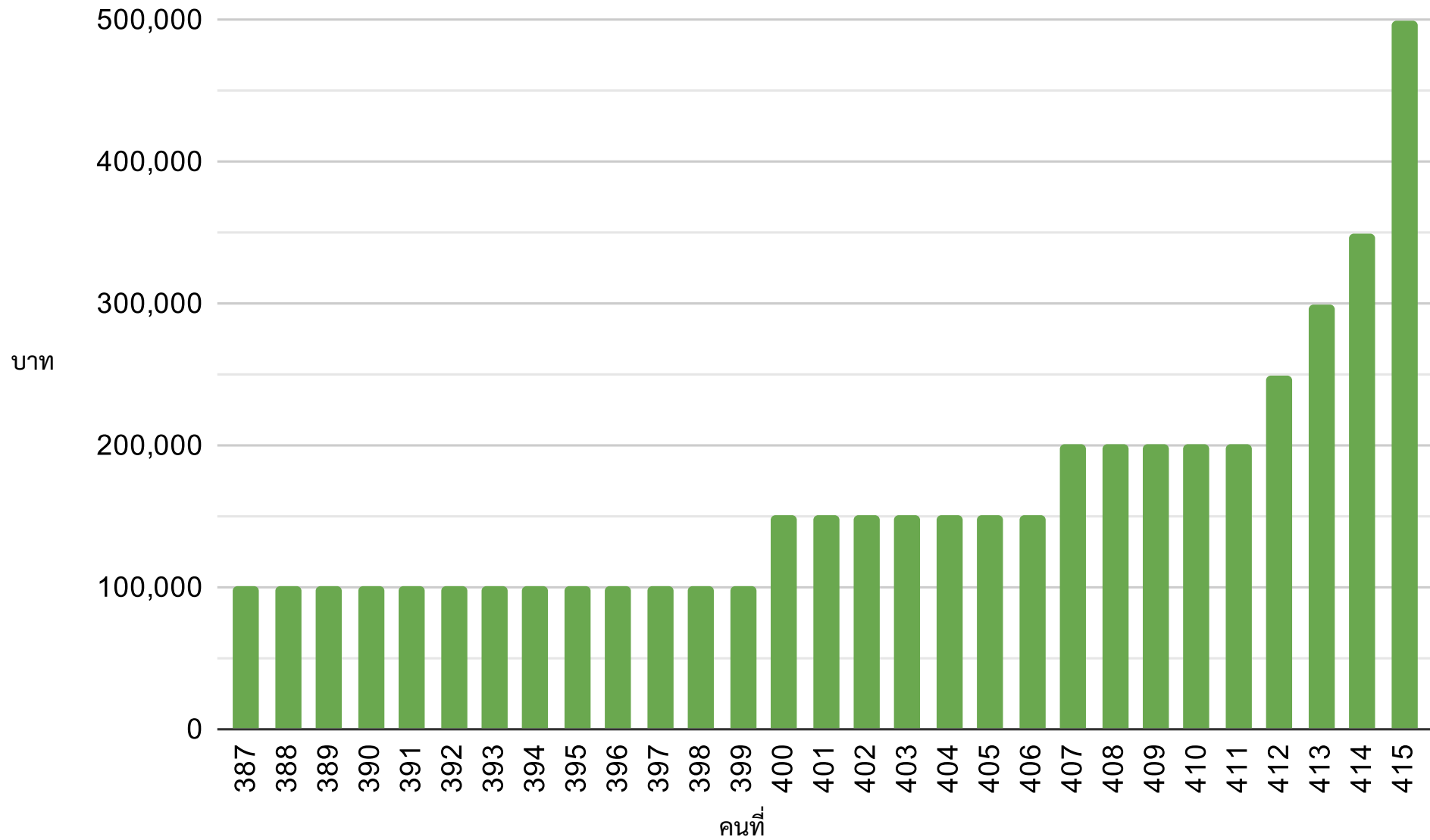
รายได้กลุ่ม 30,000 - 49,999 บาท

รายได้กลุ่ม 50,000 - 99,999 บาท

รายได้กลุ่ม 100,000 บาทขึ้นไป

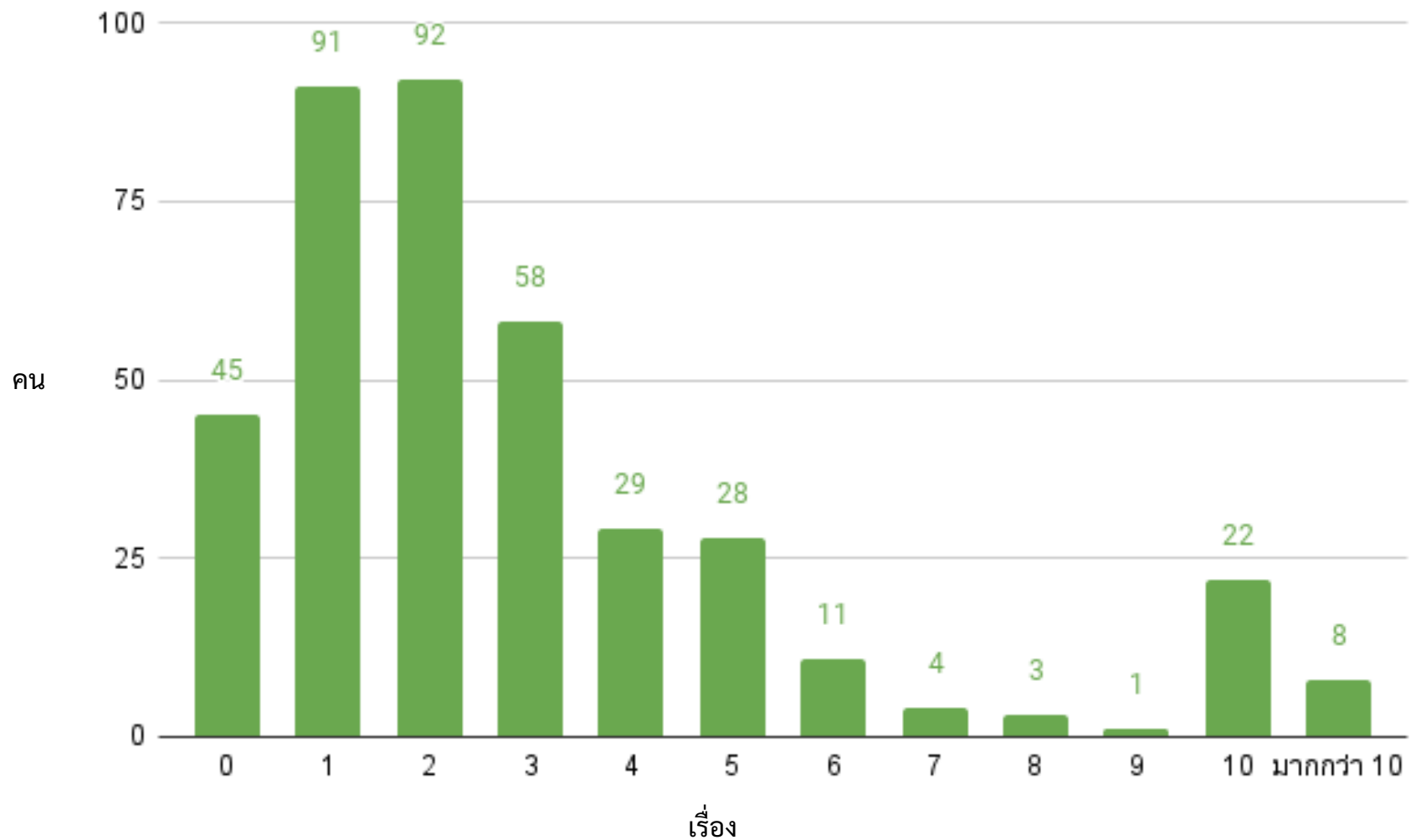

ค่าทางสถิติของรายได้

- ต่ำสุด 0 บาท
- มัธยฐาน 25,000 บาท
- ค่าเฉลี่ย 36,640 บาท
 - หากคิดเฉพาะกลุ่มที่รายได้ต่ำกว่า 100,000 ค่าเฉลี่ยจะอยู่ที่ 27,088 บาท
- ฐานนิยม 30,000 บาท
- สูงสุด 500,000 บาท
- สำนักงานสถิติแห่งชาติระบุว่าประชากรในกรุงเทพมหานครมีรายได้เฉลี่ยต่อคน 20,261 บาทและรายจ่ายเฉลี่ยต่อคน 16,304 บาท (ข้อมูลล่าสุดปีพ.ศ. 2562)
- 65% ของผู้ตอบแบบสำรวจที่มีรายได้ต่ำกว่ารายจ่ายเฉลี่ยต่อคนในกรุงเทพมหานครอายุ 13 - 22 ปี (อยู่ในวัยเรียน)

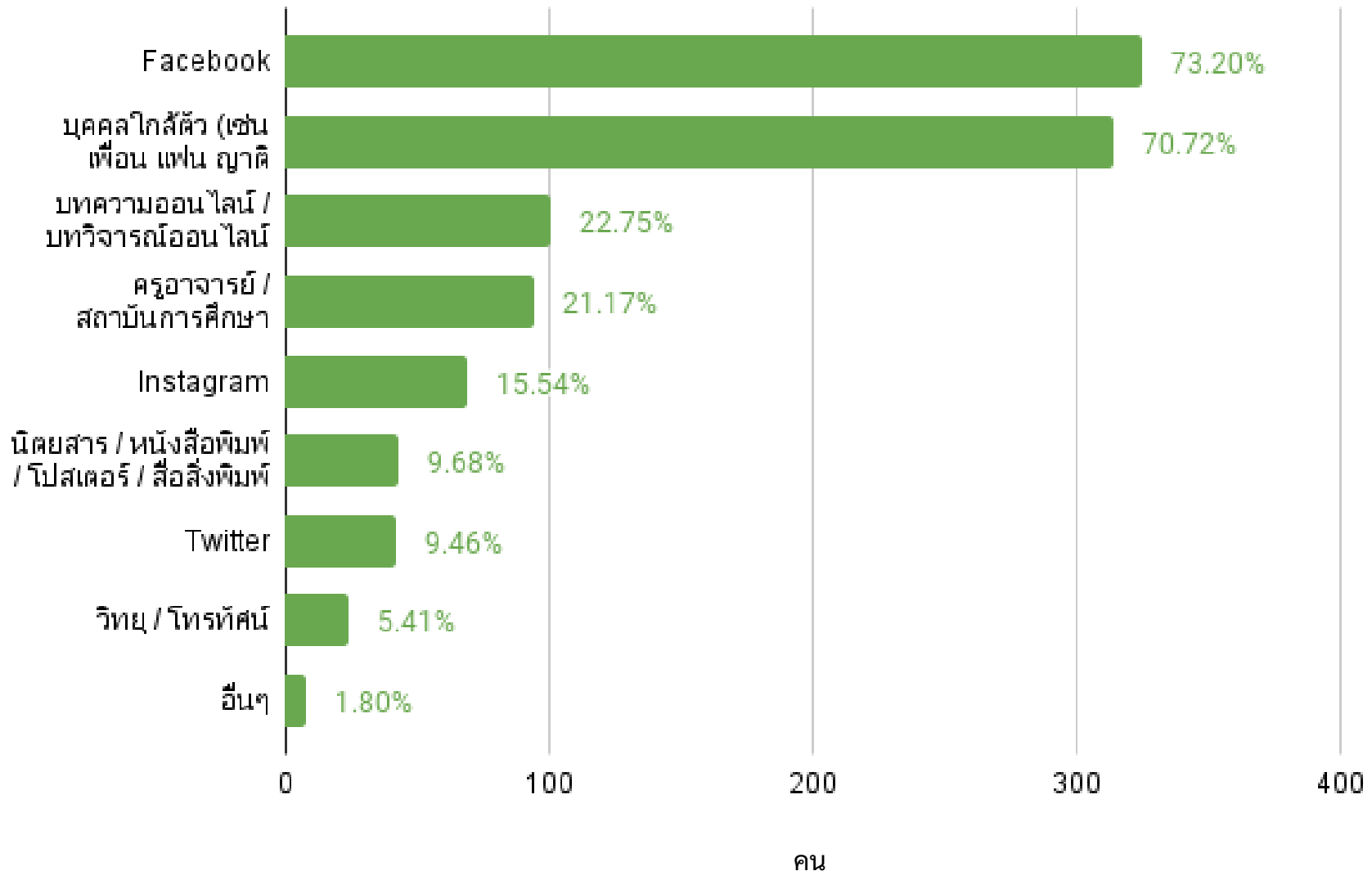
จำนวนละครที่ชมต่อปี

- มีรยฐานและฐานนิยม 2 เรื่องต่อปี
- ค่าเฉลี่ย 3 เรื่องต่อปี

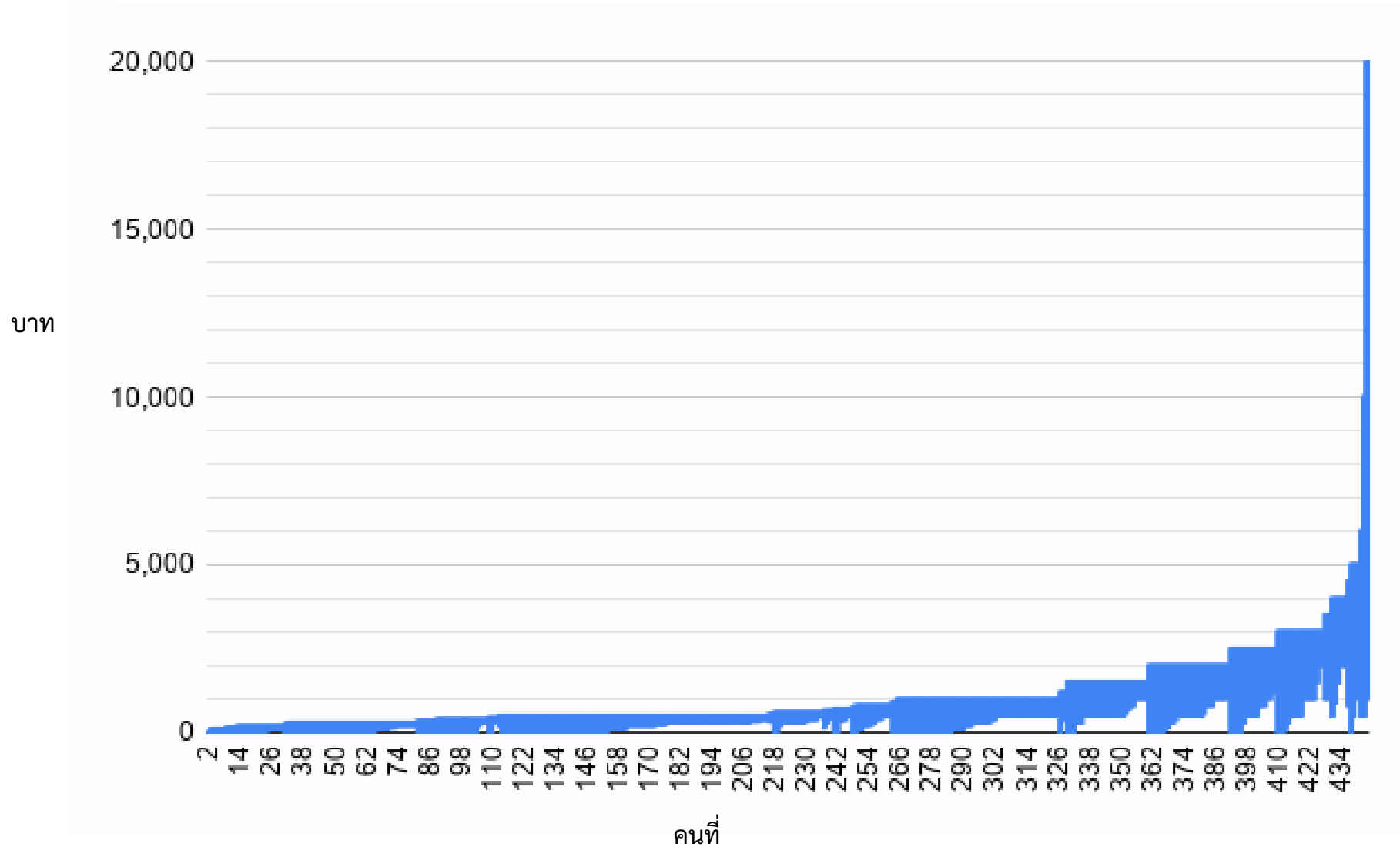
ทราบข่าวละครจากไหน

- ผู้ตอบแบบสำรวจตอบได้มากกว่าคนละหนึ่งข้อ

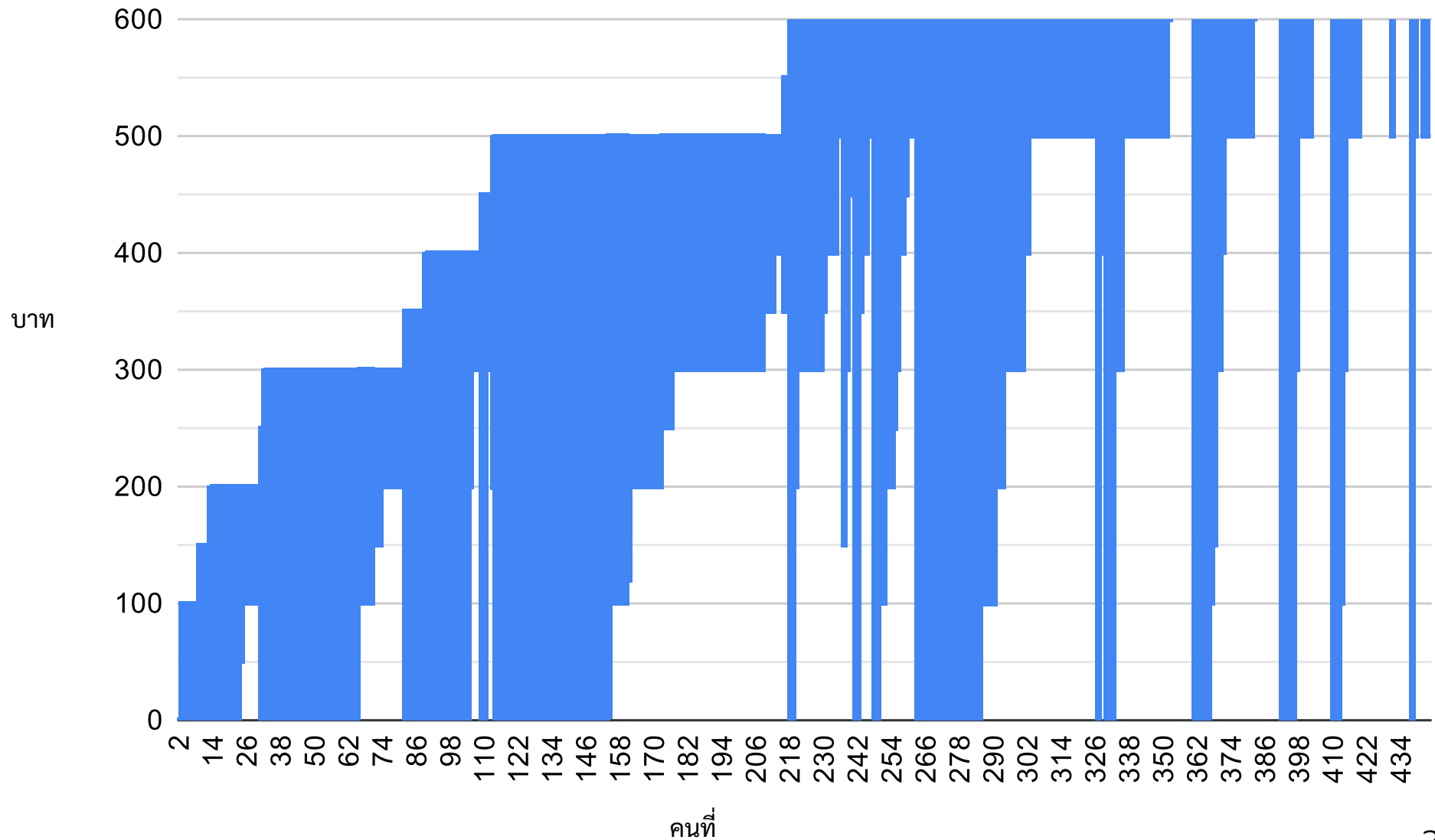
ช่วงราคาบัตรที่ยืนได้ง่าย

- แสดงช่วงราคาบัตรที่ผู้เสพยาืนได้ง่ายโดยภาพรวม โดยไม่ได้แยกราคาบัตรตามขนาดโรงละคร

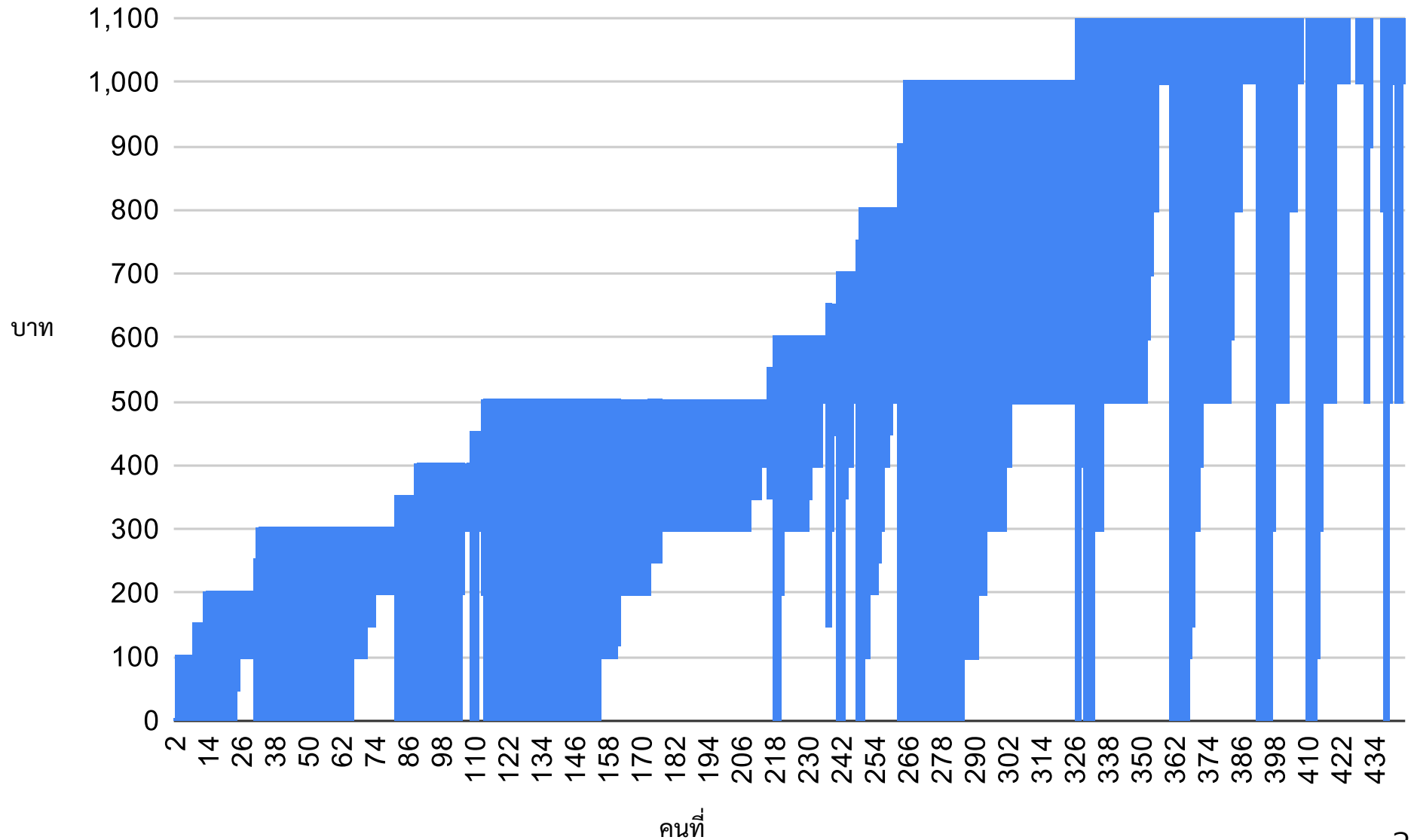
ราคาบัตรที่ยืนได้ง่าย

- บัตรราคา 0 - 500 บาท

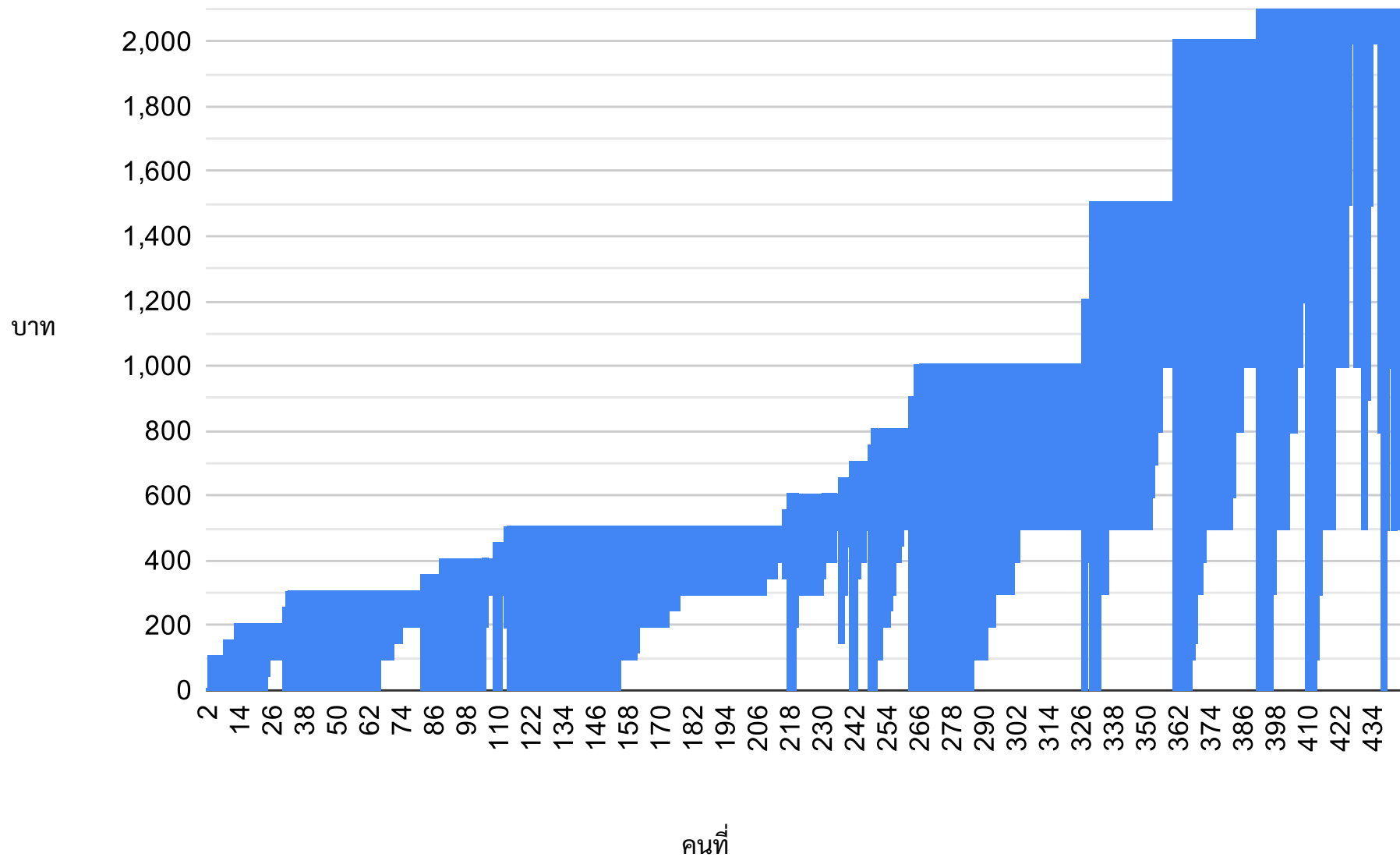
ราคาบัตรที่ยืนได้ง่าย

- บัตรราคา 0 - 1,000 บาท

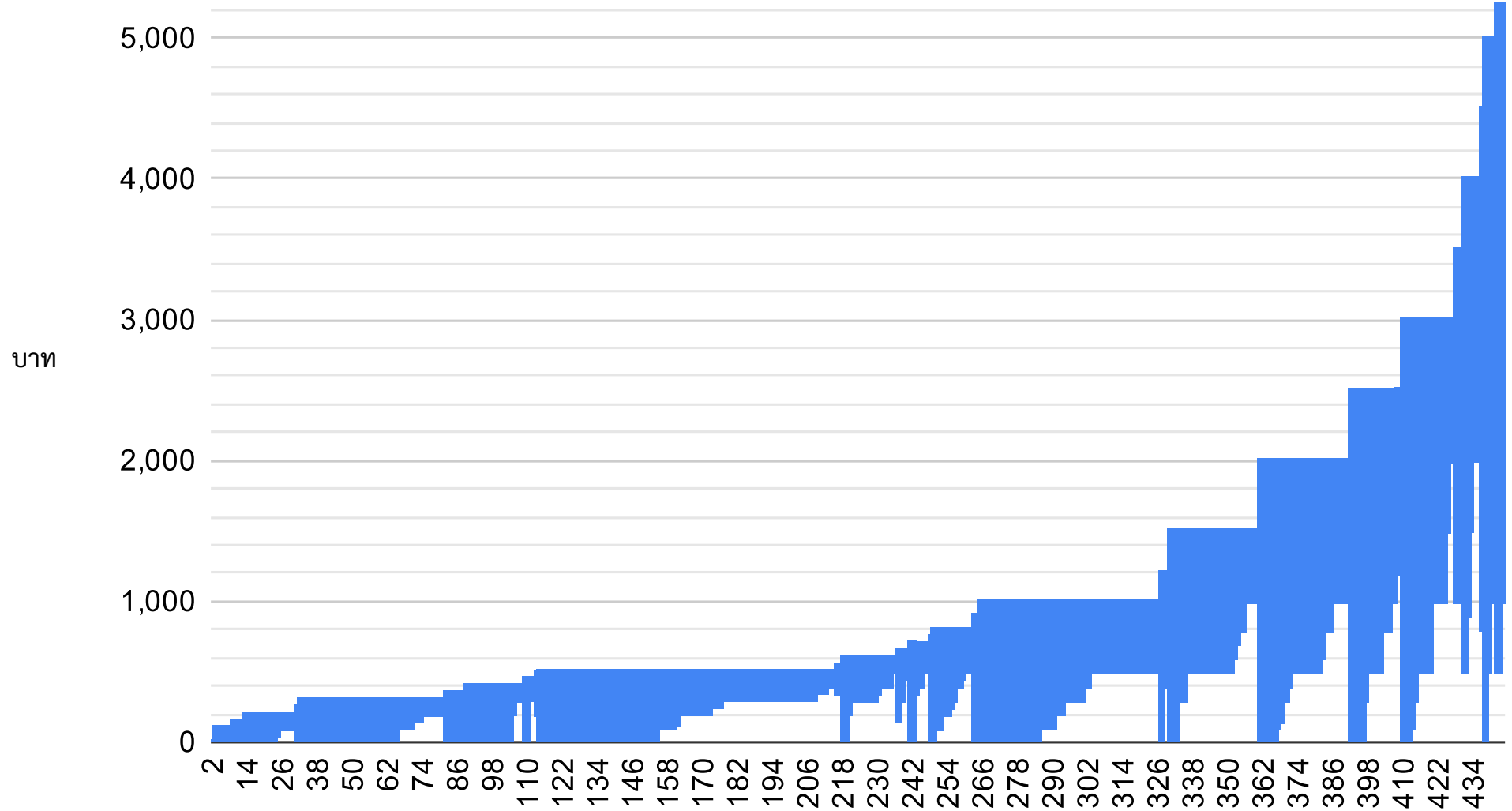
ราคาบัตรที่ยืนได้ง่าย

- บัตรราคา 0 - 2,000 บาท

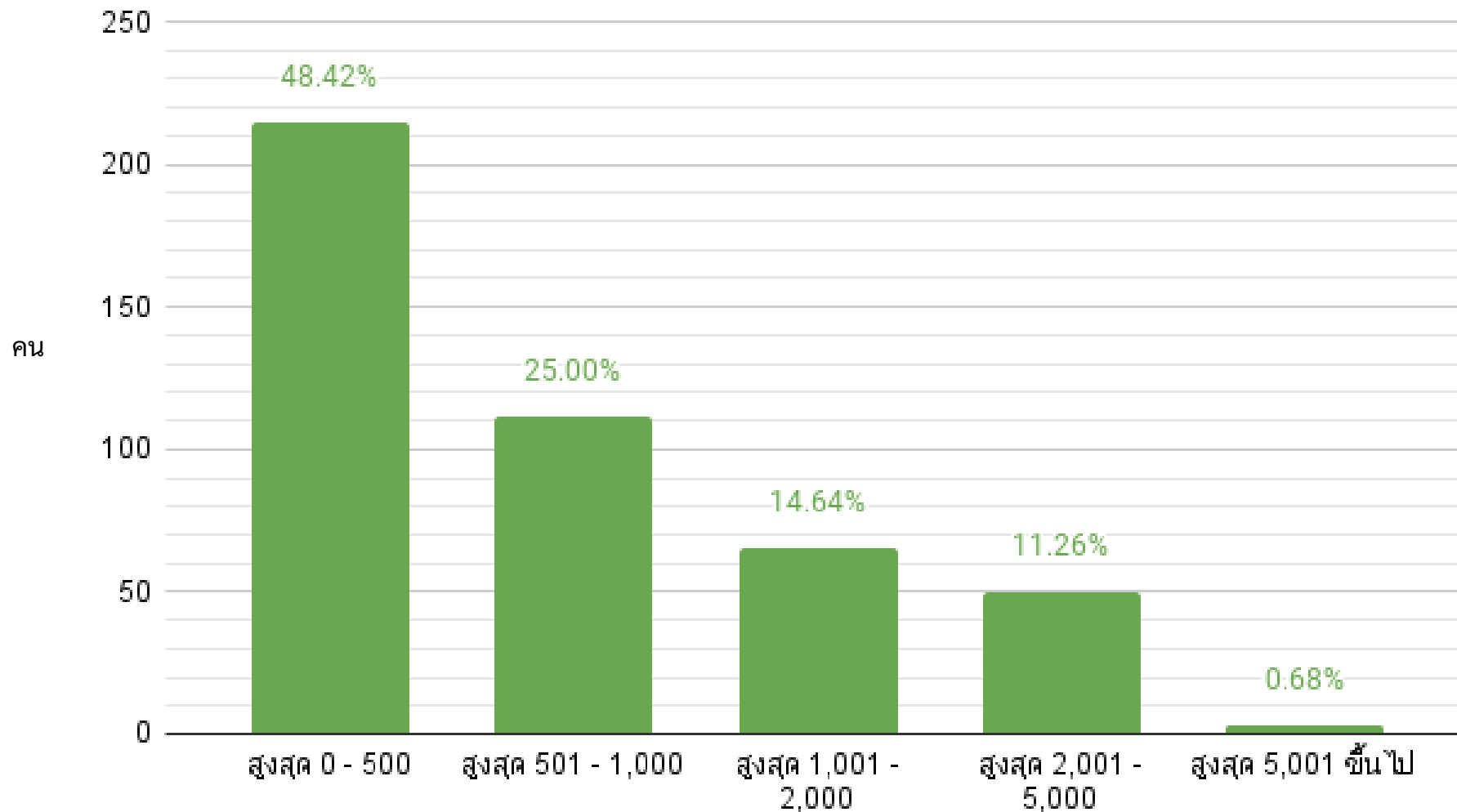
ราคาบัตรที่ยืนได้ง่าย

- บัตรราคา 0 - 5,000 บาท

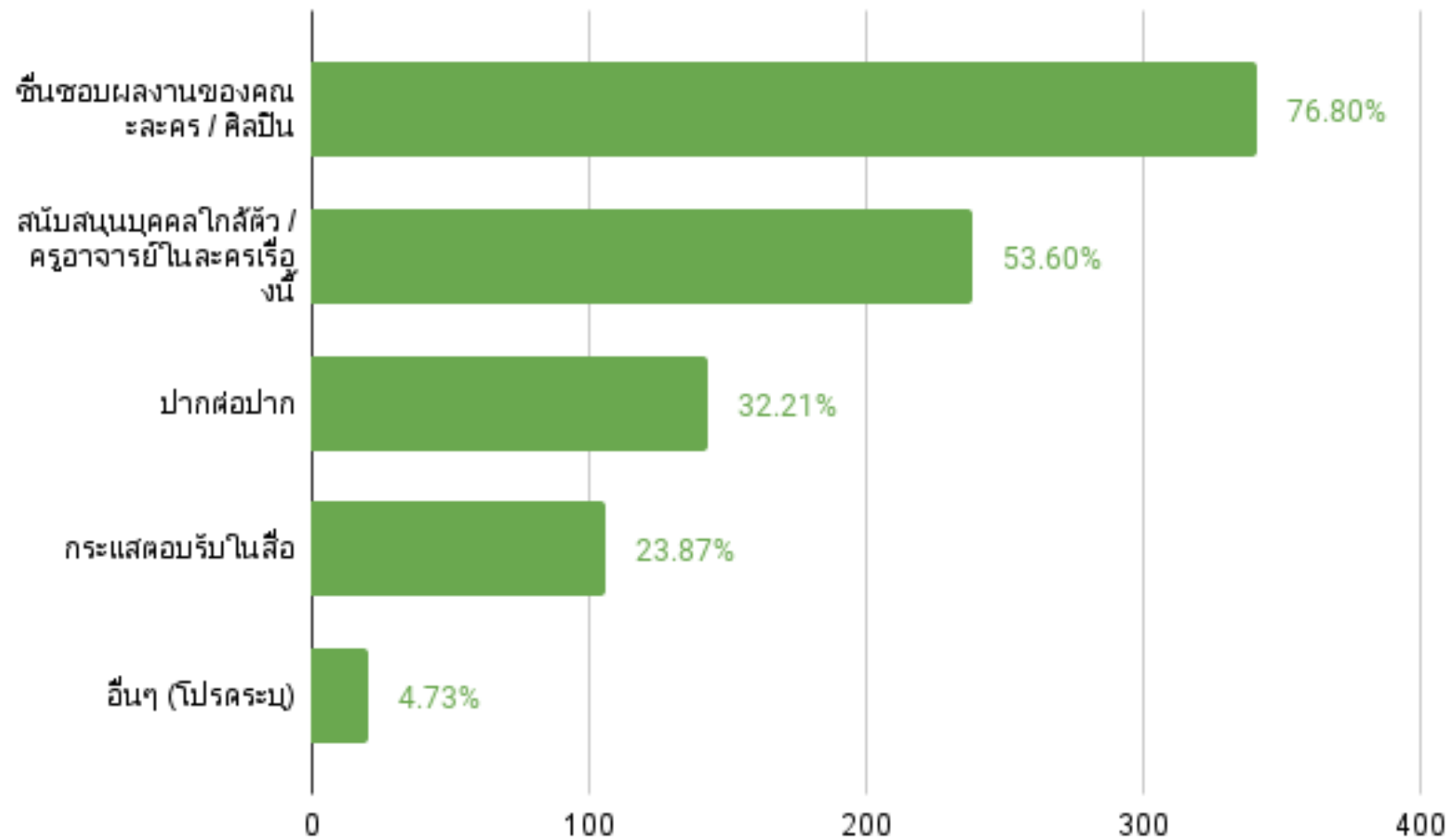
ค่าทางสถิติราคาบัตรที่ยืนได้ง่าย

- แสดงช่วงราคาบัตรที่ผู้เสพยาืนได้ง่ายโดยภาพรวม โดยไม่ได้แยกราคาบัตรตามขนาดโรงละคร

เหตุผลที่ชมละคร

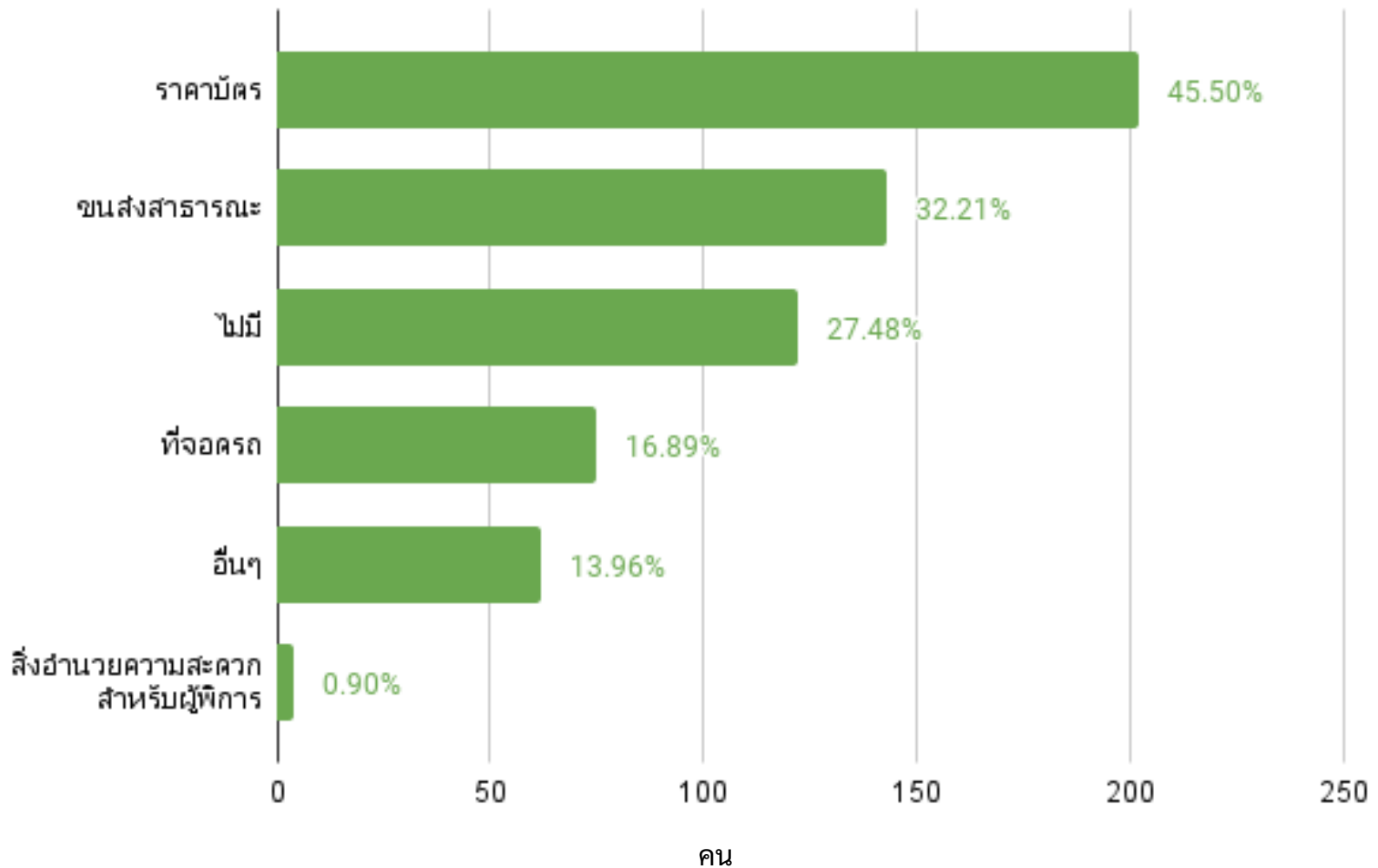
- ผู้ตอบแบบสำรวจสามารถตอบได้มากกว่าคนละหนึ่งข้อ

คน

อุปสรรคในการมาชมละคร

- ผู้ตอบแบบสำรวจตอบได้มากกว่าคนละหนึ่งข้อ
- ผู้ตอบแบบสำรวจที่ระบุว่าราคาเป็นอุปสรรคมีรายได้เฉลี่ย 29,027 บาท อายุเฉลี่ย 28 ปี
- 43% ของผู้ตอบแบบสำรวจที่ระบุว่าขนส่งสาธารณะเป็นอุปสรรคอาศัยอยู่ในเขตรถไฟฟ้าและรถไฟฟ้าใต้ดิน

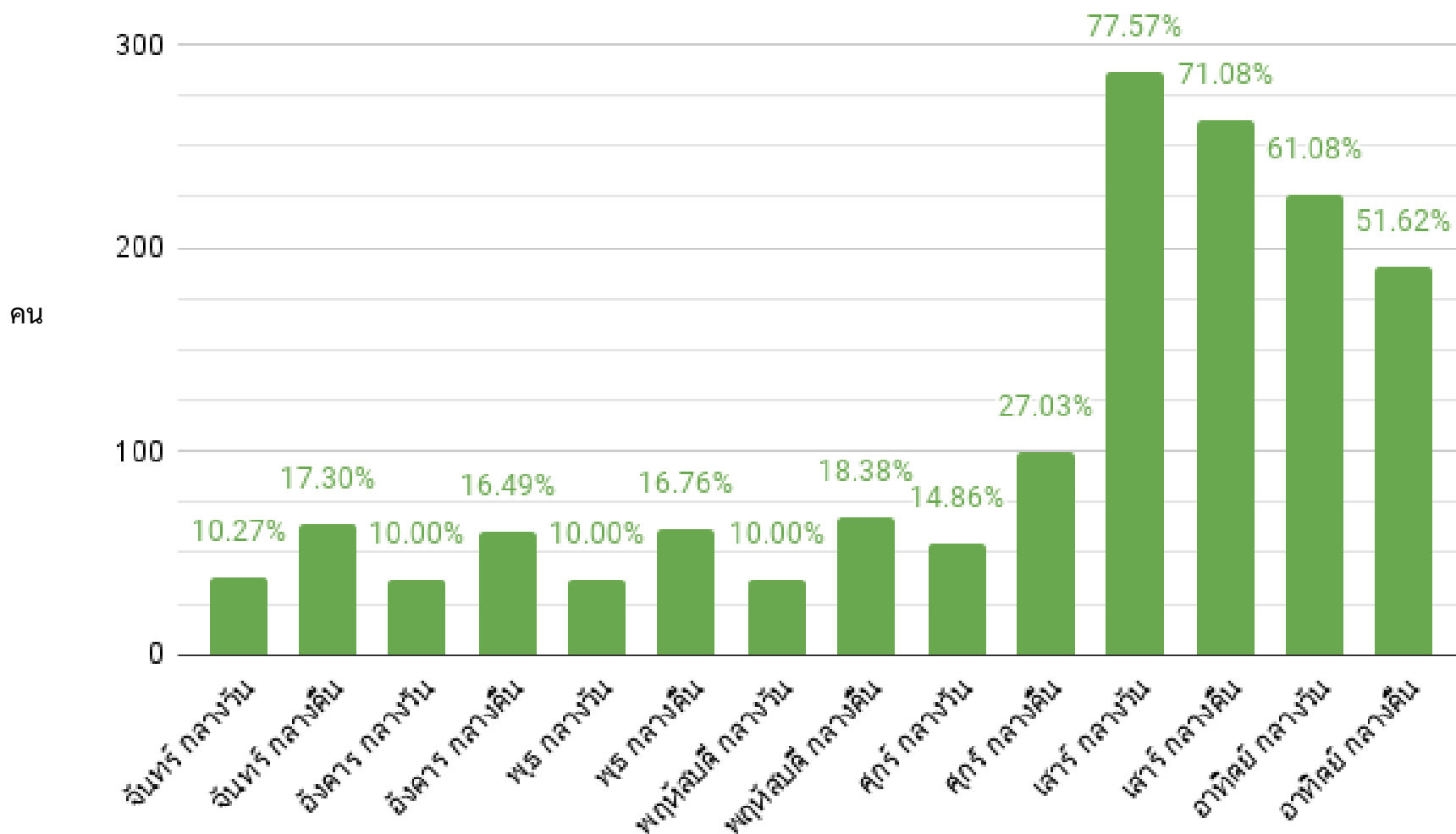

อุปสรรคในการมาชมละครอื่นๆ

- ราคาบัตรสูงเกินไปส่งผลต่อความถี่ในการชมการแสดงซ้ำ
- โรงละครไกล เดินทางลำบาก ค่าใช้จ่ายเดินทางสูง
- ไม่มั่นใจคุณภาพหรือแนวทางการนำเสนอของละครโรงเล็กบางเรื่อง
- บางทีไม่รู้ว่าเมื่อไหร่จะเปิดแสดงหรือลืมนัดสุดท้ายปิดการแสดงไปแล้ว
- คุณภาพของโรงละครที่ไม่เอื้อต่อสุนทรียะที่หลากหลาย
- อย่างไรก็ดี ผู้ผลิตไม่จำเป็นต้องลดราคาเพราะงานศิลปะมีคุณค่ามากกว่าราคาที่จ่ายไปอยู่แล้ว
- บางครั้งละครมาไกลๆ ก็ต้องเลือกดู
- ไม่มีเพื่อนไปดูด้วย
- บรรยากาศ สิ่งแวดล้อม และผู้คนไม่เป็นมิตร เช่น ละครที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเมือง
- เราเป็นคนต่างจังหวัด ต้องต่อรถไปกทม. มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น
- เวลาแสดง เช่น สองทุ่มไม่สะดวกค่ะ ดึกไปนิด
- ห้องน้ำ

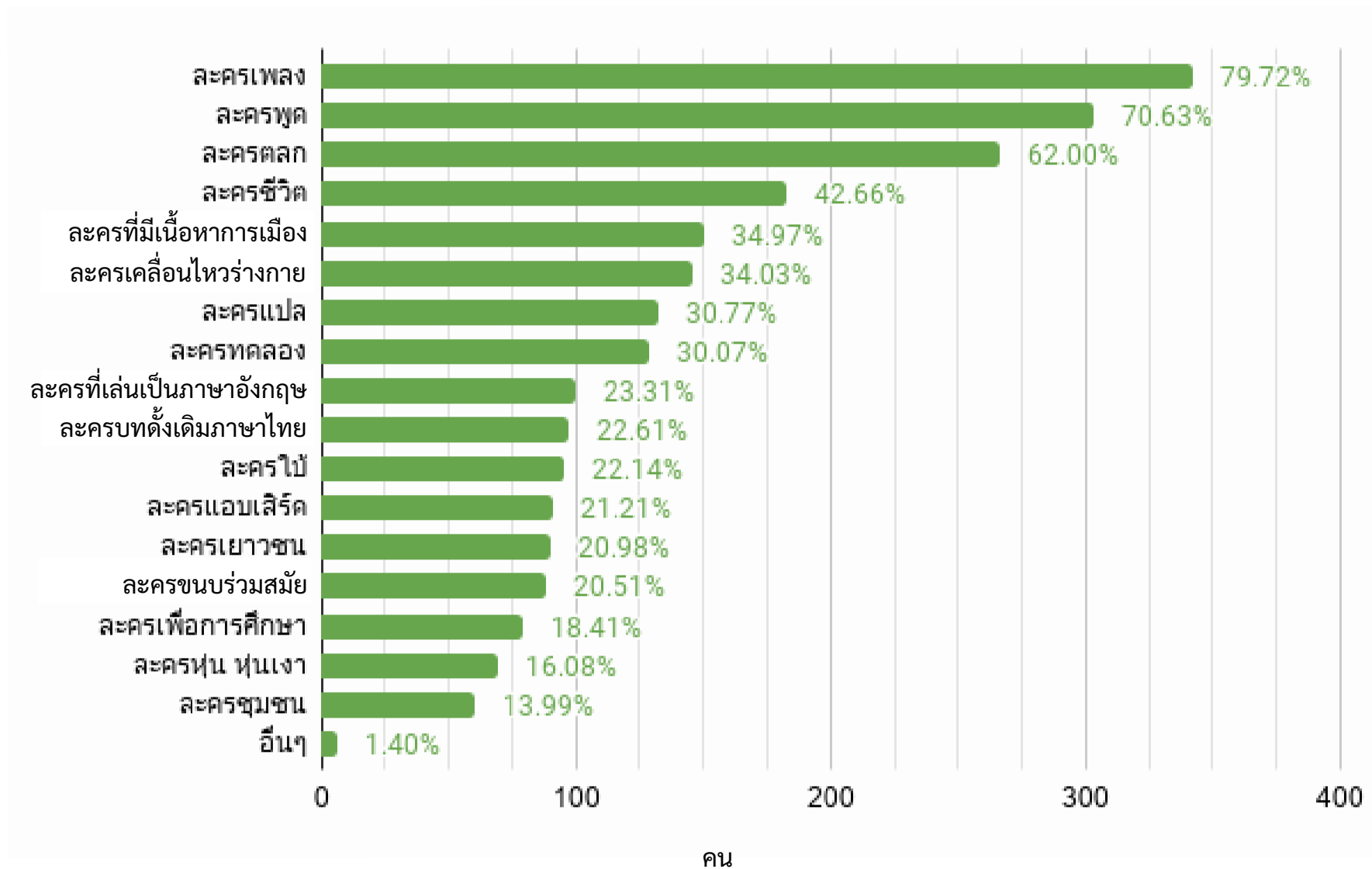
เวลาที่สะดวกชมละคร

- ผู้ตอบแบบสำรวจตอบได้มากกว่าคนละหนึ่งข้อ
- มีผู้ตอบแบบสำรวจสะดวกชมละครรอบวันอาทิตย์ กลางคืน (หลังหกโมงเย็น) มากกว่ารอบวันศุกร์ กลางคืน (หลังหกโมงเย็น) เกือบเท่าตัว

ละครแบบไหนที่ชอบ

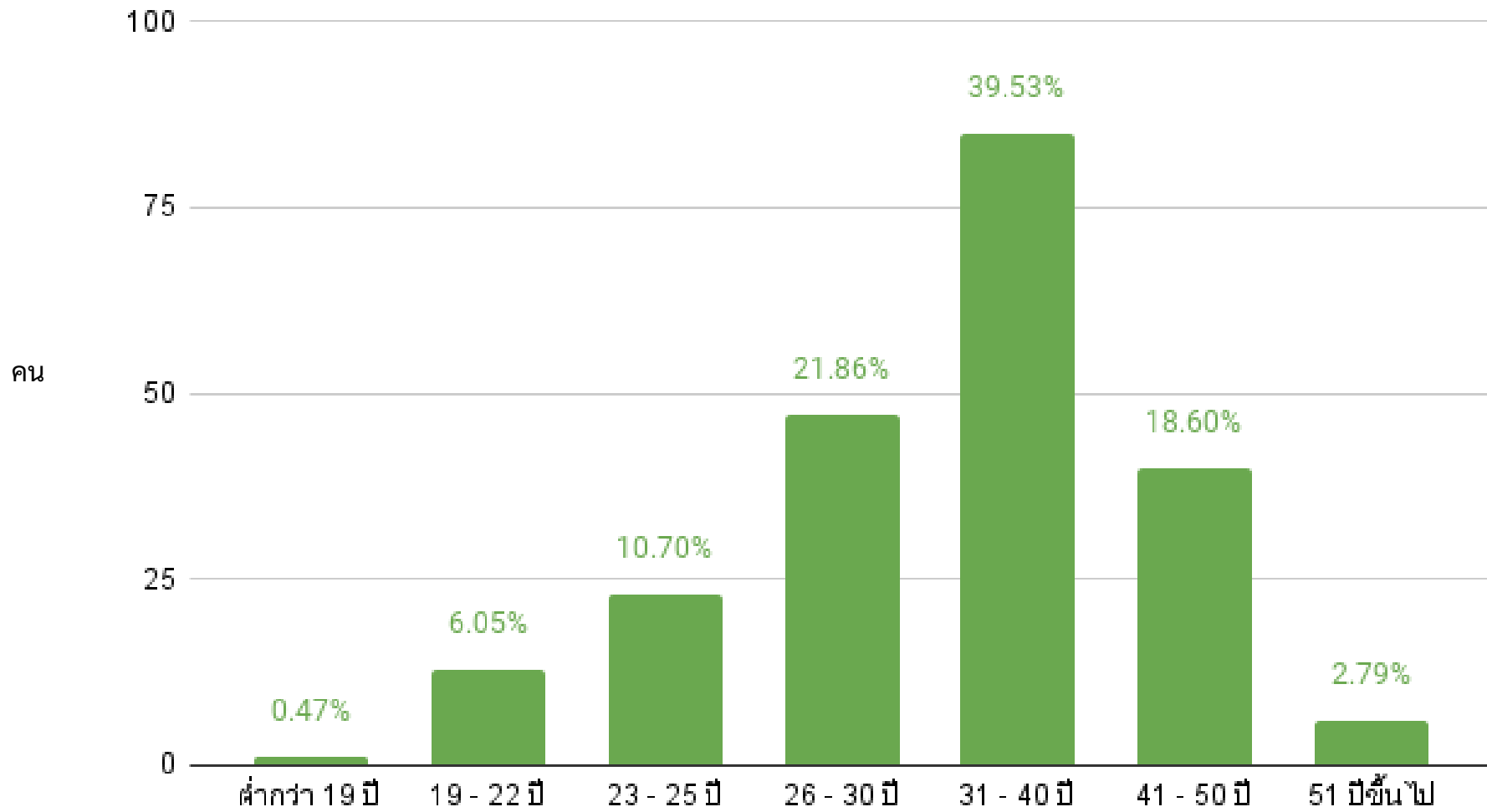
- ผู้ตอบแบบสำรวจตอบได้มากกว่าคนละหนึ่งข้อ

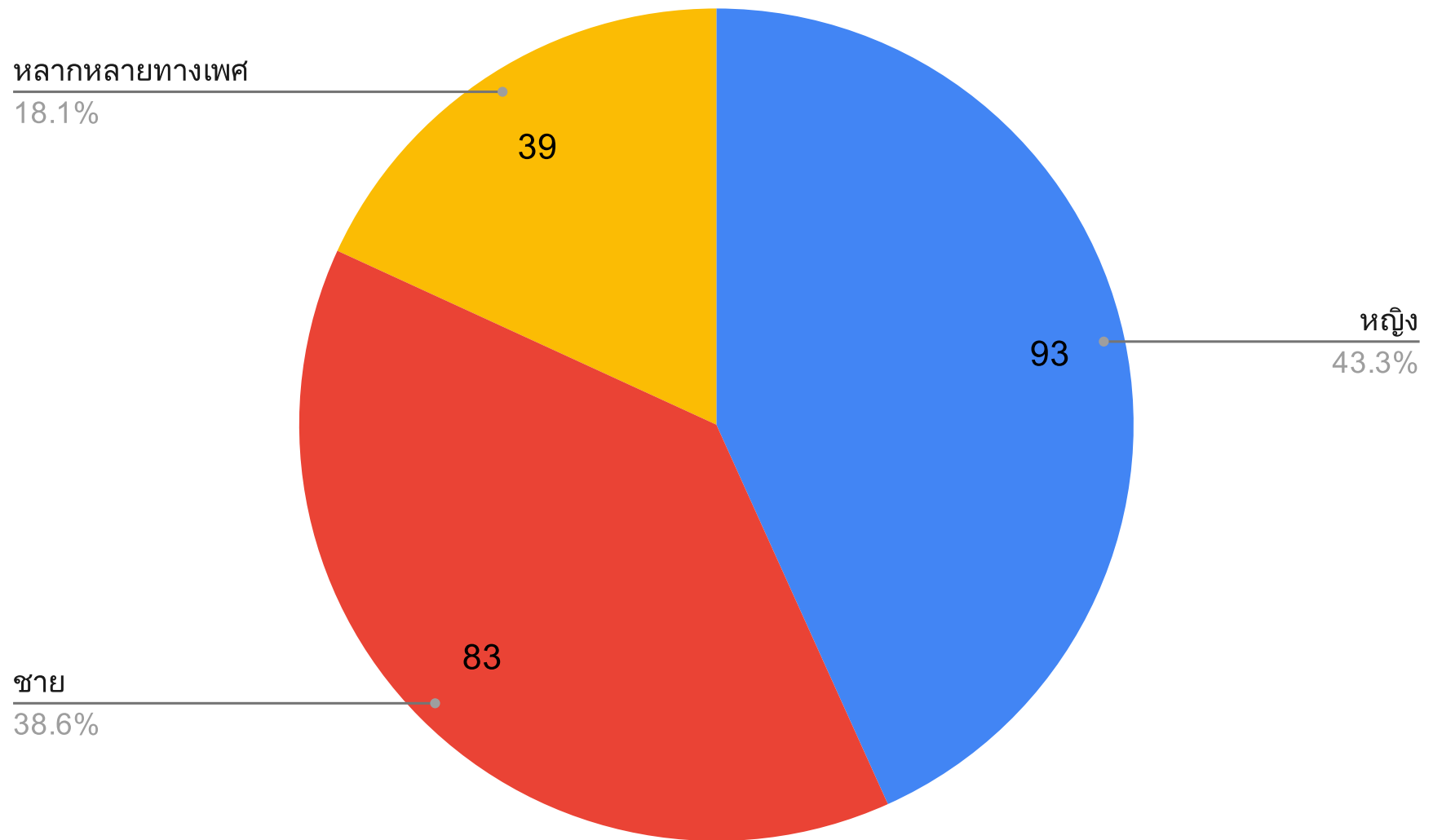

ผู้สร้าง

อายุ

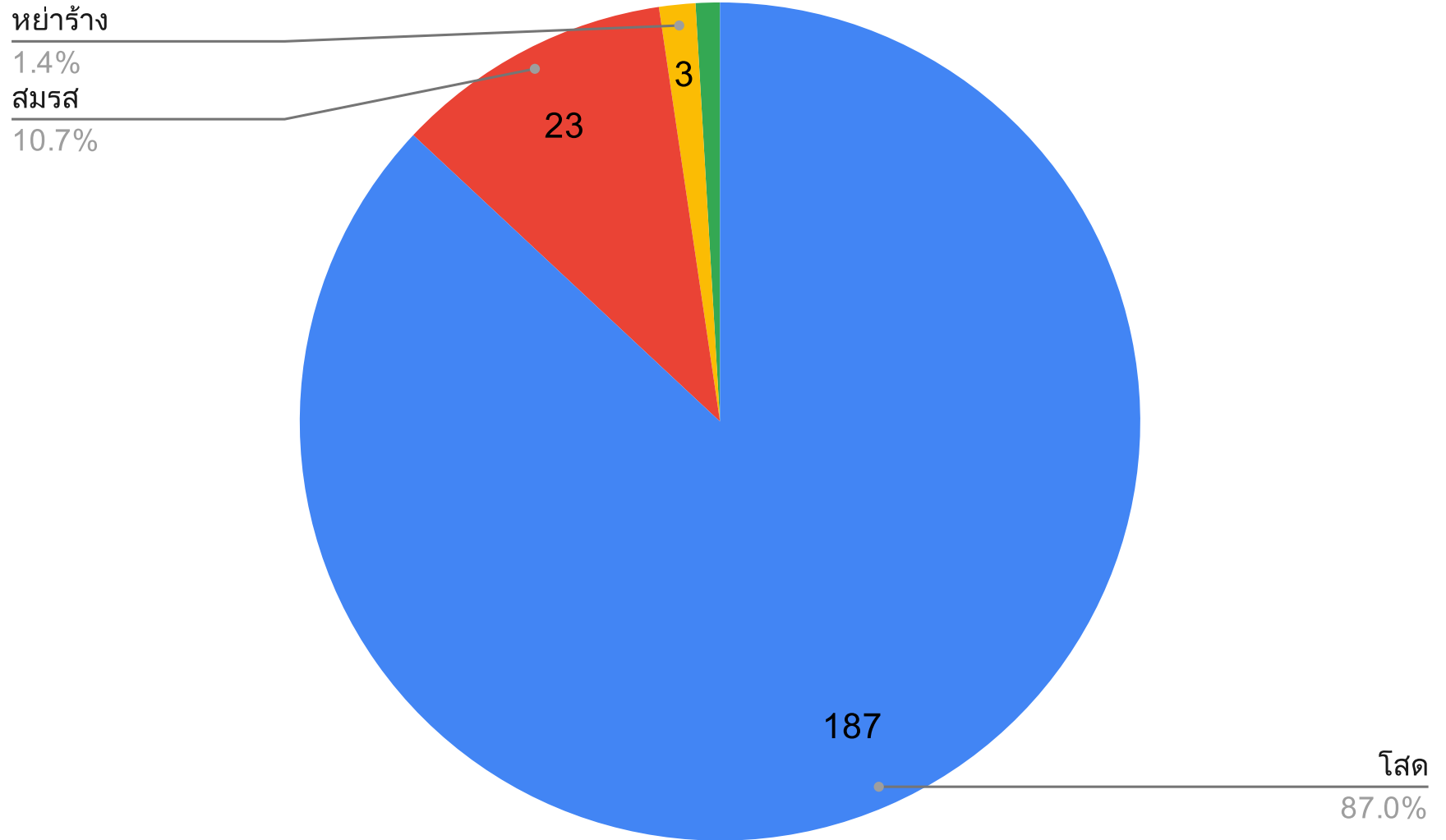

เพศวิถี

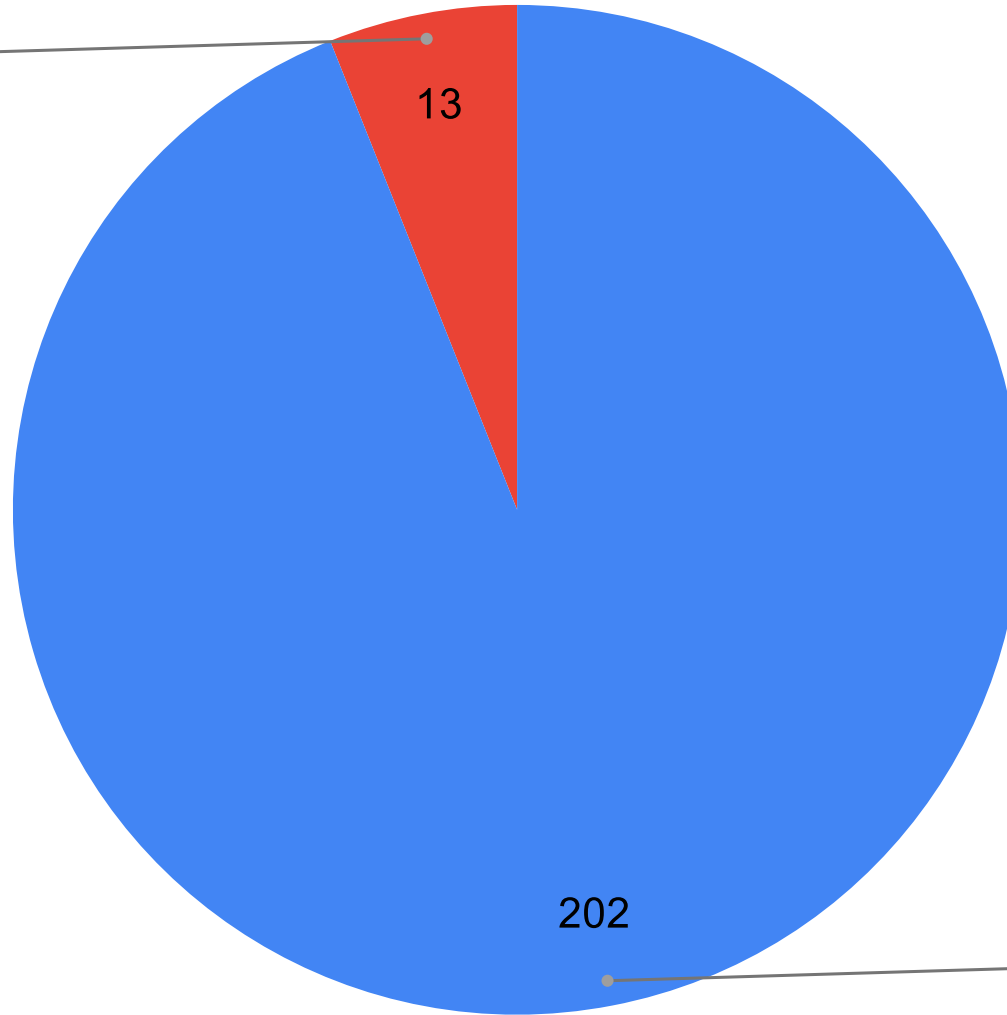
สถานะสมรส

- แยกกันอยู่ 2 ท่าน

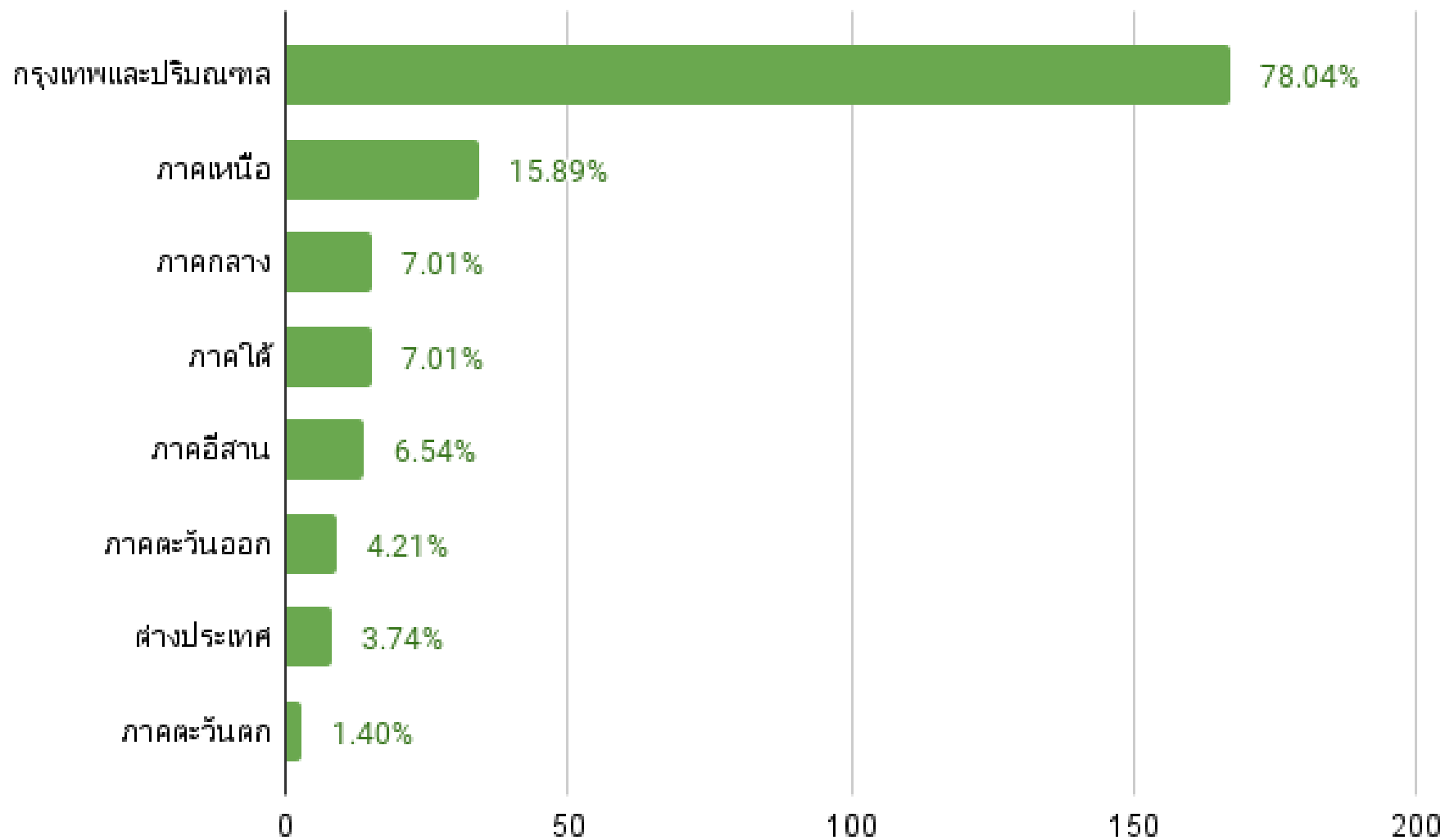
บุตร

มีบุตร
6.0%

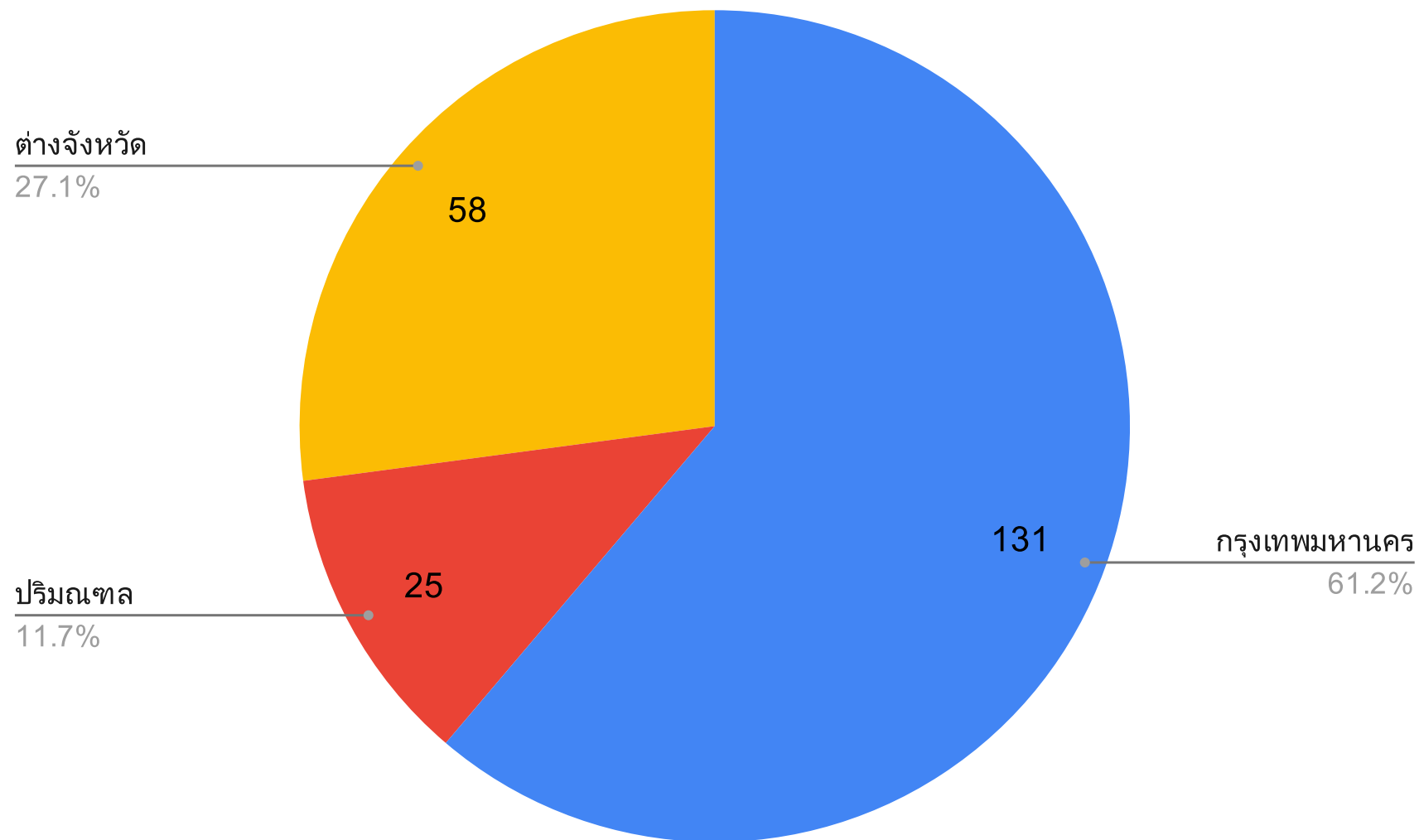
ไม่มีบุตร
94.0%

ภูมิภาคที่มองว่าเป็นบ้าน

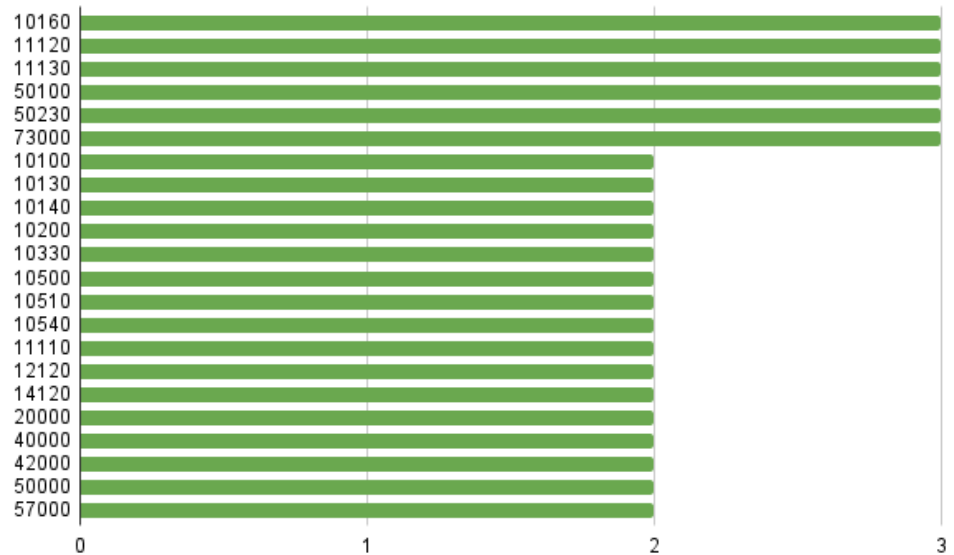
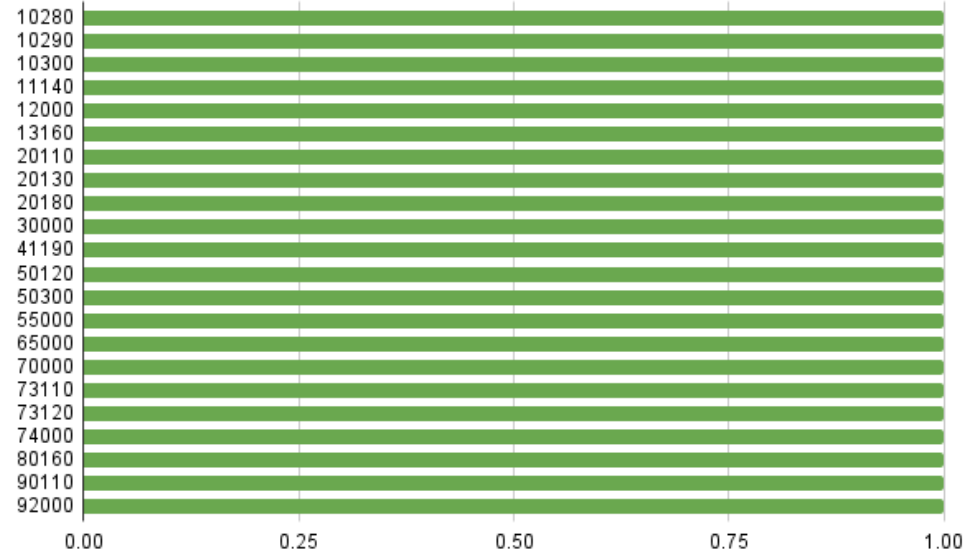
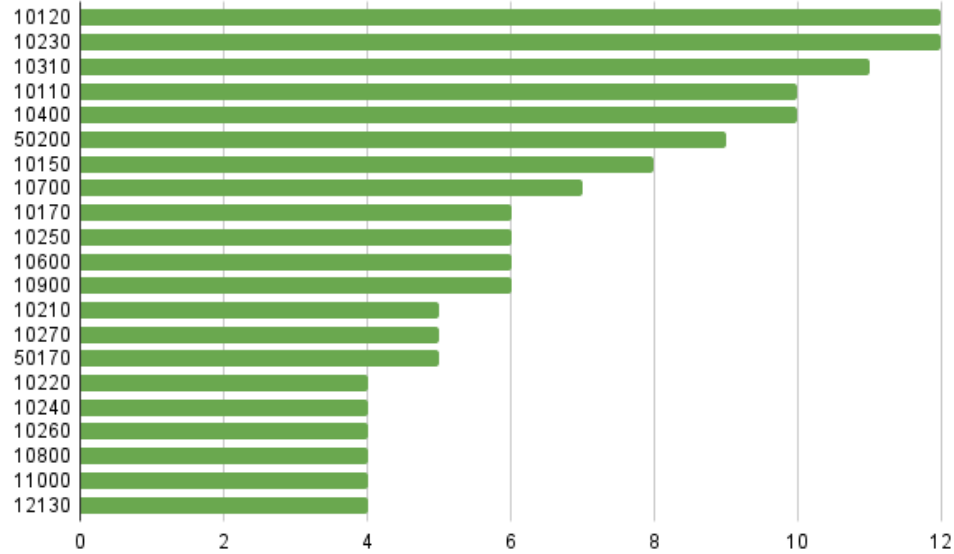
รหัสไปรษณีย์

- มีศิลปินอยู่ในต่างจังหวัดเยอะกว่าปริมณฑล

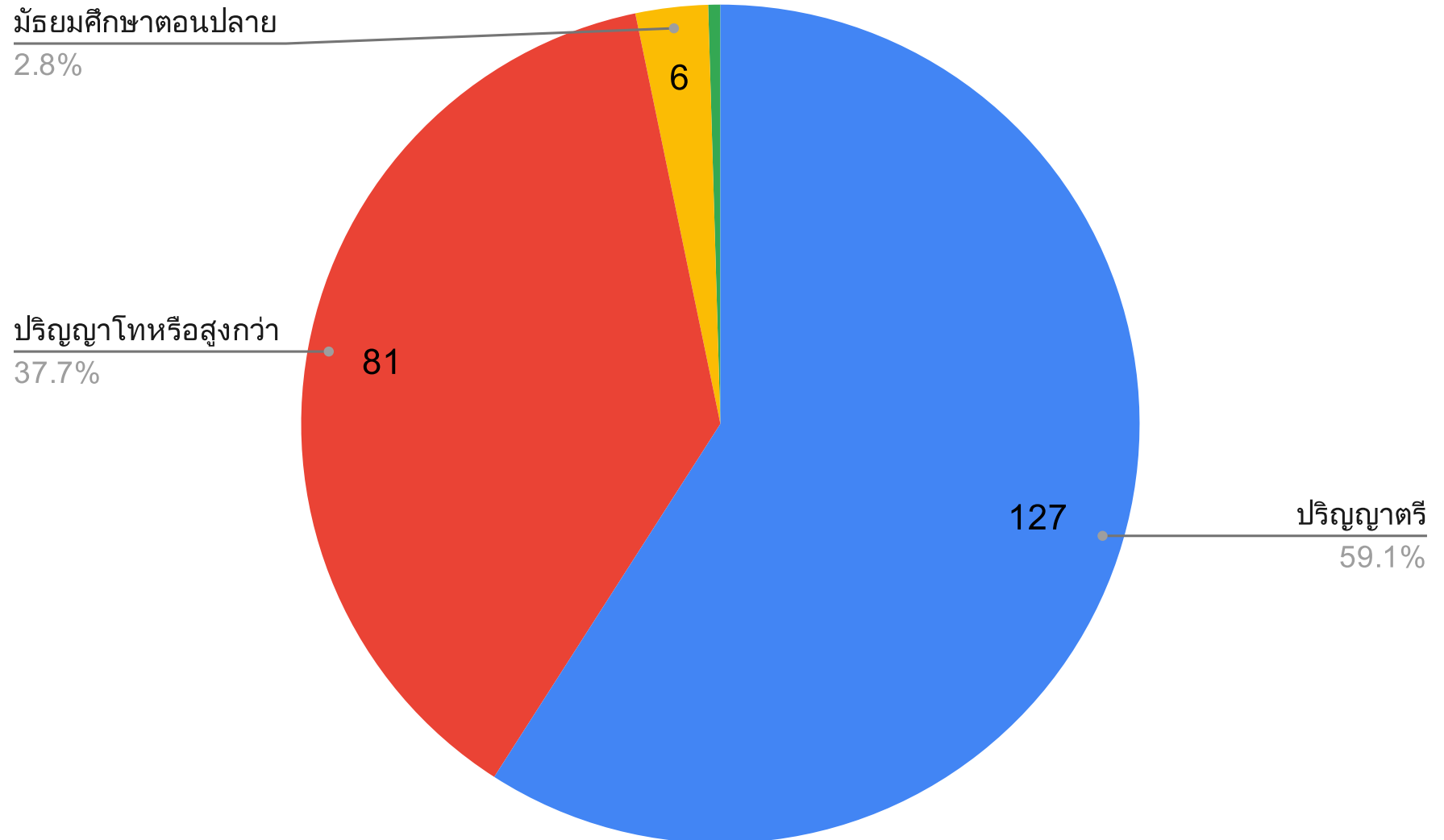
รหัสไปรษณีย์

- ข้อมูลรวมทุกภูมิภาค

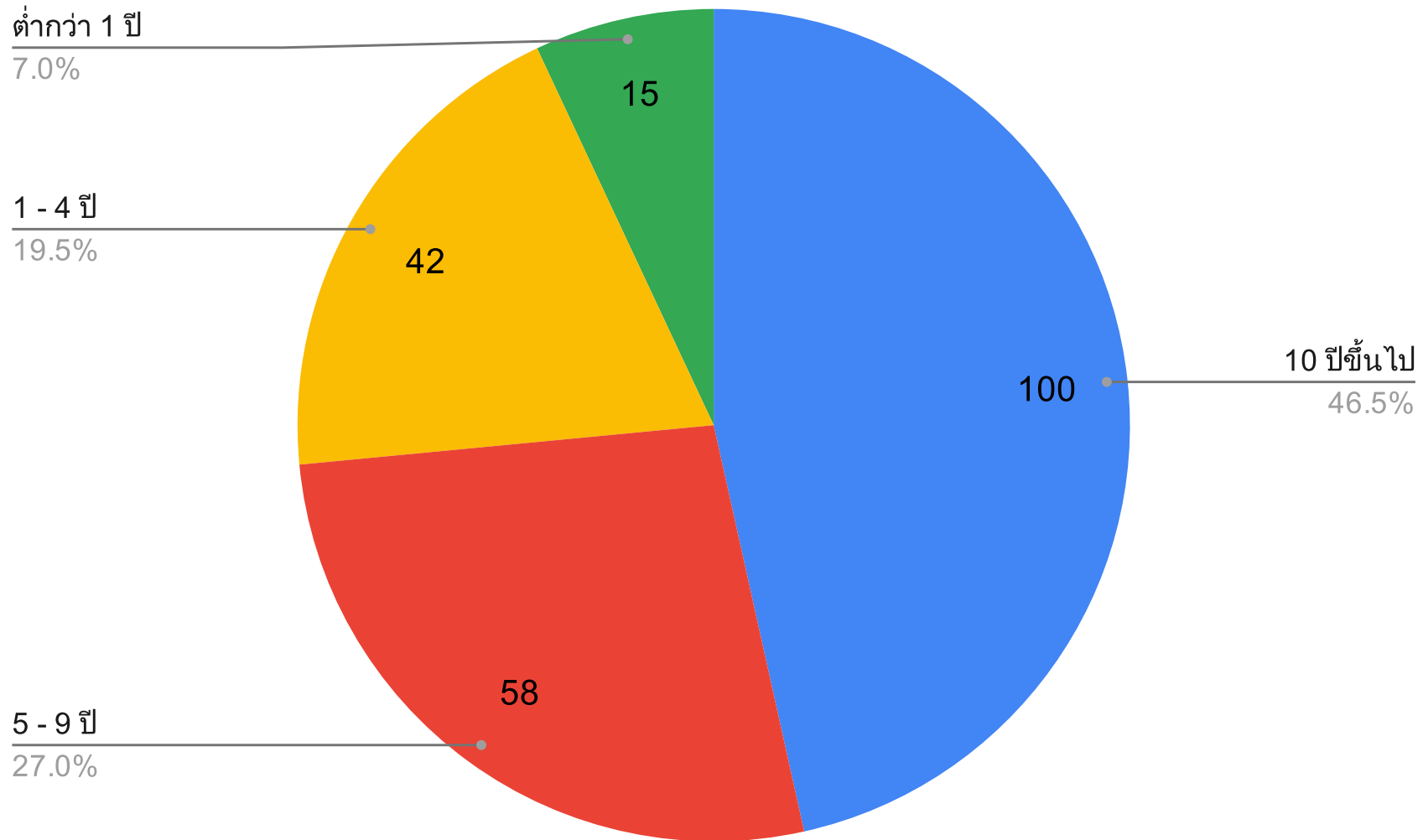
การศึกษา

- ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย 1 ท่าน (0.5%)

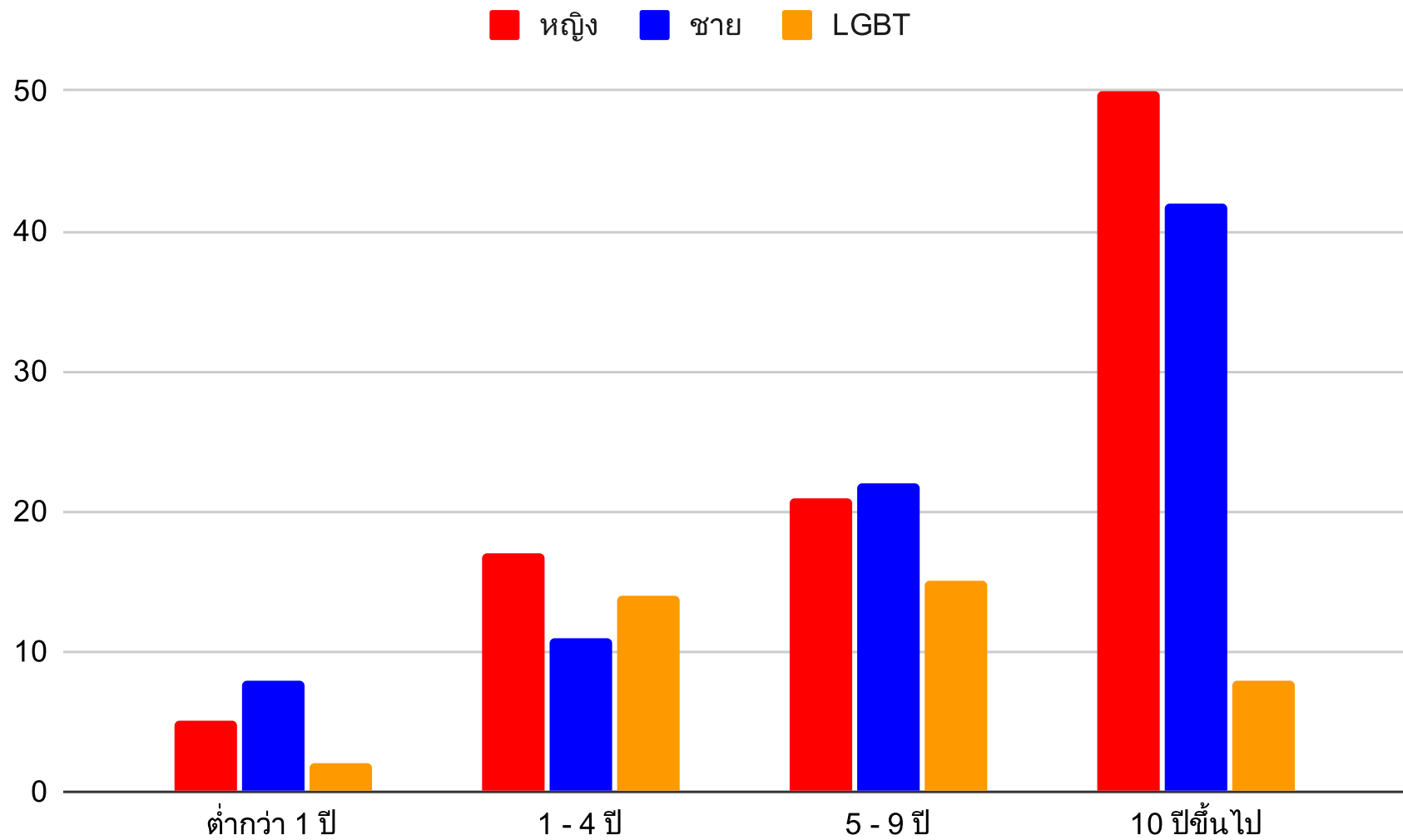

ประสบการณ์

- มีศิลปินรุ่นใหญ่เยอะกว่าศิลปินรุ่นเล็ก

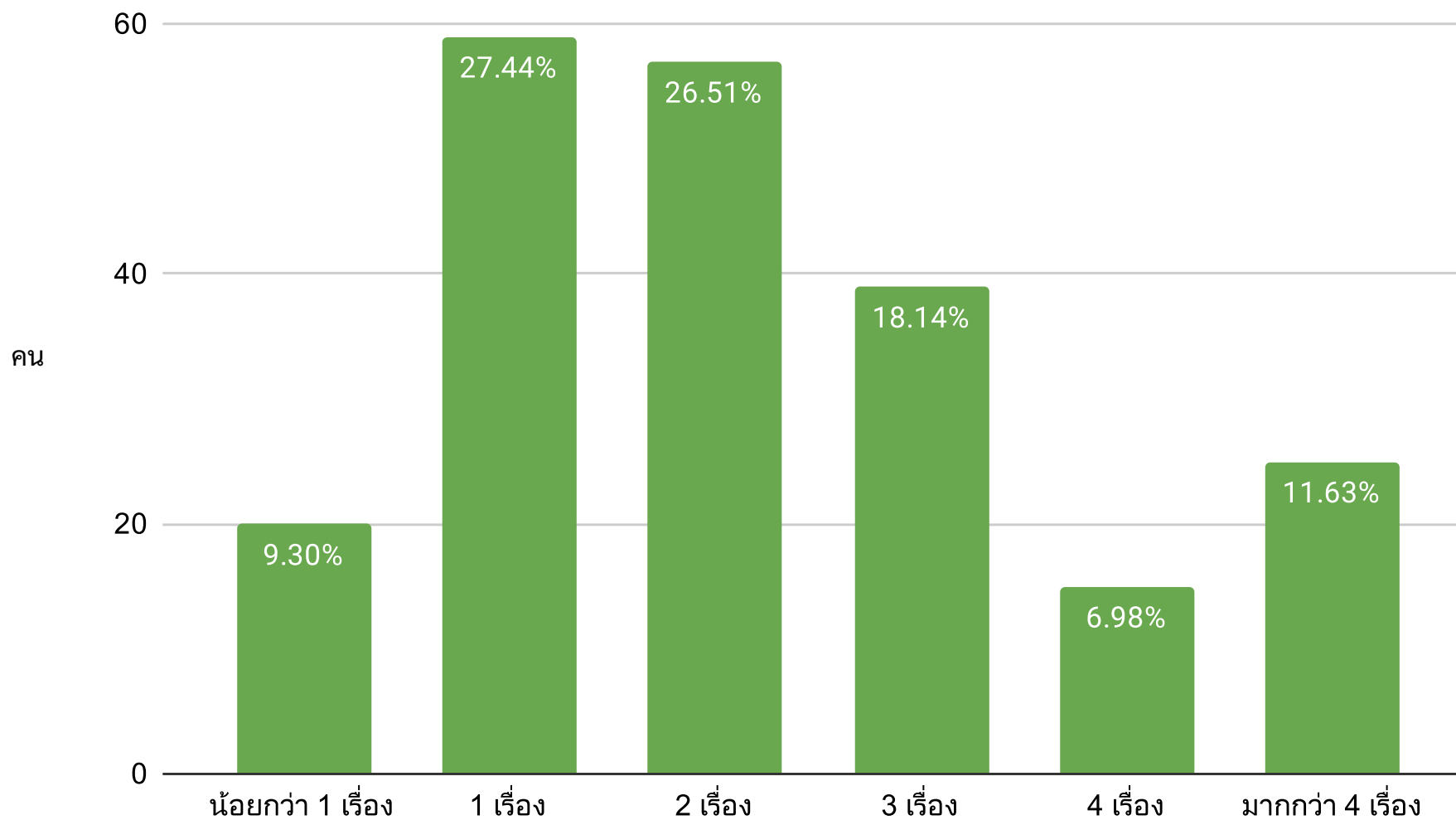

ประสบการณ์ (แบ่งตามเพศวิถี)

ทำละครปีละกี่เรื่อง

- มีรยฐานอยู่ที่ 2 เรื่องต่อปี

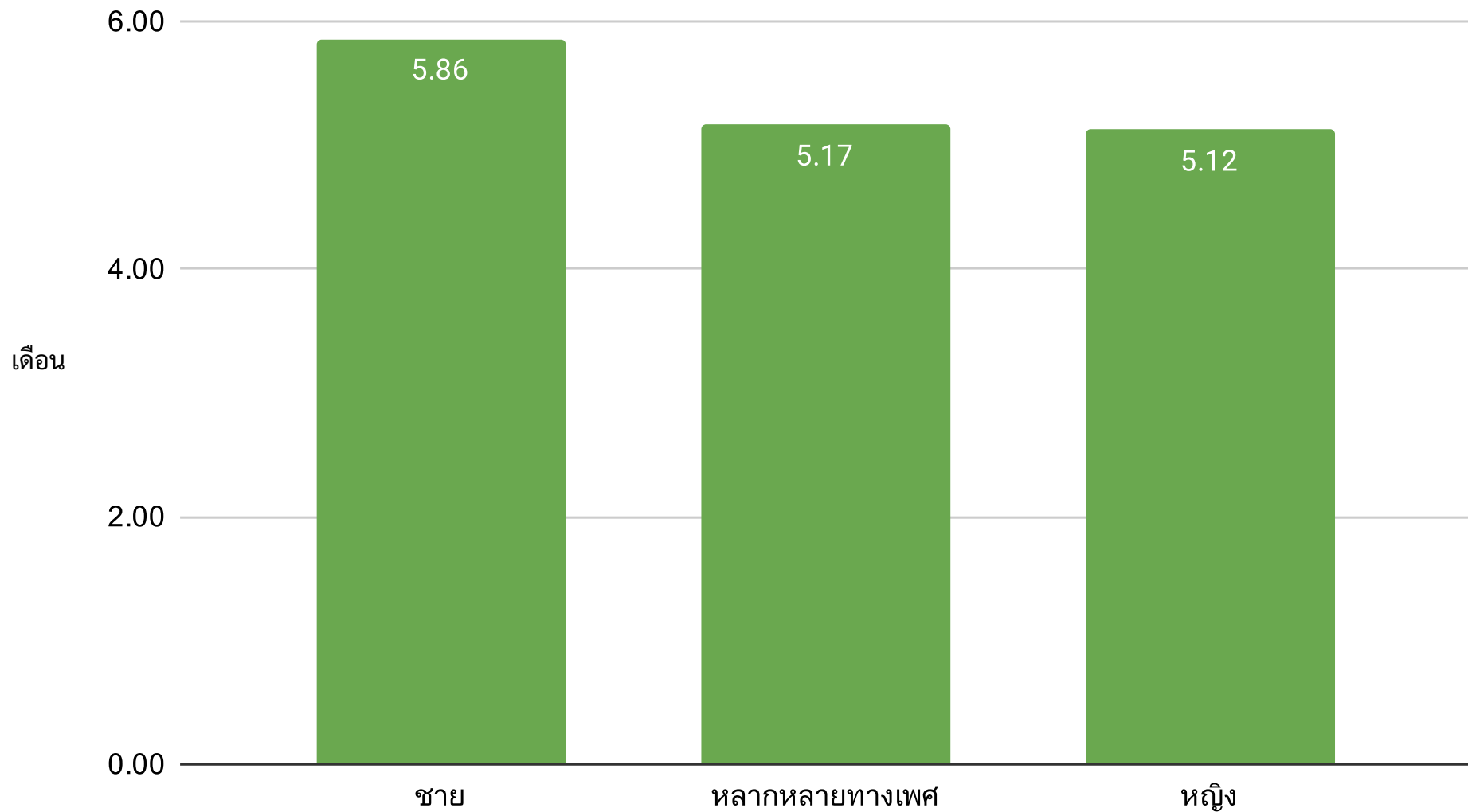

ทำละครปีละกี่เดือน

- ฐานนิยม 3 เดือน
- มัธยฐาน 5.50 เดือน
- เฉลี่ย 5.74 เดือน

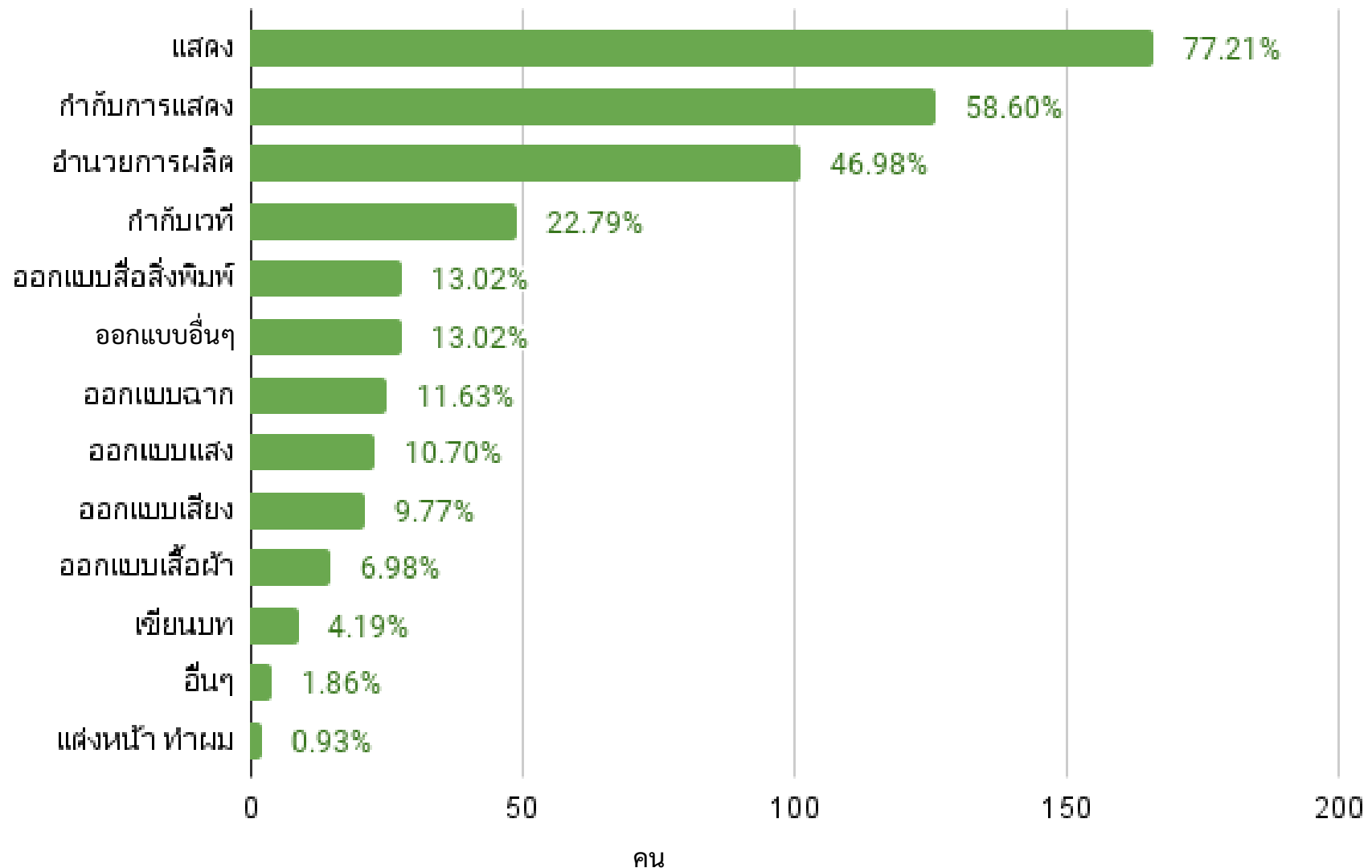

ทำละครปีละกี่เดือน (แบ่งตามเพศวิถี)

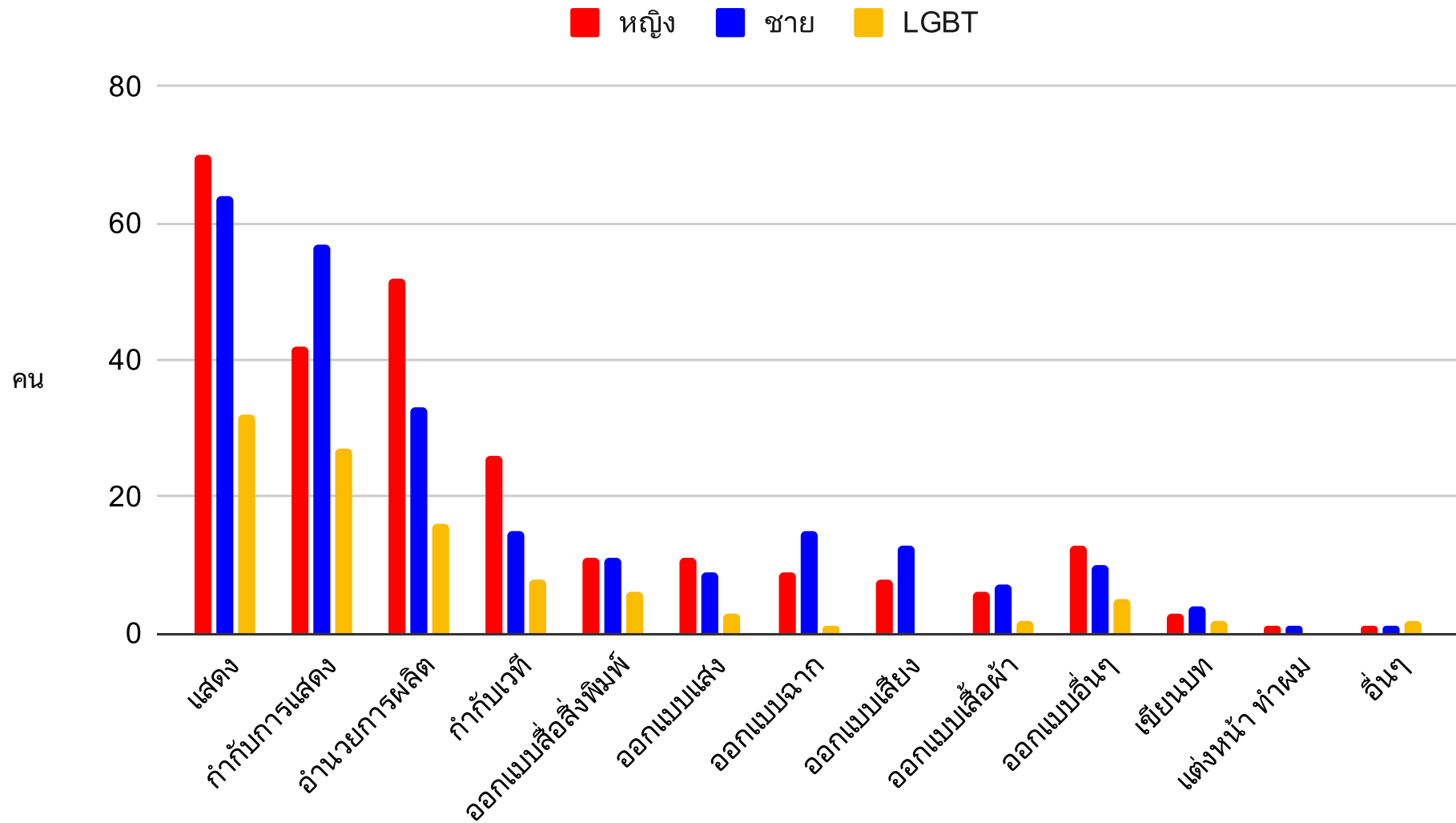

สายงาน - โปรดักชัน

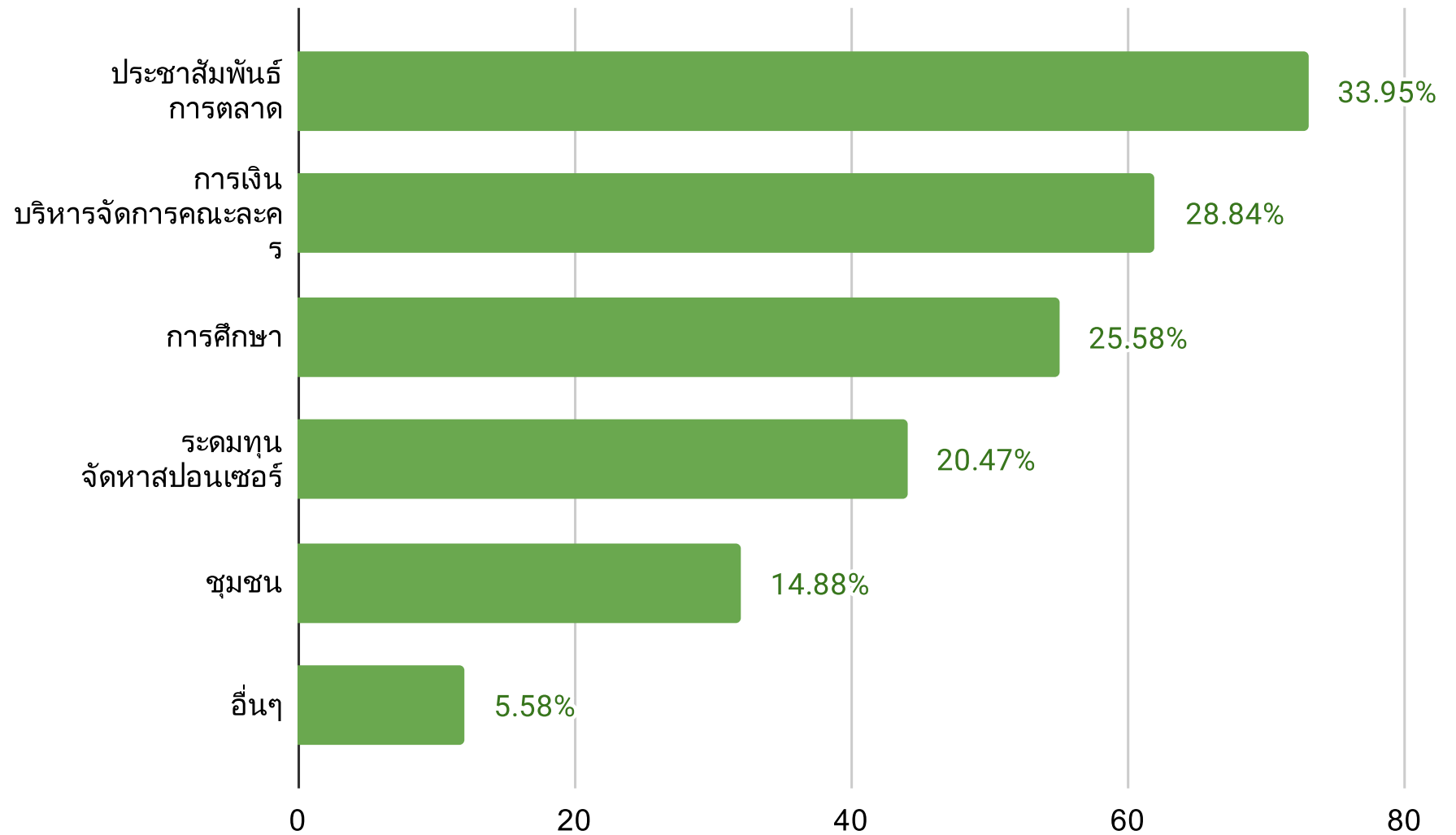
- ออกแบบอื่นๆ เช่น อุปกรณ์ประกอบฉาก หุ่น ฯลฯ

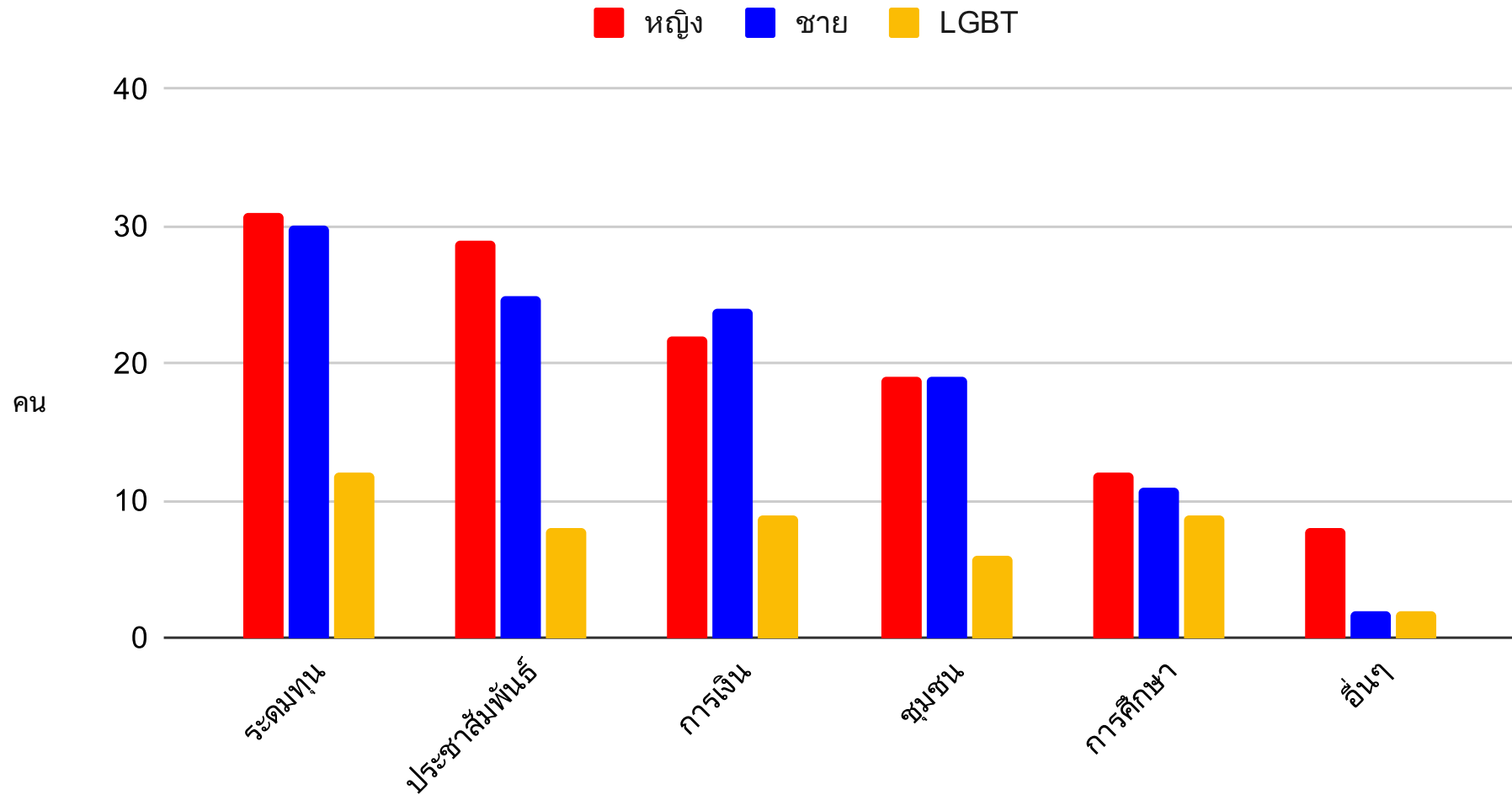
สายงาน - โปรดักชัน (แบ่งตามเพศวิถี)

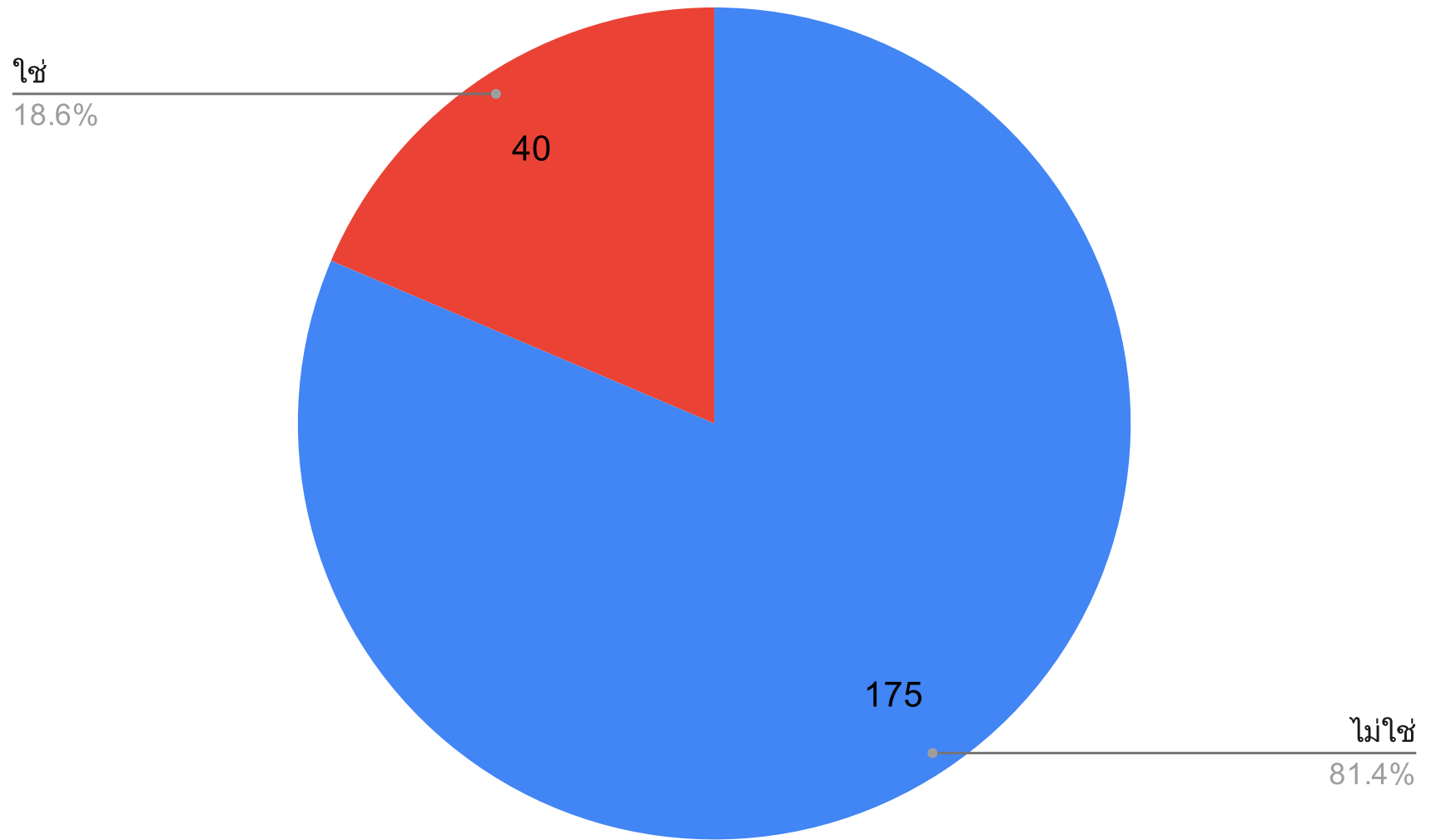
สายงาน - บริหารจัดการ

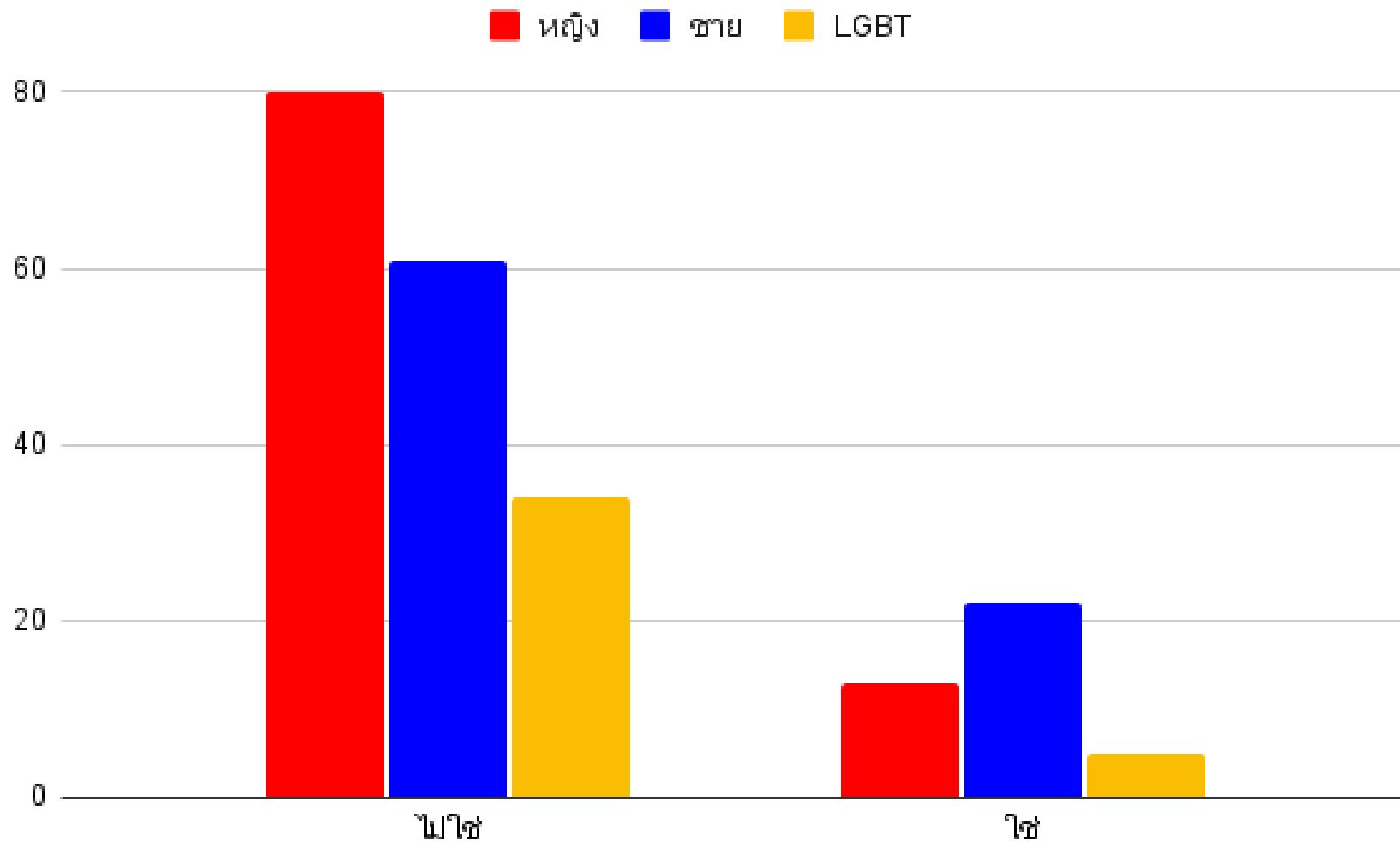
สายงาน - บริหารจัดการ (แบ่งตามเพศวิถี)

ละครเป็นรายได้หลักหรือไม่

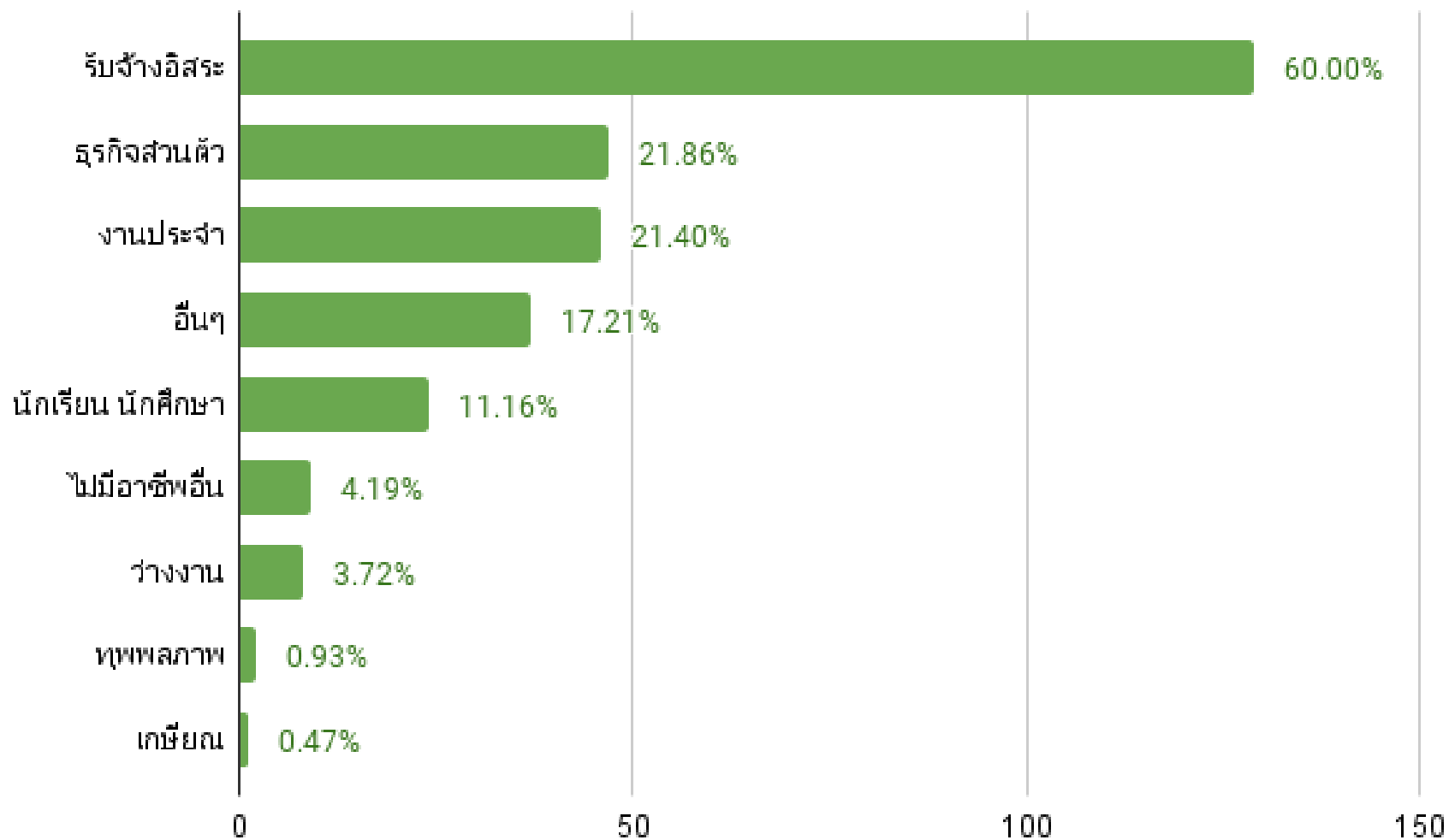

ละครเป็นรายได้หลักหรือไม่ (แบ่งตามเพศวิถี)

อาชีพอื่น

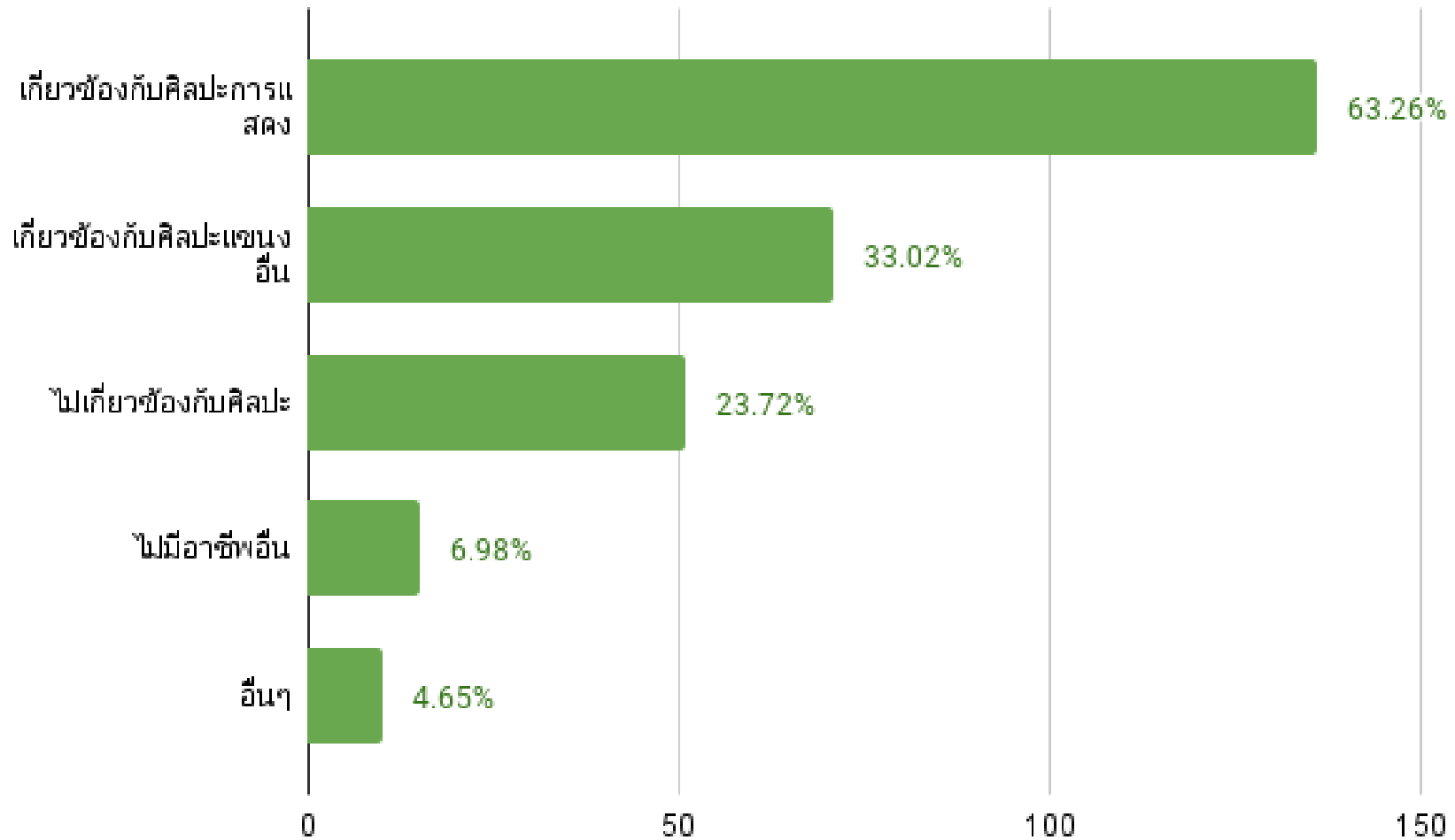
- แบ่งตามประเภท

คน

อาชีพอื่น

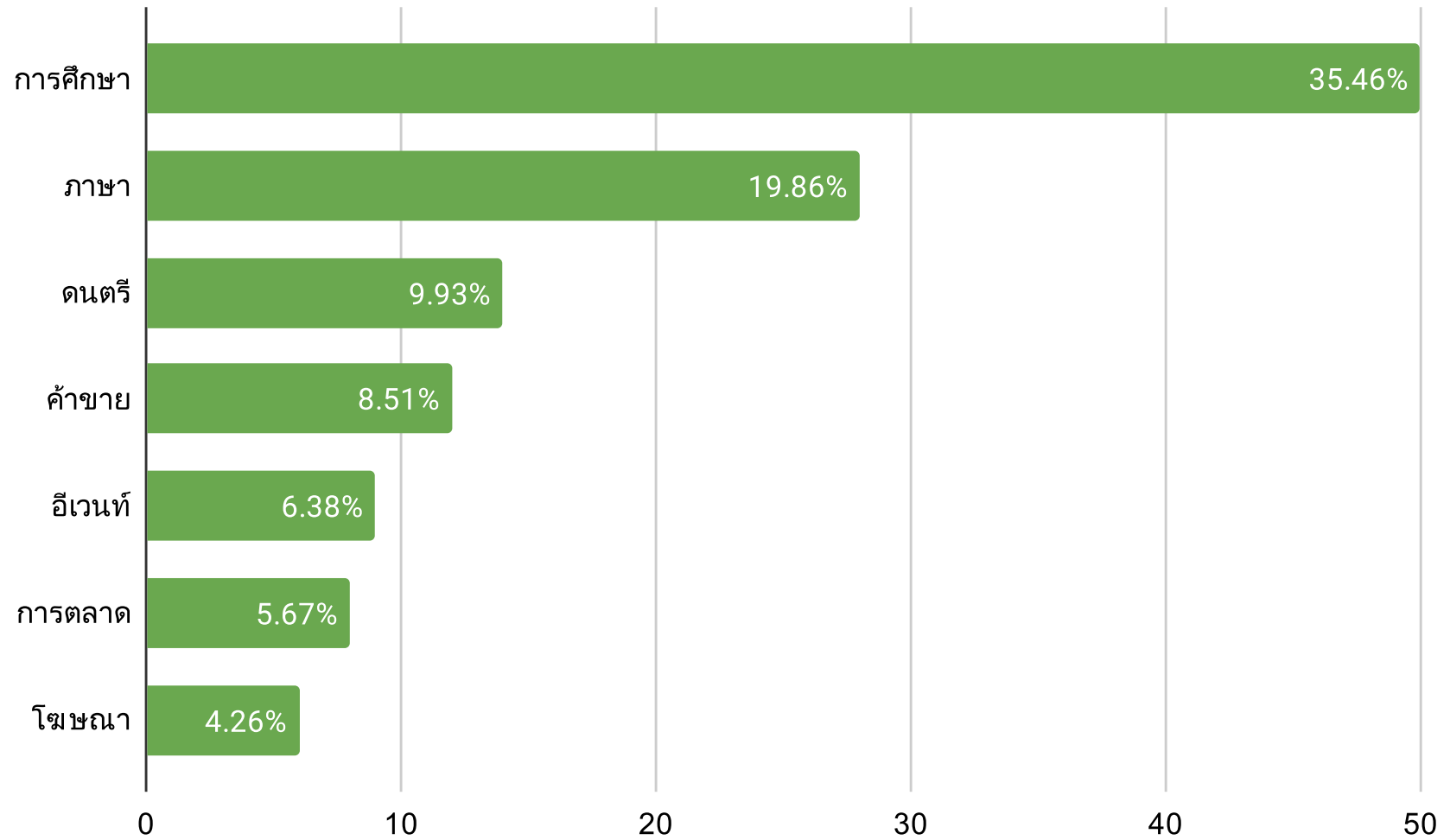
- แบ่งตามความเกี่ยวข้องกับศิลปะ

คน

อาชีพอื่น

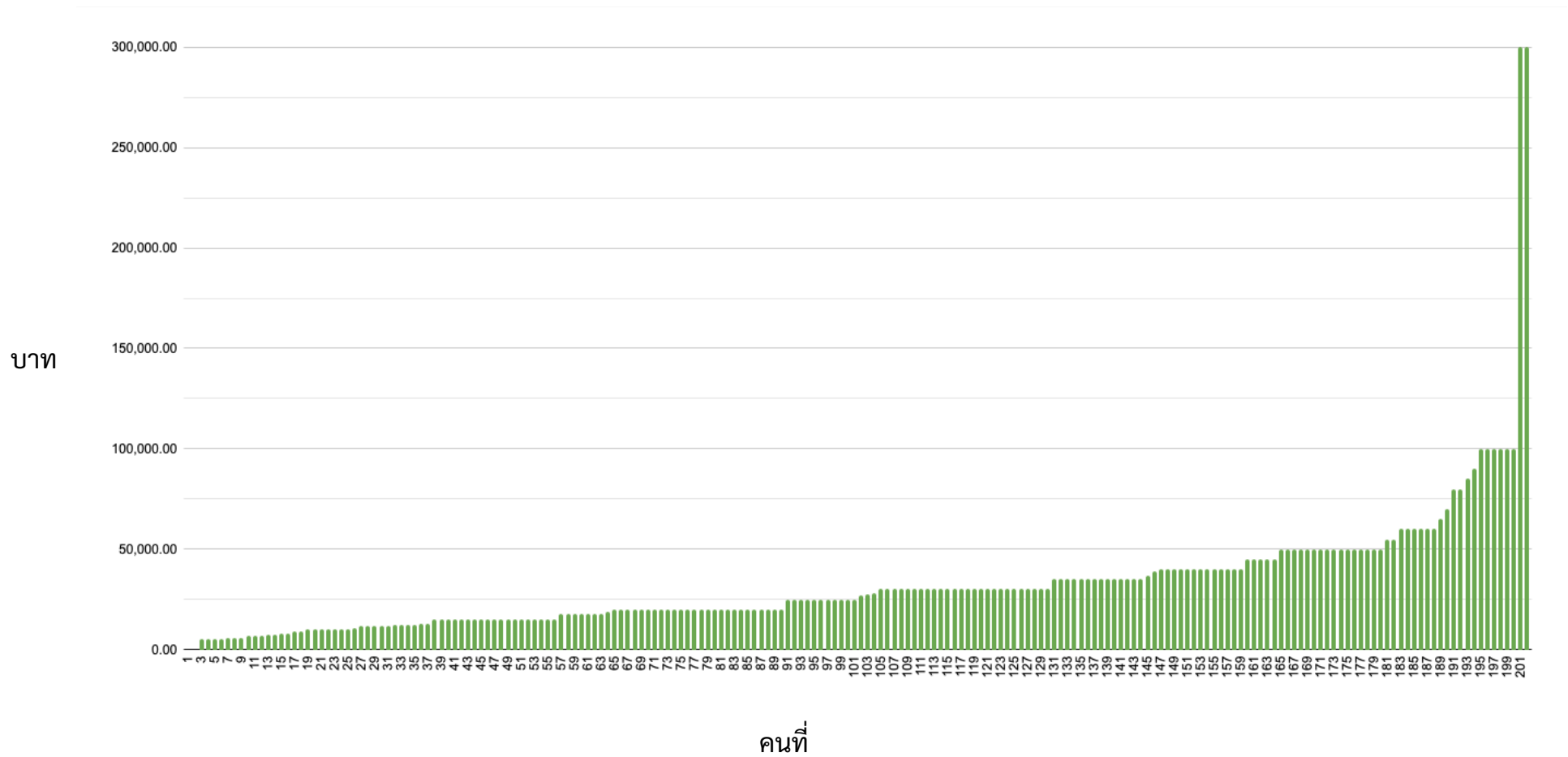
- แบ่งตามสายงาน

คน

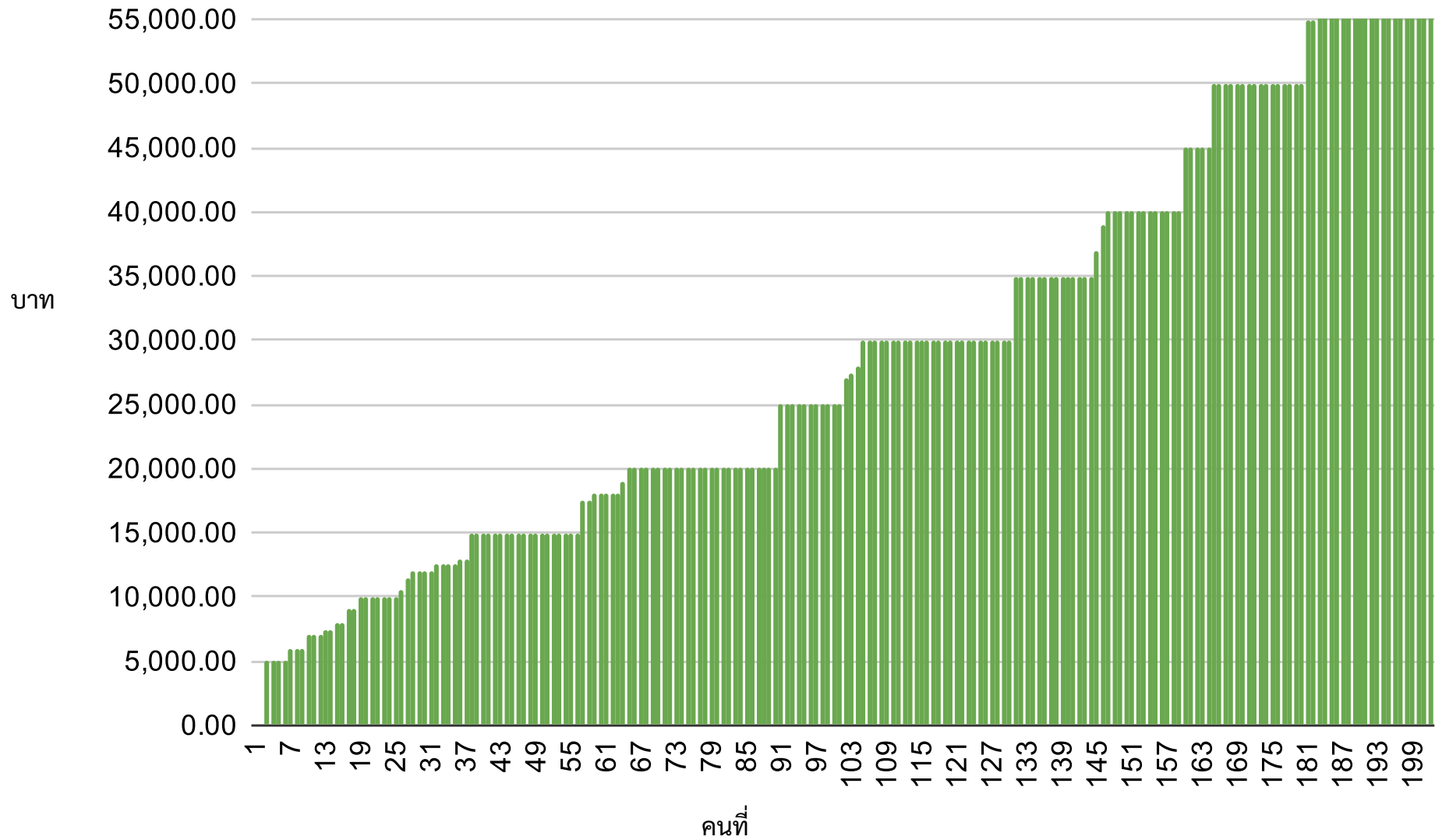
รายได้ต่อเดือน

- ต่ำสุด 0.00 บาท
- ฐานนิยม 20,000 บาท
- มัธยฐาน 26,000 บาท
- เฉลี่ย 32,977.72 บาท
- สูงสุด 300,000 บาท

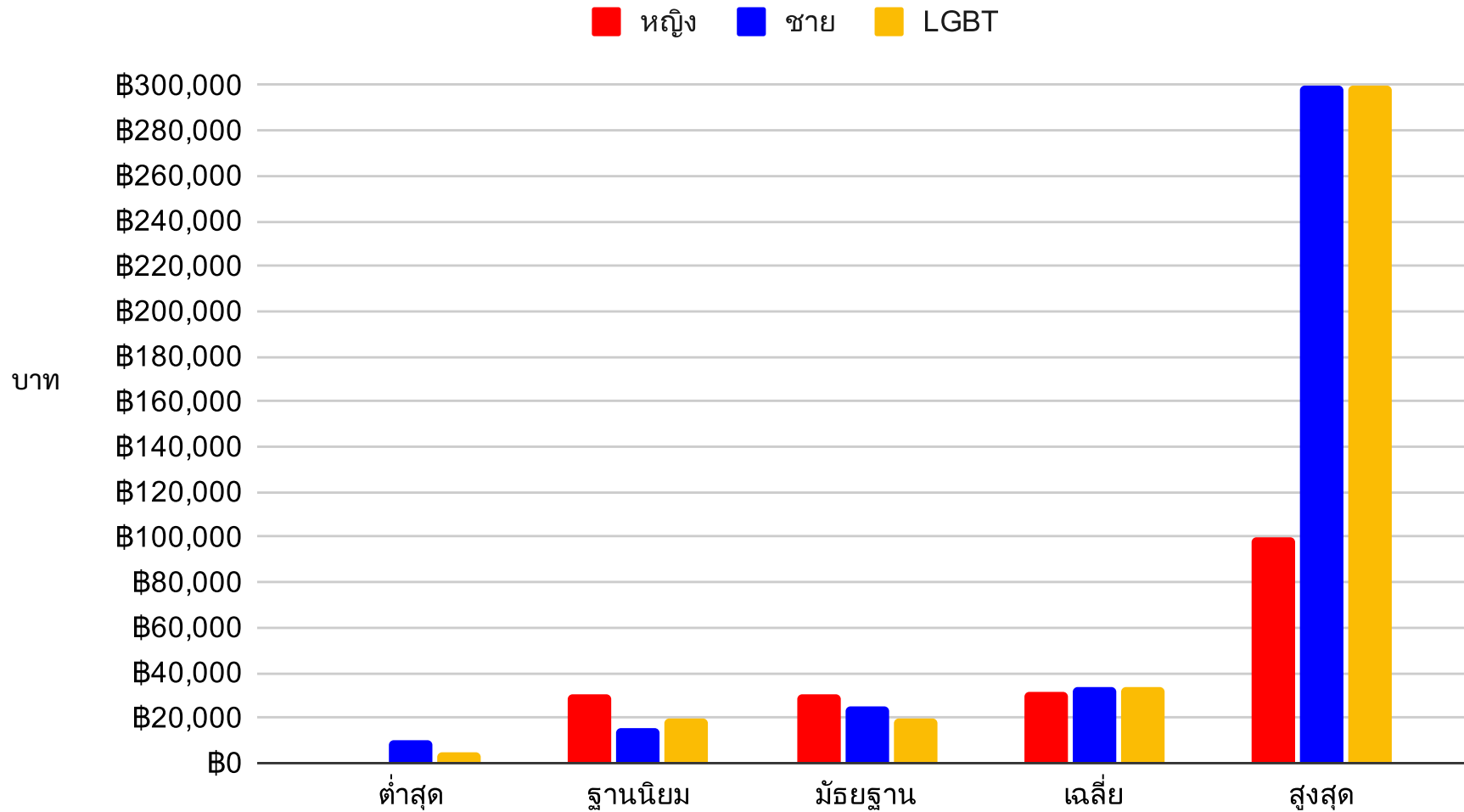

รายได้ต่อเดือน

- เฉพาะกลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 50,000 บาท

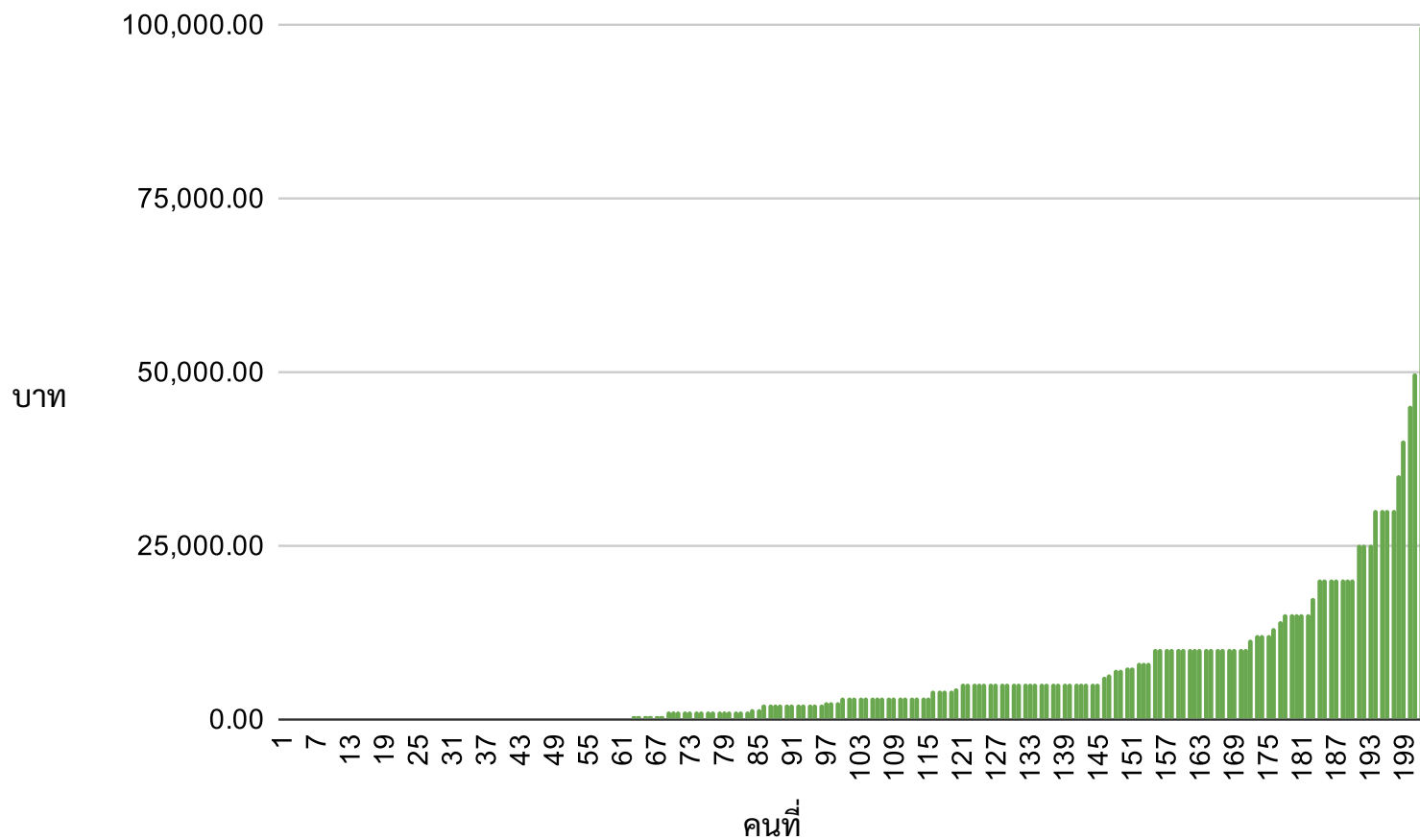

รายได้ต่อเดือน (แบ่งตามเพศวิถี)

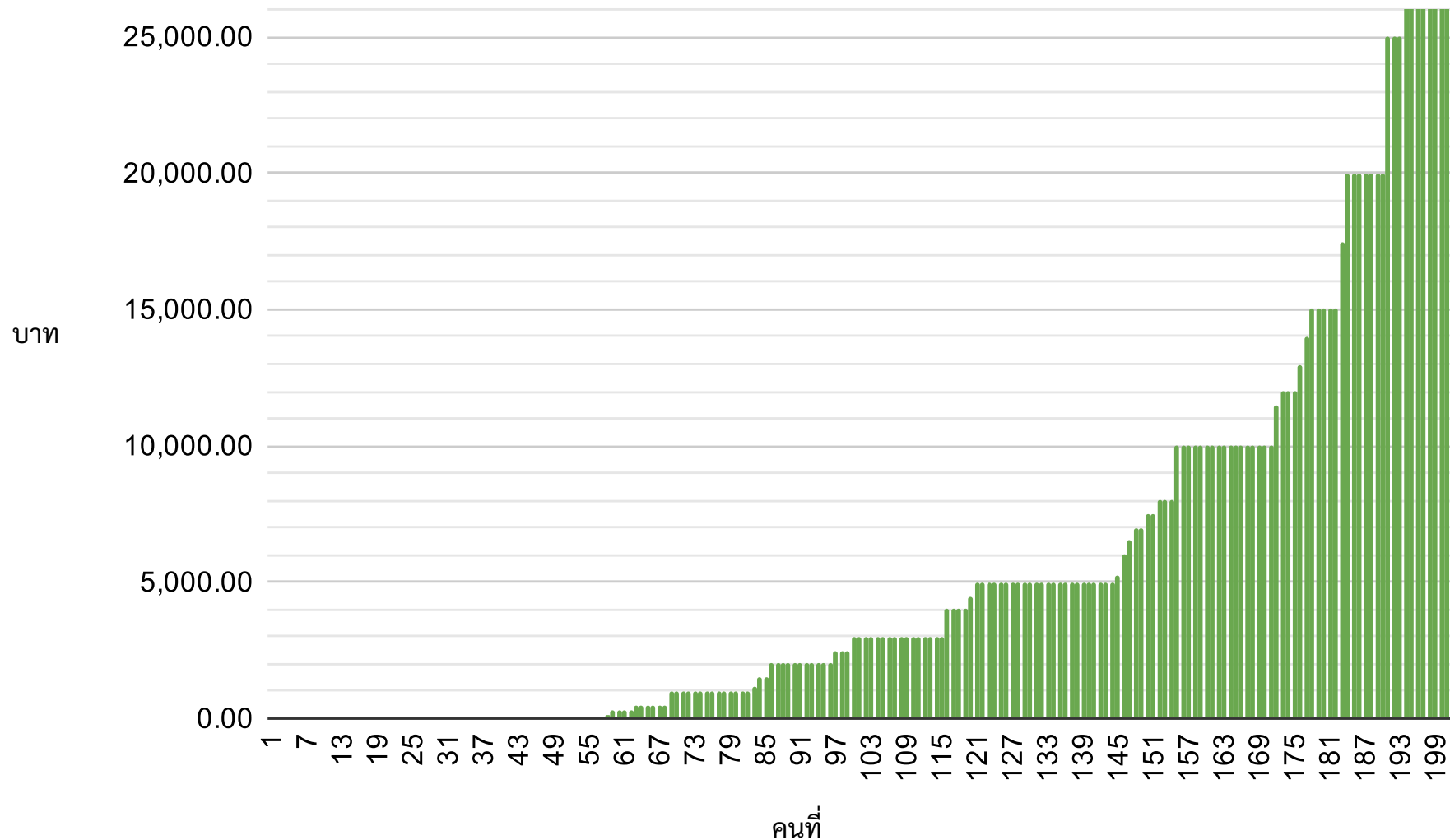
รายได้ต่อเดือน - เฉพาะที่มาจากละครเวที

- เฉลี่ย 6,204.26 บาท
- ต่ำสุด 0.00 บาท
- สูงสุด 100,000 บาท
- ฐานนิยม 0.00 บาท
- มัธยฐาน 3,000 บาท

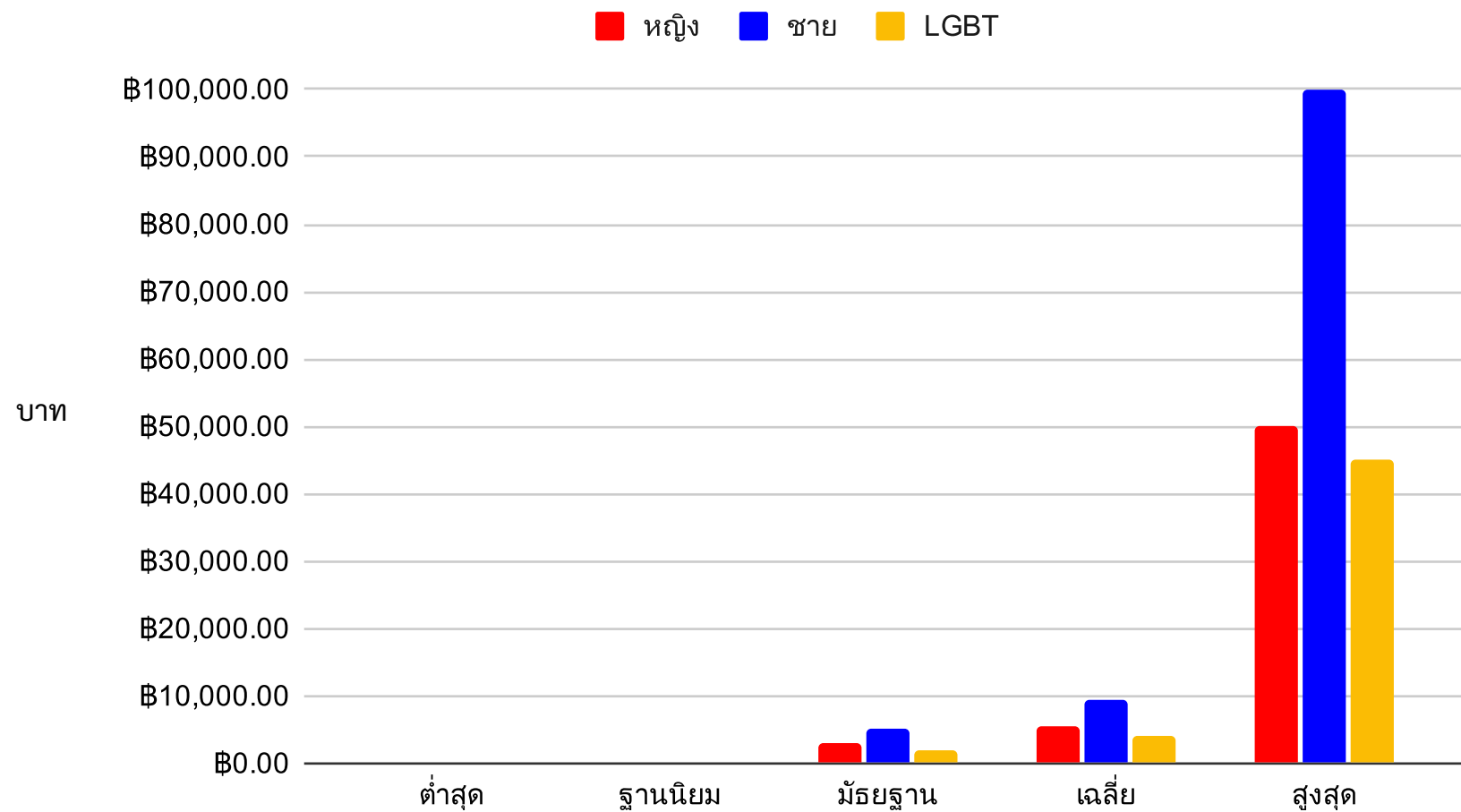

รายได้ต่อเดือน - เฉพาะที่มาจากละครเวที

- เฉพาะกลุ่มที่รายได้ต่อเดือนเฉพาะที่มาจากละครเวที ต่ำกว่า 25,000 บาท

รายได้ต่อเดือน - เฉพาะที่มาจากละครเวที (แบ่งตามเพศวิถี)

มูลนิธิละครไทย
THAI THEATRE FOUNDATION